
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 25/2020 - 53 pàgines

Sessió ordinària del dia 17 de desembre del 2020

El dia 17 de desembre del 2020, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 109/2020, que és el següent:

Punt Únic: Examen i votació del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2021, així com del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador

M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredó
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Verònica Canals Riba, ministra de Turisme; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.02h)

La Sra. síndica general:

Bona tarda a tothom.

Punt Únic: Examen i votació del Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici del 2021, així com del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 109/2020 del 16 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Josep Pintat Forné, nomenat ponent per part de la comissió.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

En la reunió del dia 3 de desembre del 2020, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, em va nomenar ponent del Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici del 2021. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

A l'esmentat Projecte de Llei li foren presentades 81 esmenes a l'articulat: 14 esmenes per part del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, 35 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, 16 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata + Grup Parlamentari Liberal i 16 esmenes per part del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos + Grup Parlamentari Liberal.

La Sindicatura, amb data de dia 3 de desembre del 2020, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General i d'acord amb el que disposen els articles 93, 110 i 112 del Reglament del Consell General, va admetre a tràmit les esmenes formulades pels grups parlamentaris, amb l'excepció de les següents esmenes:

- Esmenes 12, 17, 18 i 24 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.
- Esmenes 1 i 15 del Grup Parlamentari Demòcrata + Grup Parlamentari Liberal.
- Esmenes 1 i 15 del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos + Grup Parlamentari Liberal.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de Llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 3 de desembre del 2020.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 7, 9 i 14 de desembre del 2020 ha analitzat el Projecte de Llei i les esmenes que li han estat presentades.

De les esmenes que figuren a l'informe de la ponència, 13 esmenes s'han aprovat per majoria; 43 esmenes no s'han aprovat; 15 esmenes han estat retirades; i 2 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria.

Del resultat de la votació de les esmenes presentades pels grups parlamentaris i de les modificacions que s'han dut a terme en base a les propostes de tècnica legislativa i d'adequació a les regles i als usos formals i lingüístics del Consell General que els membres de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost han considerat escaient fer figurar, se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració del Consell General.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Acabada la intervenció del ponent, proposo procedir al debat i votació de les reserves d'esmena i continuar després amb el debat i votació de les altres parts del text.

Us informo que s'han presentat 7 reserves d'esmena pels M. I. Srs. Pere López Agràs i Roger Padreny Carmona, president i conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

A demanda del Grup Parlamentari Socialdemòcrata les set reserves d'esmena presentades serien defensades de la manera següent:

- Les reserves número 1 i 2 serien defensades de forma conjunta.
- La reserva número 3 seria defensada de forma separada.
- La reserva número 4 seria defensada de forma separada.
- I les reserves número 5, 6 i 7 serien defensades de forma conjunta.

Per tant iniciem el debat de les set reserves d'esmena. Comencem pel primer grup de reserves d'esmena presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Primera reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 55 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del SAAS.

I dos reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 56 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del SAAS.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Jordi Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies Sra. síndica.

Com a criteri general per la defensa d'aquestes dues esmenes he de manifestar la meva gran preocupació i la meva incomoditat en el que avui estem fent. Estem discutint, intentant esmenar i posteriorment aprovar amb quasi tota la normalitat del món un pressupost per al 2021 que seguirà el del 2020.

Voldria tenir en aquests moments precisos un pensament molt i molt respectuós per aquelles empreses i aquells autònoms que tenen a dia d'avui els seus negocis tancats o quasi, ja sigui per imperatiu legal o bé per imperatiu purament comercial i no saben què hauran de fer ni com podran afrontar l'any vinent.

Bé, entrant en la qüestió, manifestar que intentaré convèncer-los a tots vostès de canviar el sentit del vot que varen manifestar en el si de la comissió. Estic plenament convençut de la sensibilitat d'aquesta Cambra, i contràriament al que pensen alguns, això de ben segur no és patrimoni exclusiu d'uns quants sinó que és de tots i avui crec que ho demostrarem.

Cal al meu entendre reconèixer i demostrar-ho amb fets. El nostre recolzament més absolut a l'entorn sanitari que de manera estoica, responsable i generosa està afrontant amb abnegació i dedicació aquesta situació de la pandèmia actual.

La situació és convulsa i complicada, per uns més que per altres, però indiscutiblement uns dels que s'enduen la pitjor part és el sector sanitari.

Degut a aquesta situació altament infecciosa, la penibilitat i la perillositat de la seva feina, s'han multiplicat de manera exponencial. Qualsevol petit error o petita distracció en el si de la seva feina, que en altres sectors són fàcilment superables, poden per a ells esdevenir fatals i en el pitjor dels casos fins i tot letals, centrar en situacions fatídiques amb acabaments dramàtics que tots nosaltres en coneixem de ben segur. Voldria sense posar una forta càrrega emocional al debat perquè crec que no toca, assenyalar un parell d'exemples del que m'ha empès a defensar aquestes esmenes amb el fervor que ho penso fer.

Us citaré el primer exemple. Fa aproximadament, és un exemple particular, uns dotze dies, varem ingressar el meu pare que ja és gran per un petit "achuchon" que ja ha superat, avui, i el varen ingressar a la tercera planta. Va ser atès excel·lentment amb la mateixa amabilitat, professionalitat i dedicació que les altres vegades perquè hem hagut d'anar altres camins. Ho sé, doncs vaig poder intentar acompanyar-lo degudament. Malauradament, quatre o cinc dies després d'haver estat donat d'alta va sorgir un brot allà mateix on ell estava ingressat.

Un altre exemple que tampoc té un final dramàtic. Tinc un col·laborador que està casat amb una infermera. Va ser de les primeres a ser infectades a la primavera i va superar la malaltia de manera normal i sense efectes secundaris i sense infectar a ningú de casa seva. Fa qüestió d'un mes i mig es va tornar a infectar per segona vegada, i aquest cop la resta de la família també va caure. Sortosament ells es varen recuperar tots sense traumes ni efectes conseqüents. En l'actualitat aquesta senyora ja torna a treballar i cada dia quan surt de treballar, com no pot ser d'altra manera, torna a casa seva i està amb els seus.

Estic plenament convençut que el més important d'aquestes reserves d'esmena a les quals no tinc cap dubte que donaran suport no és ni de bon tros el fet de treure diners d'aquí o d'allà, però el que sí que crec que és transcendent és crear el subconcepte especial de primes Covid-19 en el pressupost del SAAS.

Dotar-lo com hem fet amb les eines que tenim per esmenar el pressupost d'uns 900.000 euros aproximadament em sembla poc conseqüent però, en tot cas, és un primer pas i al meu entendre el més important.

La manera de distribuir aquestes primes i aquest subconcepte que hem creat que proposem té les seves virtuts, però podem reconèixer i convenir sense complexes que és factiblement millorable.

Per acabar, aplaudir-los cada dia a les vuit del vespre com fèiem en el primer tram de la pandèmia, de ben segur que els va commoure a tots però ara ha arribat l'hora que tots plegats els hi mostrem la nostra sensibilitat, el nostre respecte i sobretot el nostre reconeixement i la nostra gratitud aprovant aquestes reserves d'esmena.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, referent a aquesta reserva d'esmena, en primer lloc Sr. Font desitjar-li de tot cor que el seu pare es recuperi ben aviat.

Pel que fa a la reserva d'esmena, mantindrem el mateix sentit de vot que vam manifestar a la comissió que és abstenció. Ja es va dir al seu dia que aquest pressupost s'havia de retirar i s'havia de confeccionar de dalt a baix. No s'ha fet així, doncs, mantenim l'abstenció i no votarem ni a favor ni en contra de ningú.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, d'entrada afegir-me i desitjar una prompta recuperació al seu pare, Sr. Font.

I després, des dels grups de la majoria, tal i com vam exposar en comissió, en aquesta reserva d'esmena ens mantindrem també en el sentit del vot que vam emetre i serà un sentit negatiu.

En efecte doncs, tal i com ja vam comentar en comissió, tots els treballadors del SAAS ja percebran una retribució addicional en els propers dies, en aquests dies vinents, pel que fa a la seva tasca efectuada durant aquests mesos de pandèmia i és una retribució que ascendirà aproximadament a uns 500.000 euros, i es preveu que es reparteixi de manera equitativa entre tot el personal.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Martisella.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Com no pot ser d'una altra manera, també em sumo a les mostres de suport al seu pare i espero que es recuperi el més ràpidament possible.

I enllaço amb un element que vostè ha dit de la qualitat de l'atenció sanitària del país, per tal jo també crec recolzar aquest comentari. Crec que estarem tots d'acord a la Cambra de la qualitat de l'atenció

sanitària que tenim aquí al país, de la qualitat de les infraestructures i del personal que ens dona recolzament. Tots els que hem passat personalment o amb familiars per situacions més o menys greus segur que hem tingut un tracte tècnic excel·lent i a més a més un tracte humà que també ens permet la dimensió d'Andorra, excel·lent! I evidentment la tasca d'aquest col·lectiu s'ha vist intensificada degut a la pandèmia de la Covid-19.

De totes maneres, m'agradaria també fer un esment a un dels comentaris que ha fet a l'inici que no sé a què correspon si posem en referència la reserva d'esmena. Considerant que aquest pressupost que avui debatem no tocava; considerant que és una continuïtat del pressupost del 2020 i que la situació per la que estem passant és molt difícil. Miri, és una continuació del pressupost 2020, sí, del pressupost extraordinari del 2020 votat el mes d'abril i que ens ha permès estar al costat dels nostres ciutadans i del teixit econòmic, i a dia d'avui ens ha permès injectar més de 225 milions d'euros a l'economia del país per ajudar a les empreses, per ajudar als treballadors i per ajudar a les famílies.

Som plenament conscients de la situació de dificultat que estan passant els nostres conciutadans i estem al seu costat. I el pressupost del 2021, és veritat, és de continuïtat d'aquest pressupost del 2020 en el sentit que continuarem estant al costat dels ciutadans i dels empresaris, i és per això que considerem que és un pressupost adequat per tirar endavant.

Fent referència a la reserva d'esmena podem estar d'acord en el principi, és a dir, de demostrar el nostre recolzament i de fet, el nostre agraïment amb els professionals sanitaris i també podríem eixamplar-ho segurament a altres professionals de l'àmbit social, de l'àmbit de l'Administració pública i de diferents sectors privats que van ser considerats sectors essencials i que fins i tot en els moments més durs de la crisi sanitària doncs han estat al peu del canó per fer que el país continués funcionant i ens pogués donar a tots els ciutadans els serveis que necessitàvem.

I en el cas del SAAS és evident doncs que considerem i consideràvem que havíem de fer un acte a favor d'aquests treballadors i d'aquests professionals. De fet, si vostè ho recorda, el ministre de Salut i també el cap de Govern hi van fer referència, i hi havia en el pressupost inicial del 2020 una partida de 500.000 euros que estava destinada a desenvolupar el conveni col·lectiu que s'està treballant des del SAAS per tots aquells elements associats a la carrera professional. Aquesta partida els propis professionals del SAAS, en el seu moment vista la situació de dificultat que estàvem passant com a país, van decidir no gastar aquells diners, no utilitzar-los i que poguessin anar al

Fons de solidaritat que havíem organitzat des del Govern.

Des del mateix Govern, el cap i el ministre de Salut van dir que no, que s'agraïa moltíssim aquest gest, però que aquesta partida s'havia de continuar destinant a millorar la carrera professional d'aquest sector per justament donar recolzament a tots els professionals que estan desenvolupant de manera excel·lent la seva feina al SAAS.

Aquesta partida, està destinada a fer un element més sostenible que no pas una prima, sinó un element de carrera professional no tan sols associat amb remuneració però sí que permetre el creixement d'aquests professionals en els seus llocs de treball.

Aquesta partida, el problema que hem tingut associat a la Covid, afecta la negociació del Conveni col·lectiu no està tancada, s'haurà de continuar durant els propers mesos i així doncs no tenim encara constituïts quins seran els elements de la carrera professional. Per això, finalment, el Consell directiu del SAAS i el Govern evidentment hi està d'acord- destinarà aquesta partida de 500.000 euros a una prima pels treballadors del SAAS per poder donar-los-hi un reconeixement, més enllà del reconeixement moral que tots els hi donem, degut al seu comportament durant aquesta crisi sanitària.

Però, també informar-los que en el pressupost 2021 hi ha una partida d'1 milió d'euros associada al desenvolupament de la carrera professional amb aquests elements que no obligatòriament són de remuneració però han de permetre recolzar els nostres professionals i tirar endavant la seva activitat en el si del SAAS.

Així doncs, estic d'acord amb el principi, ho organitzem de manera diferent però ja està considerat dins del pressupost del 2021.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Jordi Font.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Bé, primer de tot intentar explicar el que he volgut dir en el primer tram del meu manifest que el Sr. ministre diu que no ha comprès ben bé. Res més que el que he dit, és a dir, nosaltres estem aquí dintre d'una normalitat, i no dic que no s'hagi de fer, debatent un pressupost, debatent una continuïtat com és normal i

convenient de fer, però hi ha gent en aquest país que en aquests moments no pot ni tan sols visualitzar el futur. Doncs, és això, és res més que això. No vull dir un sobreentès, no, només volia dir això.

És evident que les partides de 500.000 euros i d'1 milió d'euros que ens heu citat ja les hem vistes al pressupost, però ja entenem que són destinades a una altra cosa, que a unes primes per estimular l'esforç suplementari que els ha representat la feina i sobretot el risc i la perillositat, perquè suposo que en el Conveni col·lectiu que encara no està definit es definiran tota una sèrie de coses, i es distribuirà d'una certa manera, i només faltaria, ja hi estem d'acord. Però nosaltres pensem que en un sector tan sensible com és aquest, crear una secció que pugui representar un lloc on posar unes primes per dedicar-les específicament en casos molt específics com són aquests, ens sembla que podria ser una bona cosa.

No critico pas tot allò altre, només faltaria.

Bé, em sap greu de no haver convençut a ningú. Jo em quedo amb els meus tretze i agrair l'interès que heu mostrat tots, al meu pare, que total va ser un petit *achuchón* de no res i està igual de vell i igual de *pachucho* de com estava abans d'entrar-hi.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Els grups desitgen intervenir...

Govern desitja intervenir...

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Molt ràpidament.

Estic d'acord amb vostè, hi ha gent que li costa actualment, doncs, pensar en el seu futur i en com podrà desenvolupar, doncs, la seva activitat o com podrà desenvolupar, fins i tot, el seu projecte personal de cara al futur amb la situació i dificultat en què estem. Però és gràcies a les eines que estan establertes dins dels pressupostos de l'Estat i de les seves institucions depenents que justament els hi podem donar, també, a aquests ciutadans per tenir més facilitats per afrontar els reptes que ens està posant a tots la Covid-19.

Vostè diu que és conscient, doncs, aquestes partides pressupostàries i que pensa que estan associades a altres elements. No miri, les que executarem aquest 2020 seran primes pels treballadors assalariats del SAAS. Seria exactament el mateix concepte que ho està reclamant i això ho ha decidit el consell directiu

del SAAS vist que no s'havia desenvolupat suficientment el conveni col·lectiu. És a dir, que estem d'acord en aquest sentit.

I de cara al 2021 el que pensem és que hem de treballar més en la durada, treballar més perquè les persones puguin desenvolupar-se dins del seu lloc de treball. I aquí sí que pensem que ha d'estar plenament associat amb el conveni col·lectiu, i com li he dit associat amb remuneració, però no tan sols amb remuneració sinó a altres coses que es poden considerar dins de la carrera professional.

De fet, el Govern, més enllà de la Covid, ha donat suport al SAAS des de fa anys, i això es pot traduir, doncs, amb l'increment de la partida pressupostària associada al personal per fer que el personal pugui treballar amb unes condicions d'intensitat correctes i puguin tenir l'assistència sanitària que volem per als nostres ciutadans, per als nostres familiars i que crec que és la que ens estan donant.

Així per exemple, la plantilla de persones a temps complet que teníem al 2018 és de 855 persones i la que està considerada pel pressupost del 2021 és de 1.013 persones. Evidentment, hi ha una part associada a les necessitats previstes per la Covid, però no tan sols. Així per exemple, aquest 2020 ja estàvem a 966 persones i d'aquestes hi havia 70 persones corresponents a contractacions específiques associades amb l'increment d'activitat de la Covid, però també s'ha aconseguit contractar 13 persones més per millorar el nivell assistencial, l'assistència als ciutadans amb tots els altres conceptes sanitaris.

La salut, evidentment, és un dels elements que ens preocupa, és un dels elements que crec que funciona de manera molt adequada al país i que hem de continuar recolzant des de l'Estat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de les reserves d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 1 que es correspon a l'esmena número 55 de l'informe del ponent de modificació del pressupost del SAAS.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària, si vol comunicar-nos el resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

7 a favor, 17 en contra i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 2 que es correspon a l'esmena número 56 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del SAAS.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària, si vol comunicar-nos el resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

7 a favor, 17 en contra i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuem amb la reserva número 3 presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 63 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost de l'AREB.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Joaquim Miró.

El Sr. Joaquim Miró:

Gràcies Sra. síndica.

Senyores i senyors consellers, la reserva d'esmena de la qual avui demano el vot a favor, i com deia abans el meu company Jordi Font, crec que els convencerem, és un tema recurrent any rere any que introduïm en aquest debat del pressupost.

Vàrem proposar en la Comissió de Finances reduir en 500.000 euros el subconcepte treballs realitzats per assessoraments jurídics, és a dir, col·loquialment dit com a despeses d'advocat, del pressupost de l'AREB d'una partida total per aquest concepte de 690.000 euros.

En la nostra motivació consideràvem excessiva la despesa imputada en aquest concepte, ja que representa quasi el 40% del pressupost de despeses de l'AREB.

Ja l'any passat vàrem introduir una esmena en aquest mateix sentit que fou rebutjada també en comissió.

Per la seva informació els hi diré que avui mateix hem presentat una pregunta oral a Govern per al proper Consell de control després d'analitzar un informe rebut del director de l'AREB relativa als honoraris d'advocat satisfets per aquesta entitat els darrers anys. Tanmateix i perquè en puguin tenir constància, els hi faré arribar als consellers d'aquesta Cambra i al Govern el mencionat informe per la seva consideració.

Ara no entraré a fer valoracions sobre aquest informe de l'AREB sobre les despeses que s'han originat aquests darrers anys, però sí que els hi vull anunciar unes xifres reals clares i crec que molt contundents.

Mirin, de mitjans del 2015, és a dir després de la intervenció de BPA, al 2019, és a dir, fins l'any passat, s'han satisfet en concepte d'honoraris per serveis jurídics la quantitat de 6.634.371 euros -repeteix 6.634.371 euros- el que fa una mitjana per any d'1.326.000 euros cada any.

Si fem el càlcul de la despesa de l'any passat... perdó, de la despesa del 2020 que encara no tenim a data d'avui i basant-nos en aquest pressupost per l'AREB pel 2021, aquesta entitat haurà pagat pel cap baix la mòdica suma de 8 milions d'euros en despeses d'advocat.

Puc entendre que el primer any, després de la intervenció de la BPA, les despeses d'assessorament jurídic fossin més elevades. Però amb tota sinceritat crec que s'hauria de disminuir aquest concepte d'una vegada.

Fins quan l'AREB haurà de sufragar cada any aquest cost?

Creiem que amb molt menys de 8 milions d'euros, Govern, l'AREB i altres entitats, podrien gaudir d'un servei jurídic propi molt qualificat.

Per aquests motius, demano als consellers generals vulguin reconsiderar l'esmena votant a favor de la mateixa.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laureidiana + Independents, Sr. Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

Tal com he manifestat anteriorment, el nostre sentit de vot serà el mateix que en comissió i serà abstenció.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. David Montané.

El Sr. David Montané:

Gràcies Sra. síndica.

Debatem ara la reserva d'esmena número 3 presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

En aquesta esmena es proposa modificar la partida assessoraments jurídics del pressupost de l'AREB, reduint-lo en 500.000 euros.

Senyores i senyors consellers, aquesta és una reserva d'esmena típica, pràcticament tots els anys surt la mateixa, ho acaba de manifestar ara mateix el Sr. Miró.

Doncs, cap problema. Li tornarem a argumentar, tal com s'ha fet en sessions anteriors, i pels quins ens estan escoltant, també queda àmpliament explicat al projecte de pressupost de l'exercici 2021 de l'Agència estatal de resolució d'entitats bancàries.

Des de la creació de l'Agència, que va ser al 2015 fins ara, s'ha detallat on es destinen principalment les seves despeses.

Hi ha despeses de constitució.

Despeses d'implementació del Pla de Resolució de Banca Privada d'Andorra.

Despeses de manteniment de la pròpia AREB.

Despeses d'amortització parcial del préstec obtingut per part de Govern.

Despeses derivades dels procediments contenciosos judicials i administratius.

Despeses de reclamacions i demandes interposades contra l'AREB I BPA, com a conseqüència del procés de resolució de Banca Privada d'Andorra.

El PS vol reduir la partida destinada a "Treballs realitzats per assessoraments jurídics".

Des dels grups de la majoria no podem estar d'acord amb la motivació presentada, compta amb una justificació totalment suficient de pressupost de l'AREB, que diu textualment:

"Hi ha una estimació de les despeses legals de l'Agència, tot i la manca de control que té l'Agència

per poder predir el número de demandes que poden concretar-se com a conseqüència del desenvolupament normal de les seves funcions, l'Agència ha pressupostat una despesa estimada en 690.000 euros en assessoraments legals per defensar els interessos de l'Agència i el patrimoni de l'Estat Andorrà davant de demandes de tercers.”

Un altre argument a justificar és que en el projecte de pressupost de l'AREB en la seva classificació funcional, hi ha definit l'activitat de defensar els interessos de l'Agència, i també hi ha una sèrie d'indicadors com per exemple, l'evolució dels plets.

Una altra activitat de l'Agència, és realitzar les accions necessàries per dur a terme el procés de resolució de Banca Privada d'Andorra, i com a indicador, informes de seguiment.

Justificació, on aquesta partida no es pot reduir.

Un altre motiu, que si que esta justificat, i més que suficient, a la memòria explicativa del projecte de pressupost, concretament, a la pàgina 14, s'explica al Capítol 2, Consum de béns corrents i serveis.

Textualment diu: “ Finalment, la despesa més important en què incorre l'AREB, en aquest capítol i en la totalitat del pressupost, és la despesa referida a treballs realitzats per empreses, assessorament jurídic en la defensa dels interessos de l'AREB davant les denúncies i reclamacions interposades per persones afectades en el procés de resolució de la BPA.”

Havent donat suficients justificacions prou àmplies, els tres grups parlamentaris de la majoria mantindrem el vot que vam expressar en comissió i votarem en contra de la reserva d'esmena.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Montané.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

El Partit Socialdemòcrata proposa una reducció de 500.000 euros associat a la partida d'assessorament jurídic de l'Agència de Resolució d'Entitats Bancàries. Jo crec que hem de comentar l'evolució dels plets que hem tingut i el nombre de plets que hem tingut associats amb la resolució de l'entitat bancària BPA.

En aquest sentit, al 2017 van haver-hi 109 procediments contenciosos judicials, ja sigui administratius, civils o penals que s'han derimit en primera instància però van continuant amb les altres instàncies. I durant els anys 2018 i posteriors s'hi han afegit una norantena de procediments nous.

Cal dir que la partida pressupostària associada a l'AREB amb aquests assessoraments jurídics ha anat disminuint i de fet, al 2019 era de 998.000 euros, al 2020 de 692.000 euros i per aquest 2021 la previsió era de 590.000 euros.

A part de l'element quantitatiu de nombre de plets, crec que també és interessant mirar els elements objectius de quantitat econòmica associada doncs amb aquests procediments. De fet, estem parlant d'una quantitat aproximada que voreja els 3.000 milions d'euros, amb una demanda de responsabilitat directa al patrimoni de l'Estat del voltant d'uns 400 milions d'euros.

Llavors la reserva d'esmena del Partit Socialdemòcrata el que demana és de dotar l'AREB de 90.000 euros per poder defensar els interessos de l'Estat i pleitejar amb procediments judicials on hi ha en joc volums al voltant de 2.000 milions d'euros. Crec que per responsabilitat el que toca és votar en contra d'aquesta reserva d'esmena i protegir l'Estat i donar els recursos suficients perquè l'AREB pugui realitzar la seva feina, pugui defensar els interessos de l'AREB però també els interessos de l'Estat andorrà i dels seus ciutadans.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Un altre torn d'intervencions.

Sr. Joaquim Miró, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Joaquim Miró:

Gràcies Sra. síndica.

Miri, no voldré ara entrar en l'informe de l'AREB en el qual està molt detallada tota la despesa que hi ha hagut a nivell d'advocat, i dir-li al Sr. Montané d'entrada si em diu que no està prou justificada la nostra demanda de rebaixa d'aquests 500.000 euros. A mi em sembla que després de gastar-nos o que l'AREB s'hagi gastat 8 milions d'euros, jo crec que ja està prou justificat que aquestes despeses d'assessorament jurídic són el suficientment importants per poder-les reduir. I el que li deia abans, fins quan aquestes despeses continuaran?

I el Sr. Jover que em diu que sí que hi han hagut demandes sobre 3.000 milions d'euros i que porta 400 milions d'euros amb responsabilitat de l'Estat, miri li torno a dir, no vull entrar ara en aquests moments a debatre això però sí que s'hauria de mirar com deia vostè quines són aquestes reclamacions que hi han hagut a nivell dels privats. És a dir que no han sigut reclamacions de quantitats el que s'ha fet, han sigut

reclamacions de nul·litat sobre les resolucions de l'AREB. Els diners no pertanyen a l'AREB, els diners que estan i els saldos que estan, estan dipositats per BPA per aquells que no han migrat o Vallbanc per aquells que han migrat. És a dir que no veig aquí per què es parla de reclamació de quantitat quan de veritat es parla que la majoria d'aquests judicis han sigut sobre nul·litats.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Algun grup desitja intervenir...

Sr. Jover per Govern.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

No he dit que s'estigués reclamant aquesta quantitat sinó que els plets estaven valorats al voltant d'aquesta quantitat, en el sentit que és veritat que n'hi ha alguns que hi ha una reclamació doncs de transferència dels diners entre BPA, comptes que es van passant...

Intentaré parlar una mica més fort, sí...

Doncs les quantitats reclamades és veritat que no són dels gairebé 3.000 milions d'euros a l'Estat andorrà sinó que són alguns dels plets associats amb les transferències de diners en el traspass de comptes entre l'antiga BPA i Vallbanc. Però no s'enganyi, hi ha una reclamació directa al patrimoni de l'Estat amb una sola causa al voltant de 400 milions d'euros. Vostè entendre que l'Estat el que ha de fer i les institucions públiques el que han de fer és tenir la millor defensa possible dels seus interessos que no deixen de ser els interessos dels ciutadans d'Andorra.

No sé, de manera repetitiva vostès des del Grup Socialdemòcrata doncs posen la banya en aquesta institució, l'AREB, fins i tot en tot el procés associat amb BPA i no acabo d'entendre ben bé el perquè. Jo el que busco i amb el pressupost de l'Estat el que intentem fer és que els interessos de l'Estat estiguin el més ben defensats possible. I és evident que el volum de contenciosos que ha d'afrontar l'AREB és molt important i d'un gran impacte econòmic possible, ja sigui directe o indirecte per les arques de l'Estat.

Així doncs crec que la nostra responsabilitat és de dotar del pressupost de l'AREB de les quantitats suficients perquè aquesta defensa sigui eficient.

Evidentment la partida va disminuint, ja ho he dit, i espero que quan més s'apropi doncs a la finalització d'aquest procés, doncs puguem anar reduint encara més fins a mantenir costos marginals, la quantitat del pressupost de l'AREB associada amb contenciosos

judicials. Però fins que això no sigui possible, fins que el volum de contenciosos continuï tan elevat, el que hem de fer és donar les eines necessàries a aquesta institució perquè es pugui defensar.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 3 que es correspon a l'esmena número 63 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost de l'AREB.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària si ens vol comunicar el resultat si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Srs. síndica.

En contra 17, a favor 7, i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Seguim amb la reserva d'esmena número 4 presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 36 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del Ministeri d'Ordenament Territorial.

Intervé per exposar la reserva d'esmena, la Sra. Susanna Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Aquesta reserva d'esmena respon a la voluntat del nostre grup parlamentari d'augmentar en 120.000 euros el subconcepte "Estudis i projectes d'inversió" del Projecte relatiu al Centre de salut mental.

Aquesta esmena es planteja amb el propòsit de donar compliment a una de les resolucions que van ser aprovades per aquesta Cambra el passat mes de setembre, en el transcurs del Debat d'orientació política i es posa la primera pedra per donar resposta

a una demanda, reclamada des de fa molt temps, per les associacions de familiars dels afectats per malalties mentals.

Faig una mica de memòria: era una proposta de resolució presentada pel grup de Demòcrates per Andorra i Liberals d'Andorra, i en la que tota la Cambra va acordar encomanar al Govern, que en el termini de 6 mesos, procedís a fer les tasques següents:

- d'una banda, el reforç del servei de salut mental per fer front a les demandes derivades de la Covid-19, la finalització del Pla integral de salut mental que, d'entre altres coses, ha de definir les estructures i els equipaments per donar resposta a les necessitats que ja existeixen; i l'execució de totes les actuacions que es derivin de l'esmentat Pla.

Per aquests motius creiem necessari dotar de recursos econòmics, amb 120.000 euros, aquesta àrea perquè el Govern pugui encomanar un treball d'anàlisi i viabilitat d'un equipament per l'àrea de salut mental.

Ens preocupa, i em sembla que a vostès també, que la salut mental afecti a un gran nombre de persones al nostre país i que ara, donades les actuals circumstàncies, la tendència vagi a l'alça. Sabem que hi ha hagut un augment del nombre de pacients del Servei de salut mental. Segons dades del mes de setembre s'ha incrementat, en un 16% respecte l'any passat. I sabem que, malauradament, aquesta xifra anirà augmentant.

Aquesta situació preocupa, com no pot ser d'altra manera, als col·lectius de l'Associació de familiars per la salut mental, els quals el passat 10 d'octubre, el dia mundial de la Salut Mental, van publicar un manifest reclamant més inversió en salut mental.

Aquest mateix dimarts, dos associacions de familiars de persones amb problemes de dificultats mentals, reclamaven "amb urgència" recursos professionals i materials per garantir un bon servei als usuaris actuals i futurs.

Fa pocs dies, en una interessant entrevista al director de l'Àrea de Salut Mental, el Dr. Escoter, podíem conèixer de primera mà els problemes als que aquesta àrea s'ha d'enfrontar cada dia davant l'augment de les visites i dels casos atesos així com les atencions futures derivades d'addiccions a les xarxes socials, als jocs i les apostes.

En l'entrevista es planteja, entre altres aspectes, que les estructures com el centre de dia o l'hospital de dia, tant d'adults, com de la UCA, com la unitat infanto-juvenil, puguin estar millor fora de l'hospital.

El responsable d'aquesta àrea defensava també una estructura comunitària per viure amb més normalitat la salut mental.

L'especialista parlava també de la possibilitat de comptar amb un residència pública per ingressar les persones amb malalties, amb una curta o llarga estada, i creia que el Pla integral que s'està fent de salut mental enfocaria a Andorra demanant que es poguessin construir aquests dos equipaments que podien estar junts. Aquest equipament és un equipament reivindicat històricament per les associacions de familiars de malalties mentals.

Amb la nostra esmena es doten uns recursos per a l'àrea per garantir que aquest estudi de viabilitat es pugui realitzar.

Podem entendre que no estiguessin d'acord amb tota l'esmena plantejada i que el nostre company, el conseller Roger Padreny, va defensat al llarg dels treballs de la comissió ja que cobria, com vostès saben, també els projectes necessaris com les desviacions de la Massana i de Sant Julià.

No podem entendre, però, que els grups de la majoria no hagin fet cap esforç per transaccionar l'esmena i dotar el projecte del Centre de salut mental perquè realment és una necessitat i si realment a vostès també els interessa i poder-ho definir d'una vegada, han de tenir en compte que és un projecte pressupostat des de l'any 1998, per tant, bé mereix la seva realització.

Per les raons esmentades ens agradaria que, senyores i senyors consellers, es repensin el seu vot i que poguéssim aprovar aquesta esmena per contribuir a materialitzar l'encomana que tots nosaltres vam fer al Govern de reforçar l'Àrea de Salut Mental, i en aquest cas poder estudiar la viabilitat d'un nou equipament.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

El nostre sentit de vot serà el que he manifestat en comissió i serà abstenció.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Mònica Bonell.

La Sra. Mònica Bonell:

Gràcies Sra. síndica.

En relació a la reserva d'esmena número 4 presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, mantindrem el sentit de vot expressat en comissió i no hi donarem suport.

Aquesta partida de 320.000 euros que pretenen treure, és necessària per complementar l'obra a la zona del Pont Riu Montaner de la Massana, la 1a fase de la qual ja està en curs d'execució. El projecte permetrà gaudir d'un carril reversible des de la rotonda d'Anyós fins a l'enllaç amb el túnel dels Dos Valires. Un carril que serà controlable remotament amb pòrtics de senyalització dinàmica

La voluntat expressada pel Grup Socialdemòcrata és destinar els recursos econòmics d'aquest projecte necessari per reduir les cues que s'hi formen, sobretot de baixada a primera hora del matí i de pujada a la tarda, als estudis per als desviaments de la Massana i de Sant Julià de Lòria. Doncs, no ho compartim.

Per als projectes d'aquests dos desviaments, vostès saben que el nostre compromís és, abans d'iniciar inversions que tenen un pes tan important per a les arques de l'Estat, conèixer els resultats reals dels carrils reversibles que properament entraran en funcionament. Per una banda, el que anirà des de la sortida de la Massana fins a l'enllaç amb el túnel dels Dos Valires -i que habilitarà precisament aquesta obra que vostès volen parar-, i el que anirà de l'avinguda Francesc Cairat fins a la rotonda d'Aixovall, incloent el túnel de la tàpia que s'implementarà en breu.

És a dir, abans de preveure cap inversió, cal conèixer si aquests carrils reversibles donaran resposta als problemes de congestió que es formen els dies de gran afluència a Sant Julià i a la Massana.

A la vegada, vostès també son coneixedors que el Govern té previstos plurianuals pel 2022 i el 2023 pel desviament de Sant Julià de Lòria, prova de la voluntat política de continuar els treballs si els resultats del carril reversible no són els esperats.

Pel que fa al Centre de Salut Mental, partida a la qual vostès proposen destinar 120.000 euros per a estudis, extrets també de l'obra del Pont Riu Montaner.

Actualment s'està treballant en el Pla integral de salut mental i addiccions. Els treballs estan avançats i es preveu que, durant el primer trimestre del 2021, es pugui presentar públicament el document definitiu. I, Sra. Vela, nosaltres entenem que també quan es presenti aquest estudi donarem compliment amb la resolució que vam aprovar en aquesta Cambra.

Aquest Pla ens permetrà saber quin tipus d'estructures i recursos són realment necessaris per donar la millor atenció als nostres pacients, i també ens permetrà dissenyar, si s'escau durant aquest 2021, el pla funcional d'aquestes possibles estructures. El

text esdevindrà la base del projecte arquitectònic i permetrà acabar l'any amb un concurs d'idees pel disseny.

Per tant, serà en el pressupost del 2022 que es preveu la partida escaient pels treballs necessaris per tirar endavant futures infraestructures.

Per tot l'exposat, tal com he avançat a l'inici de la meva intervenció, la majoria votarà en contra d'aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Primer, dels comentaris de la consellera Vela, entenc que una part de l'esmena que va presentar el Partit Socialdemòcrata, enteneu que segurament no és necessari i que queda coberta amb els projectes alternatius i menys quantiosos que s'estan desenvolupant des del Govern d'Andorra pel que fa a la desviació de la Massana o la desviació de Sant Julià. I també entenc que al reduir de manera excessiva les obres que estan previstes doncs, la rotonda que dona pas a la carretera d'Anyós i la rotonda dels Dos Valires doncs, podria ser contraproduent fins i tot contradictori amb el programa de desviació de la Massana vist que actualment, com vosaltres sabeu, els residents de Les Valls del Nord poden tenir problemes de cues, de dificultats de trànsit en aquella zona i que el desdoblament que està previst segurament serà com a mínim una part de la solució i a un cost relativament assumible.

No m'estendré massa perquè la consellera Bonell ja ha explicat de manera força detallada els plans que té el Govern associats a les dos desviacions.

I pel que fa al programa de salut mental, jo crec que marxem exactament de la mateixa base, és a dir, tant vostès com els grups de la majoria i el propi Govern donem suport i estem convençuts que cal millorar, cal continuar incrementant els recursos que es destinen a fi de tenir una millor atenció en salut mental al país. Però, no es pot fer de manera desorganitzada, no es pot fer de manera desestructurada, cal fer les passes en el bon sentit. I durant el 2020 fins i tot en situació de Covid ja s'han desenvolupat més d'una dotzena de reunions amb l'objectiu de preparar aquest Pla integral de salut mental integral i addiccions que ha de ser la base pel model d'atenció en salut mental i addiccions del país.

Així doncs, s'està treballant intensament fins i tot en situació de Covid que, com vostè sap, posa en dificultat alguns projectes que teníem engegats. Per què? Doncs, perquè considerem que aquest projecte continua sent prioritari. I així doncs, en base a aquest model d'atenció en salut mental i addiccions que es desenvolupi, podrem saber les necessitats objectivables per donar una millor atenció als nostres ciutadans i així doncs, podrem incloure les partides que siguin necessàries de cara al pressupost del 2022.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sra. Vela, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, em deixen una mica... No sé quina és la paraula. Perquè, és clar, o sigui tenim ja els problemes damunt de la taula i ens diuen que fins al 2022 no començarem a analitzar la necessitat d'equipaments, o un centre residencial per acollir persones amb malalties mentals.

Jo penso que fa masses anys que s'està discutint que les associacions i entitats ho estan reclamant a l'Administració. És una informació que el Ministeri de Salut ja té. És a dir, jo entenc que el pla integral de salut mental i d'addiccions, doncs, hi posarà, evidentment, unes línies a seguir i uns protocols a establir. Però hi ha moltíssima informació que ja la tenim damunt de la taula, per tant, no entenem perquè hem de posposar un any més aquest estudi de viabilitat. Parlem d'estudi de viabilitat, no parlem de construir aquest any que ve aquest centre.

Per tant, per a nosaltres és preocupant perquè sembla un debat que es vagi posposant. Estem una mica cansats de bons discursos de bones intencions, de bones apostes per la millora del benestar psicològic i la salut mental, i el que ens agradaria veure és més accions i més recursos concrets, perquè aquesta àrea pugui créixer, perquè ens agradarà o no, doncs, bé, les malalties mentals afectaran cada cop més a una àmplia proporció de la nostra població.

Ens tenen acostumats, tant a l'oposició com a les associacions professionals i a la ciutadania a comptar ben poc a l'hora de debatre projectes que el Govern té encomanats, i el pla integral de salut n'és un, perquè hem pogut saber aquests últims dies, doncs, que es compta ben poc amb tots els actors implicats en un pla que semblaria que ja estigui tancat i definit i que l'únic que s'ha fet és presentar-ho, perquè els

professionals de la salut mental i les associacions, doncs, puguin simplement aprovar-lo.

No sé, deixa bastant que desitjar el fet de dir de no ser capaçs a la comissió de no poder transaccionar aquesta esmena. És a dir, jo entenc el que em diuen de les desviacions. Però no hagués costat tant poder agafar aquests diners i plantejar una transacció per fer aquest estudi de viabilitat amb tota la informació que el Ministeri de Salut i el SAAS, doncs, té a la seva disposició en relació a la salut mental actual del nostre país, i les previsions, doncs, de futur, a més a més, complicada amb les conseqüències que està tenint i tindrà per la nostra salut mental, doncs, aquesta pandèmia del SARS-CoV-2.

Per tant, la nostra esmena només anava en aquest sentit, de voler ser útils en poder materialitzar aquest projecte reivindicat des de fa molt de temps per les associacions de famílies de malalts mentals.

Per tant, sí que m'agradaria tornar a insistir que repensin el seu vot. Jo no sé si això es pot fer només per tenir en compte, doncs, aquesta transacció per poder fer aquest estudi de viabilitat per aquest equipament.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Bonell.

La Sra. Mònica Bonell:

Gràcies Sra. síndica.

Sra. Vela, és que jo crec que ni el ministre ni jo mateixa, en nom de la majoria, hem dit que no es vulgui fer aquest estudi, o es vol intencionadament tergiversar les nostres paraules o no se'ns ha escoltat bé.

Crec que tant el ministre com jo mateixa, el que li hem dit és que nosaltres coneixem és que s'està treballant en aquest pla integral de salut mental i addiccions, que durant el primer trimestre del 2021 es podrà presentar públicament el document definitiu, un document definitiu que s'està treballant amb tots els actors implicats, almenys això és el que a nosaltres ens han explicat. I serà aquest document definitiu on es detallarà si aquestes infraestructures o quines infraestructures són les necessàries.

I ningú ha dit que no es vulgui fer aquest estudi. Si més no ja hi ha diners que s'estan utilitzant ara per fer tots aquests treballs, i el que se li diu és que no a aquests 120.000 euros que volen treure d'una partida que és necessària per acabar unes obres molt importants a la Parròquia de la Massana, no són

necessaris perquè ja s'estan fent aquests treballs i aquest estudi es tindrà en breu. Jo crec que és això el que li hem dit tant el Sr. ministre com jo mateixa.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

De fet hi ha hagut un punt de contradicció en les seves paraules si ho he entès bé, en el sentit que ens acusa de no fer les coses o de no donar suficient importància, però al mateix temps ha dit com si el pla de salut mental ja estigués fet i que l'únic que féssim, doncs, els col·lectius fos presentar-lo. És a dir, d'una banda diu que no fem les coses i de l'altra que ja està fet però que no comptem amb el suport dels altres.

Miri, aquest pla s'ha dissenyat en funció de referents internacionals i la voluntat és que fos transversal i participatiu. De fet, hi ha una governança establerta d'aquest pla de salut mental basada en un consell assessor consultiu on hi ha diferents òrgans de l'Administració, i també hi ha una comissió operativa i 7 grups de treball temàtic, i aquí és on s'inclouen, doncs, els diferents col·lectius.

Aquestes comissions ja han fet molta feina i de fet han fet una dotzena de reunions el mateix mes de desembre per anar posant fil a l'agulla, i és evidentment un dels elements que normalment es fa des de l'Administració per fer que les reunions encara siguin més productives, és no marxar des d'un full en blanc, sinó marxar des d'un treball previ i poder fer que els col·lectius hi facin les seves aportacions.

I després en la línia que ha comentat la Sra. Bonell, doncs, evidentment, vostès el que proposen és poder desenvolupar un estudi de viabilitat, però aquests elements són els que ja tindrem amb les necessitats estructurals que es defineixin en funció del model d'atenció en salut mental i addiccions. Així doncs, estem ben d'acord de com ho hem de fer, però les partides pressupostàries ja hi són, i ja hi estem treballant molt activament des del Ministeri de Salut i des dels col·lectius i altres ministeris, i el nostre objectiu és el mateix que el que vostès volen. El que passa és que vosaltres no creieu que estigui avançant i nosaltres sí.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sra. Vela, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Res, seré molt breu. Només insistiré en el sentit, 120.000 euros és clar que són molts diners, però per segons quines coses no són tants diners. Però entenc que si s'hagués transaccionat s'hagués pogut arribar a una xifra molt més econòmica, però per tirar endavant aquest treball.

Jo no sé, vostès, Govern, com a les famílies amb persones que tenen malalties mentals els hi diran que han d'esperar dos anys més. És a dir, jo no sé com ho faran, però ja m'agradarà seguir-ho.

La veritat és que no hagués costat res avançar-nos en aquest treball, el pla integral de salut mental, ja ens agradarà, és a dir, quan s'hagi aprovat ja ens l'explicaran, i ja ens agradarà conèixer-lo, però no trobàvem que fos incompatible una cosa amb l'altra. És a dir avançar en una anàlisi de necessitat i de viabilitat, que a més a més, tots els experts i els especialistes en salut mental ens diuen que és necessari. És a dir no cal que el pla també, el pla el que farà és probablement reafirmar-ho, però la necessitat hi és i la necessitat hi és des de fa molt de temps.

Per tant, només calia, és a dir el gest, perquè fa molt mal d'ull quan agafes el pressupost i veus aquest projecte amb aquest subconcepte i hi ha zero euros pressupostats.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

També molt breument. Miri, la seva esmena no farà avançar el projecte més ràpid. Aquest element ja està previst en el desenvolupament que es farà durant aquest any. Així, doncs, tampoc no ho faci creure a les famílies, doncs, a persones afectades o amb problemàtiques amb salut mental que gràcies a aquesta esmena la infraestructura estaria prevista abans.

De la mateixa manera que vosaltres, vostès el que pensen és que aquest 2021 s'ha d'acabar de posar fil a l'agulla de quines són les estructures exactament necessàries, com s'han de dimensionar i que de cara al 2022, doncs, podem incloure les partides

pressupostàries corresponents per poder fer el que es cregui oportú.

L'únic que vostè diu és que s'ha d'afegir una partida pressupostària en aquest sentit, i nosaltres diem que de la manera con s'està treballant amb aquest pla integral que es podrà tancar, hi ha un esberrany avançat i que es podrà tancar durant el primer trimestre del 2021, més l'anàlisi que aportarà, doncs, d'aquest pla integral cap al model en salut mental i addiccions, serà suficient. És a dir, els tempos que vostè diu i els que nosaltres diem són els mateixos, el camí potser és diferent, però busquem el mateix i els tempos són els mateixos, és a dir, que tampoc no m'agradaria que fes creure, doncs, als ciutadans que la seva opció donaria una solució més ràpida a les persones que estan patint aquest tipus de dificultats.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Acabades les intervencions procedirem a la votació de la reserva d'esmena votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 4 que es correspon a l'esmena número 36 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del Ministeri d'Ordenament Territorial.

Vots a favor.

Vots en contra.

Abstencions...

Sra. secretària si ens comunica el resultat si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

En contra 17, a favor 7 i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

I finalment continuem amb el darrer grup de reserves d'esmena presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Número 5, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 39 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del Ministeri d'Ordenament Territorial.

Número 6, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 45 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut.

I número 7, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 46 de l'informe del ponent, de modificació del pressupost del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Carles Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Avui defenso tres reserves d'esmena a la Llei del pressupost del 2021 que agrupen sota un mateix paraigua en virtut del seu contingut. Parlo de la reserva d'esmena número 5, 6 i 7, corresponents a les esmenes 39, 45 i 46 de l'informe de la ponència.

Recordo que el contingut de la primera reserva d'esmena és el del transvasament d'un total de sis milions cinquanta-cinc mil euros en plurianuals de la partida destinada al recinte multifuncional (2021, 2022 i 2023) per a l'estudi i construcció d'habitatge públic i d'ús social. Tenint en compte els tres-cents mil euros ja pressupostats per a estudis en aquella partida disposaríem del següent calendari: tres-cents cinquanta-cinc mil euros per la realització d'estudis el 2021, dos milions per a la construcció el 2022 i quatre milions pel 2023.

La segona reserva d'esmena proposa la creació d'un programa d'habitatge en el pressupost del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut que es cobriria amb el transvasament d'una part dels 119.060,50 euros de la partida de transferència a l'Institut de l'Habitatge d'Andorra a la partida de personal del ministeri, -amb 84.060,50 euros i 35.000 euros per a la partida de materials, subministraments i altres.

La tercera reserva dota també el programa d'habitatge amb el transvasament de 40.000 euros dels seixanta mil assignats a la transferència destinada al Fons publico privat de l'habitatge.

Així, doncs, el programa d'habitatge, -33, a efectes de classificació-, gaudiria de 84.060,50 euros destinats a personal i 75.000 euros per a despeses de funcionament, un total de 159.060,50 euros.

Presentades les reserves d'esmena es pot dir que tenen sobre la taula, en essència, dues propostes. Són dues propostes complementàries que obeeixen a un objectiu comú: acció en matèria d'habitatge i contenció dels recursos, focalitzats en elements concrets. Acció perquè entenem que la seva adopció permet l'actuació immediata en les matèries que aborden. Contenció perquè concentren recursos

públics i empen structures existents. Totes dues s'enllacen amb la línia exposada en les ocasions diverses que hem pogut debatre sobre habitatge aquest any. És per coherència que des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata portem avui, al debat del Ple, aquestes propostes de modificació del pressupost.

Són unes propostes coherents i alhora adaptades a la realitat actual en funció de la necessitat social manifesta de l'accés a l'habitatge de lloguer i en matèria de recursos públics.

En aquest sentit defensem l'existència d'un programa d'habitatge a càrrec del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut. Els seus objectius i funcions són similars als del Departament de l'Habitatge que es creà el 2004 i se suprimí el 2016, -quan potser tenia més sentit la seva existència.

Aquests objectius es resumeixen en la conducció de les mesures del Govern relatives a la promoció del dret a l'habitatge mitjançant les funcions d'analitzar, promoure, coordinar, organitzar i gestionar les polítiques d'habitatge. Gestionaria els ajuts a l'habitatge, però també la informació relativa a l'àmbit de l'habitatge, els estudis en la matèria, l'accés a l'habitatge públic, la construcció d'habitatge públic, la coordinació amb la resta d'administracions implicades, etc.

Es tracta de crear el motor i el timó de la planificació pel dret a l'habitatge. Inicialment pressupostat amb 160.000 euros, permetria la posada en marxa en un breu període de temps de les seves funcions per a l'assoliment d'aquest dret. Acció i contenció.

En unitat indestruïble situem la dotació de 6.000.000 d'euros per a habitatge públic d'ús social i de preu assequible. Havent comprovat que tot i pressupostat no existeix un projecte per la construcció d'un recinte multifuncional i havent valorat com a prioritària la construcció d'habitatge públic d'ús social i de preu assequible front a un recinte per a esdeveniments de masses, -la qual cosa a hores d'ara es troba més en entredit que mai-, i havent vist com la inversió inicialment prevista pel 2020 no es va efectuar i que ha estat reduïda a 300.000 euros proposem una inversió decidida i programada pels propers anys en habitatge d'ús social i de lloguer assequible.

El 2021 es disposarien de 355.000 euros per a la realització de l'estudi, de manera que aquesta inversió complementaria el programa d'habitatge a l'hora de dur a terme els treballs preparatoris per la construcció d'habitatge públic.

El 2022 es garanteix l'inici de la construcció i el 2023 es dobla la inversió, la qual cosa hauria de permetre que al final de la legislatura es disposés d'una estructura àmplia i sòlida d'habitatge públic. Tot

plegat permetria posar fil a l'agulla i començar a solucionar el problema de l'accés a l'habitatge de lloguer. Una infraestructura residencial d'accés garantit és treballar a llarg termini: l'habitatge públic és pensar a llarg termini. Té tota la lògica posar-se mans a l'obra per solucionar el problema de l'accés a l'habitatge i posposar els projectes d'esdeveniments multitudinaris, i dic posposar perquè conservem la meitat de la partida del multifuncional pel 2021, uns 55.000 euros per dur a terme l'estudi d'ubicació. Acció i contenció.

Creiem que és el Govern i el seu Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut els que han de liderar i dur a terme les polítiques d'habitatge, doncs es tracta d'una estructura ja existent i amb capacitat per fer-ho. Això no exclou el paper de la Taula Nacional de l'Habitatge, on la resta d'administracions i agents socials s'hi coordinaran en la planificació pel dret a l'habitatge.

En resum, i per anar finalitzant, m'agradaria que retinguin aquesta imatge: un model suportat per tres potes.

La primera, amb la capacitat comunal d'obtenir recursos fruit de la cessió econòmica per destinar-los a habitatge públic, amb els terrenys de què puguin disposar a totes les parròquies, amb la seva activitat en matèria d'obtenció i tractament de dades, amb la seva capacitat d'intervenció en l'àmbit de l'habitatge (ajuts, tramitació, gravàmens).

Dos, amb el pressupost del Govern, amb la direcció i la gestió del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut.

I tres, amb la planificació conjunta coordinada pel dret a l'habitatge al si de la Taula Nacional de l'Habitatge, -tal com estableix la darrera llei de mesures urgents en matèria d'arrendament de finques urbanes i millora del poder adquisitiu-; amb tot plegat aconseguim dotar-nos d'un marc d'actuació immediata i pel que queda de legislatura que permet una solució al problema de l'accés a l'habitatge de lloguer. Acció pel dret a l'habitatge i contenció per a la seva realitat.

És per tot això, senyores conselleres i senyors consellers, que els hi demano que reconsiderin aquestes tres esmenes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

El nostre sentit de vot serà el mateix que el que vam mantenir en comissió, que serà d'abstenció.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Marc Magallon.

El Sr. Marc Magallon:

Gràcies Sra. síndica.

Debatem ara una agrupació d'esmenes que mostren com formacions polítiques diferents tenen visions diferents de com donar resposta a una mateixa problemàtica: l'accés a l'habitatge.

Em permetran els expliqui per què des de la majoria no donarem suport a aquesta agrupació de reserves d'esmena.

Començaré per les reserves d'esmena 6 i 7 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata que pretenen destinar 159.000 euros, 159.060,50 per ser exactes al nou programa 33 sota la denominació habitatge.

El més sorprenent d'aquesta proposta és que aquesta partida surt de reduir per deixar en no res les aportacions que el pressupost per a l'any 2021 contempen per a la creació de l'Institut Nacional de l'Habitatge.

Com ja vam explicar en aquesta Cambra durant la defensa de la tercera llei de mesures urgents en matèria d'arrendaments de finques urbanes i de millora del poder adquisitiu, l'Institut Nacional d'Habitatge serà el pal de paller sota el qual es pivotaran totes les polítiques públiques d'habitatge.

Des de l'agrupament, de totes les dades sobre el sector immobiliari fins a la promoció d'habitatge públic per destinar-lo a lloguers socials.

Evidentment no critiquem que des de les files socialdemòcrates es vulguin destinar recursos a polítiques d'habitatges, en això hi estem tots d'acord i des de la majoria i l'Executiu també destinem recursos a aquest concepte de vital importància per a la nostra ciutadania però sobta que treguin els diners d'una partida que precisament destina recursos a un organisme que centralitzarà les polítiques i les accions per garantir l'accés a un habitatge digne a un preu assequible.

La Llei de l'Institut Nacional de l'Habitatge es troba actualment a tràmit parlamentari en termini d'esmenes. Dependrà de tots nosaltres, els vint-i-vuit consellers i conselleres generals assolir acords i

treballar sobre un text que permetrà tenir eines necessàries per fer polítiques d'habitatge que regulin un mercat que en determinades circumstàncies reclama uns preus prohibitius per poder accedir a un pis.

Pel que fa a la reserva d'esmena número 5 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, aquesta proposta de reducció -per no dir desaparició- d'un projecte que des de la majoria i des del Govern considerem cabdal per a la recuperació econòmica i desestacionalització del turisme, com és el Recinte Multifuncional.

Els grups de la majoria conjuntament amb el Govern hem elaborat un programa d'acció, l'H23, que recull les prioritats de la legislatura re formulades per les necessitats derivades de la pandèmica de la Covid-19. Així, per responsabilitat, hem racionalitzat les inversions a aquelles que creiem que són necessàries i que tindran un retorn econòmic, i el Recinte Multifuncional és un d'aquells projectes que considerem essencial per poder diversificar el turisme.

Les partides destinades al Recinte Multifuncional, que des del Grup Socialdemòcrata volen reduir, fan referència als exercicis 2022-2023 que contempen la construcció de l'edifici, per tant, no és fins llavors que el pressupost contempla destinar-hi 2 milions l'any 2022 i 4 milions l'any 2023. Crec que en aquest punt és important remarcar que per l'any vinent la partida pel Recinte Multifuncional compta tan sols amb 55.000 euros per l'elaboració del projecte.

Fa molts anys que se'n parla del Recinte Multifuncional i creiem que ara és el moment per tirar-ho endavant. El seu cost no és elevat i, per contra, pot suposar un gran revulsiu econòmic pel país en uns moments en què cal més que mai buscar altres maneres d'atraure visitants i activitats econòmiques al nostre país.

En un context com l'actual l'Executiu ha fet un esforç molt important en la contenció de la despesa que principalment ha afectat a les inversions. Per dir-ho planerament, per al pròxim exercici no es preveuen grans treballs més enllà del manteniment de la xarxa viària -amb algunes ampliacions necessàries per a la seguretat viària-, petites inversions en equipaments públics per fer-los més sostenibles, millores al centre hospitalari i en alguns altres centres educatius. Per això creiem que no podem reduir-ho tot a zero. En moments complicats per a l'economia el pressupost per al Govern ha de ser també l'eina necessària per garantir serveis per a la població i també per impulsar projectes de país que serveixin per sortir reforçats de la situació actual.

Creiem sincerament que el Recinte Multifuncional compleix amb aquests requisits. És un equipament necessari, viable i amb uns costos raonables. A més,

crec que les seves bondats continuen sent les mateixes avui en dia que quan conjuntament amb vostès vam incloure el Recinte Multifuncional al programa electoral de la candidatura de d'Acord per Andorra la Vella i que, per tant, vostès també defensaven en el seu moment.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Permetreu que primer comenci molt breument parlant del Recinte Multifuncional abans de centrar-me sobre l'objectiu real i més important d'aquetes reserves d'emena que són les polítiques d'habitatge.

El Recinte Multifuncional és una evidència que en el context de la Covid no és realista el seu desenvolupament d'activitat, diria, però en canvi i segurament hi convindreu amb nosaltres, amb un món post Covid, doncs, continua sent de crucial importància i per aquest motiu el Govern el va incloure a l'Horitzó23 com un dels programes que s'havien de continuar mantenint, perquè a més a més és un programa que és un edifici que trigarà el seu temps en poder-se desenvolupar i així doncs necessitem fer les etapes de planificació i fer les etapes d'estudi per poder-lo veure una realitat quan abans millor. I, en aquest sentit, no creiem convenient reduir més aquesta partida.

Ara, si ens centrem en la problemàtica social de la política d'habitatge, marxem d'un punt de consens. És a dir, tant vostès com nosaltres, pensem que és una problemàtica important i que hi hem de trobar solucions, hem de donar eines a les administracions, hem de donar eines als ciutadans per fer que aquesta problemàtica tingui el menor impacte possible.

Ara bé, no estem d'acord amb el camí que hem de seguir. Nosaltres considerem que la millor opció és l'Institut Nacional de l'Habitatge, amb aquest punt d'independència del poder Executiu, amb aquest punt que pot servir fins i tot de punt d'entesa amb altres administracions com poden ser les comunals que ens aportin informació, que ens ajudi a articular els projectes relacionats amb l'habitatge, que ens ajudi a definir estratègies a mig i llarg termini per poder solucionar aquesta temàtica.

Entenc que algunes de les reserves d'esmena són purament això, una diferència conceptual entre vosaltres i nosaltres associat en com vosaltres

articularíeu aquest projecte i que nosaltres preferim donar-li aquest punt d'independència.

Ara bé, també crec que hem de mesurar les reserves d'esmena en base a la seva eficàcia. El que vosaltres proposeu hi hauria doncs, si he entès bé, una primera partida per poder desenvolupar habitatge protegit, habitatge públic a partir del 2022 de 2 milions d'euros. Nosaltres, gràcies al programa associat a la llei que ja està a tràmit parlamentari i que esteu treballant els diferents grups parlamentaris preveiem que durant el propi 2021 tinguem sobre la taula 10 milions d'euros, mínim 10 milions d'euros per poder desenvolupar aquesta necessitat de posar al mercat més habitatge.

A més a més, el Fons publico privat genera sinèrgies que fan que no tan sols s'utilitzi el capital de l'Administració sinó que puguem buscar capital en altres fons com pot ser per exemple Andorra Telecom, com pot ser per exemple el Fons de Reserva de Jubilació.

En aquest sentit, creiem que la nostra palanca per poder fer un canvi real en la política d'habitatge a curt termini, és bastant més potent que la seva i permetrà alleugerir la pressió que tenen actualment els nostres ciutadans de manera bastant més efectiva que la que proposeu vosaltres.

Així doncs, crec que no és adequat ni per concepte, ni per eficàcia el fet de votar positivament aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Carles Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Havent sentit les intervencions, els hi llegiré una segona intervenció que portava preparada per comprendre ben bé els arguments exposats a la primera i reforçar-los, oferir-ne més i així provar de convèncer-los.

El fonament de les propostes crec que ha quedat prou clar. També ha estat prou explicat el funcionament conjunt de les modificacions que hem proposat i la coherència amb la línia defensada aquests darrers mesos. Hem d'adequar-nos, necessàriament, a la situació actual, la qual cosa posa a prova la capacitat de les institucions per respondre als problemes sense comprometre el desenvolupament de l'esdevenidor. Però tampoc podem sacrificar el present en pro del futur, sobretot tenint en compte que aquesta crisi de

contorns fugissers no afecta tothom per igual. Cal actuar sobre el problema de l'accés a l'habitatge amb les eines disponibles i focalitzades. El pressupost n'és una, potser la principal.

Per què proposem actuar des del ministeri? En primer lloc, perquè és la seva competència; en segon lloc perquè el Govern té la capacitat política, administrativa i tècnica per poder fer-ho. El que fem amb l'esmena és ampliar aquesta capacitat atorgant un objectiu: el dret a l'habitatge.

La nostra proposta, a més, aporta 160.000 euros per assolir els seus objectius i funcions mentre que la proposta del Govern, amb el Projecte de Llei de l'Institut de l'Habitatge i la seva memòria a les mans, ascendeix a 219.811,43 euros només la part dedicada al personal -a sumar-hi les despeses estimades en 48.190,22 euros l'any-, la qual cosa entra en franca contradicció amb els 119.060,50 euros pressupostats pel 2021. Si es requereixen solucions i l'invent ha d'iniciar-se a mig gas és del tot preferible emprar els recursos en la dotació d'estructures existents per actuar sense dilació. Llegir el present i adequar-se. L'acció i la contenció que els hi deia.

Cito un paràgraf de l'esmentada memòria del projecte de Llei de l'Institut: «L'Institut podrà elaborar els estudis necessaris per poder proposar les estratègies més oportunes en vista de les circumstàncies del mercat, de la situació laboral, dels processos demogràfics i migratoris, de les relacions internacionals amb els estats veïns, etc. Aquest treball multidisciplinari permetrà una macroanàlisi i per això l'Institut es dotarà de les persones tècniques amb l'expertesa suficient per afrontar el repte plantejat i comptarà amb la dotació pressupostària necessària per a l'exercici».

Permetin que comenci pel final de la cita: no és cert que aquesta dotació sigui la necessària, memòria i pressupost ho desmenteixen. Després: llegim «estratègies oportunes», «circumstàncies del mercat», «treball multidisciplinari», «macroanàlisi», «relacions internacionals», «repte»... Deixin que assenyali que, amb tots els respectes, no és l'hora de la hipèrbole, no és l'hora de la retòrica, sinó de l'acció i la contenció, de la constància i la planificació concertada, de l'adequació a les circumstàncies. Ja vam veure -en l'ocasió en què vam debatre la llei de mesures urgents d'aquest any- com de l'estratègia i de les «circumstàncies del mercat» no és té gaire noció més enllà d'intuïcions vagues, doncs la memòria que l'acompanyava era incapaç de preveure l'impacte de dues mesures ja emprades amb anterioritat. Conèixer aquests factors és tasca no només del ministeri sinó de tot el Govern. Dotem pressupostàriament aquest objectiu -a més d'haver proposat amb insistència i

sense resultat aparent la necessitat del registre de contractes.

Respecte a la construcció i la disposició d'habitatge públic d'ús social i de preu assequible. Abans l'he definit com una veritable mesura a llarg termini. No és una mesura nova, però ben bé excepcional al nostre país, ja que no és la norma. S'han tractat de dur a terme projectes en aquest sentit, amb només un d'ells havent arribat a bon port pel que fa el seu objectiu. Fins i tot, havent-ne pressupostat una altre projecte l'any passat, aquest no es va iniciar i ha caigut pel 2021. I si aquesta tipologia d'habitatge és l'excepció, quina ha estat la norma? Aquesta norma és la que veiem en tots els debats que aquí han abordat la qüestió de l'habitatge darrerament: incorporar més «producte» al mercat.

Citaré, de nou, un extracte de la memòria del Projecte de Llei de l'Institut de l'Habitatge, de la part on es justifica el projecte: «(...) l'actual crisi mundial de l'habitatge no s'assembla a cap altra crisi anterior. Està associada a la creixent desigualtat socioeconòmica, al finançament a gran escala de l'habitatge i el sòl, i a l'existència de sistemes d'habitatge insostenibles que consideren l'habitatge com una mercaderia». I segueix: «Una situació com aquesta, de la qual Andorra no és aliena, no pot afrontar-se a través de diverses mesures aïllades sinó que requereix solucions innovadores en el nostre panorama nacional». Doncs bé, aquí té les «solucions innovadores en el nostre panorama nacional». En aquestes paraules de la memòria, signada pel ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut s'assumeixen les conclusions del Consell de Drets Humans de l'ONU. No ens passa per alt la contradicció entre el que s'afirma a la memòria i les paraules que hem pogut sentir en aquesta Cambra per part del Govern -i dels grups que li donen suport- cada vegada que hem abordat la qüestió. Si l'habitatge és un dret i no una mercaderia, la qual cosa no cal que recordi que recull la nostra Constitució, l'habitatge públic és un deure de les administracions. En conseqüència, aquí el tenen. Acció i contenció.

En aquest sentit de la contenció hi ha qui pot trobar a faltar el recinte multifuncional. De fet l'hem defensat. A més de la reflexió que he fet a l'anterior intervenció cal dir que el projecte no es perd, que hem volgut mantenir la partida de l'estudi per aquest 2021 amb 55.000 euros i que el 2024 es manté la inversió de 4.000.000 d'euros. No creiem que el projecte hagi de desaparèixer, però sí que valorem -tal com he especificat- que un equipament destinat a acollir esdeveniments multitudinaris pot esperar -la situació actual, de fet ho aconsella- en front d'una necessitat manifesta, palpable i que preocupa i compromet la ciutadania que viu i treballa en aquest país.

No vull estendre'm gaire més. Tan sols recordar aquella imatge que els hi he demanat que retinguin: la del model de tres potes. 1) la capacitat comunal pel dret a l'habitatge; 2) la capacitat gestora i conductora del Govern i de l'eina del pressupost per emprendre polítiques concretes d'acció pel dret a l'habitatge; 3) la planificació i coordinació d'actors i el diàleg franc a través de la Taula de l'Habitatge. Un model per solucionar el problema de l'accés a l'habitatge de lloguer. Un model que prima l'adequació de les estructures existents i la focalització dels recursos. Acció pel dret a l'habitatge i contenció per a la seva realitat.

Els hi demano de nou senyores conselleres i senyors consellers, que reconsiderin les nostres esmenes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sr. Magallon, pel Grup Parlamentari Liberal.

El Sr. Marc Magallon:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, Sr. Sánchez, penso que ens ha quedat molt clar en la seva segona intervenció, però segueixo pensant que no ens ha convençut. Si no tinguéssim una proposta millor, molt probablement aquesta que fan vostès, doncs, l'haguéssim pogut considerar i tenir-la en compte. El que passa és que pensem que la nostra proposta actual, va molt més enllà de la vostra i pensem que és molt més positiva, ja que no només resollem el tema de l'habitatge, com vostès volen proposar amb la seva proposta, sinó que a més a més nosaltres seguim confiant amb el recinte multifuncional i empenem al mateix temps les dues coses.

El fet de posposar el recinte multifuncional a l'any 2024 com diuen vostès que voldrien fer, doncs, nosaltres pensem que de de l'any que ve, si vostès s'avenen a votar com abans millor la llei de l'institut, doncs, podríem iniciar ambdues coses.

Nosaltres pensem que amb les propostes que fem d'una dotació ja des de les partides d'STA o retocant les pensions de jubilació, doncs, ja podem començar a partir de l'any que ve a resoldre el tema de l'habitatge. Per aquesta raó pensem que la seva proposta va molt més enrere de l'actual proposta nostra, i nosaltres des de l'any vinent ja proposem poder potenciar l'economia i resoldre de forma definitiva amb la Llei de l'Institut de l'habitatge el problema de l'habitatge a partir del 2021. Tot dependrà una mica de si vosaltres s'avenen a estudiar amb nosaltres aquesta famosa llei de l'habitatge.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Li compro el binomi acció-contenció i afegiria, fins i tot, associat amb la contenció un punt de creativitat necessària. Però analitzem una miqueta què vol dir acció-contenció per a vostès.

Acció-contenció vol dir aturar o sacrificar el procés del recinte multifuncional. Perquè vostès encara que diguin que volen mantenir alguna partida, de fet, partida important, fins al 2024 no en podríem tenir. Així doncs, aquesta contenció es tradueix en matar el projecte del recinte multifuncional en el mig termini.

Acció-contenció, vostès diuen que no complim amb el que marca la pròpia memòria econòmica, per exemple, de l'Institut nacional de l'habitatge, on hi ha una quantitat prevista de personal -i li dic de memòria- d'uns 200 i escaig mil euros, i que la partida pressupostària per al 2019 és de 119.000 euros.

Jo hi afegeixo creativitat, perquè el que nosaltres volem és fer sinergies amb els professionals que ja tenim a l'Administració. I això ho hem dit, ho hem dit públicament que més enllà del personal mínim que necessitarà l'Institut nacional de l'habitatge per poder funcionar, el que buscarem, sobretot, durant els primers exercicis, és sinergies amb els professionals que ja tenim contractats a l'Administració. Per exemple, el que es comenta és que es necessitarà una persona del perfil d'urbanista o d'arquitecte... Bé, segurament, el Ministeri d'Ordenament Territorial pot cedir ix hores, fer algun tipus de sinergia en aquest sentit per poder dotar de les competències necessàries a l'Institut nacional de l'habitatge des dels professionals que tenim contractats a l'Administració. I així també altres perfils.

Així doncs, creiem que la creativitat també passa per aquí.

Acció-contenció. La vostra acció associada a l'habitatge públic es traduirà en 55.000 euros en construcció d'habitatge públic, és a dir, no desestimo les altres partides que podrien servir a planificació, a assessorament, etc., però pròpiament a construcció tindríem 55.000 euros -si no m'he descomptat- pel 2021 i 2 milions d'euros pel 2022, i 4 milions d'euros pel 2023.

Per a nosaltres acció-contenció-creativitat vol dir poder posar 10 milions d'euros sobre la taula el primer

any, i això en el moment de dificultat al qual estem tenint, gràcies a algunes palanques que vosaltres també voleu sacrificar habitualment, com són les nostres parapúbliques.

Acció-contenció-creativitat. La nostra aposta és més eficaç i més eficient que la seva, digui el que vostè digui. Nosaltres posarem més recursos associats a la construcció d'habitatge públic del que vostè està proposant i castigarem menys altres projectes de l'Estat o les finances públiques. Però deixi'm comentar un últim element associat amb les vostres accions. Semblaria que vostès el que volen és parar una de les coses que s'han desenvolupat des d'aquest Govern que és la possibilitat de què alguns edificis per exemple que no disposen de pàrquing doncs es puguin destinar a l'habitatge de lloguer. Això posa al mercat 183 habitatges. La vostra acció el que vol és sacrificar 183 habitatges.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Alguna altra intervenció...

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc una puntualització. Pel 2021 la partida ja existia en 300.000 euros, s'afegeixen 55.000 euros, aleshores estem parlant d'una partida pel 2021 per estudis de 355.000 euros.

Al marge d'això, hi ha solucions com la que proposen respecte a l'Institut de l'Habitatge, que gaudeixen d'una aparença d'acomplir de voler abordar el problema d'una manera completa, però que després els seus objectius es veuen contradits per les solucions adoptades, per exemple a la darrera llei de mesures urgents a l'habitatge.

Doncs constantment el que es busca és engreixar el mercat per dir-ho d'aquesta manera, incorporar més habitatge de lloguer perquè així augmentant l'oferta abaratiríem els preus. Però això no succeeix, no succeeix des de ja fa molts anys, des del 2016. El negoci va creixent, va creixent l'oferta però no descendeixen els preus. Aleshores les mesures d'engreixar el mercat, al final ens acaben duent a les autèntiques mesures que vostès han proposat en tot aquest temps per fer alguna cosa per aquest dret de l'habitatge, per aquest dret d'accés, que és la pròrroga anual i els ajuts a l'habitatge.

Veiem com el pressupost de transferències a les famílies del Ministeri encarregat de l'Habitatge

s'augmenta en dos milions d'euros en aquest pressupost. Això ens vol dir alguna cosa, i existeix una necessitat palpable que hem d'abordar amb el que ja tenim.

Respecte a què les solucions d'engreixar el mercat entren en contradicció amb els objectius que es poden marcar des de l'Institut.

Jo li llegeixo la memòria, -és un document força interessant-, adjuntada al projecte de llei. Faré dos extractes que constaten quins han estat els problemes respecte al dret de l'habitatge en les darreres dècades.

“Després de dur-se a terme la primera convocatòria d'ajuts a l'habitatge de lloguer, d'acord amb el nou sistema, -estem parlant dels ajuts al lloguer-, es va considerar atesa que la millora de la situació econòmica havia provocat una escassetat d'habitatge i que s'havien detectat dificultats per accedir a un habitatge de lloguer, flexibilitzant els criteris per tenir accés als ajuts mitjançant el decret de l'11 d'octubre del 2017.”

Després continua respecte a quins criteris s'havien flexibilitzat, però bé es reconeix la problemàtica.

En la mateixa pàgina, al darrer paràgraf: “Com a conseqüència de la millora de la situació econòmica del mercat de treball que ha experimentat en els darrers anys el nostre país el creixement del nombre d'habitatges d'ús turístic, s'ha generat una escassetat palesa d'oferta d'habitatge de lloguer residencial tenint en compte la demanda existent. La qual cosa ha comportat en alguns casos que en el moment s'extingeixen els contractes, es pugen els preus, etc., etc.”

Els objectius bé els podem compartir, ara bé, necessitem una acció real que s'encarrega aquest mateix pressupost per crear habitatge d'accés garantit. Aquest habitatge d'accés garantit, nosaltres li dotem unes partides que havien desaparegut del pressupost de l'any anterior. El pressupost del 2020 comptaven dos milions d'euros, que aquest any han desaparegut, ni tan sols han formulat plurianuals.

Es diu que sacrifiquem el recinte multifuncional. Bé, encara no coneixem aquest recinte, quina és la seva ubicació. Nosaltres mantenim una petita partida per l'estudi d'ubicació, pels estudis necessaris, però trobem que aquesta mesura per obrir i diversificar l'economia d'estacionalitzar, etc., etc., que hi podem estar d'acord, no és tan prioritària a hores d'ara com la de l'habitatge. És per això que hem col·locat aquestes partides i garantir que els propers anys aquests habitatges d'accés garantit es puguin construir.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sr. Magallon, pel Grup Parlamentari Liberal.

El Sr. Marc Magallon:

Insisteixo Sr. Sánchez. Penso que nosaltres la nostra proposta va més enllà de la vostra, ho segueixo insistint, i penso que podem compartir habitatge, potenciar l'habitatge i a més a més no renunciar a un atractiu econòmic que pot portar molta riquesa al país, com és el recinte multifuncional.

Per nosaltres una de les propostes que proposàvem a la llei de mesures urgents que vam votar ara fa un mes, seria que durant un període de divuit mesos o vint mesos finalment amb les esmenes que vam votar, que les administracions comunals puguin passar en lloc consolidat, sòl urbà consolidat, doncs puguin rebaixar l'actual proposta del 15 a 5% que hi ha al 0%.

Pensem que això és una mesura decidida de poder durant aquests vint mesos, poder fer que inversors o propietaris que vulguin construir i posar a disposició habitatges de lloguer, doncs seria una bona mesura.

Som conscients de què com ha dit vostè, darrerament no es posen, tot i les tres darreres lleis que hem creat i que s'han anat afegint per no pujar els IPC's dels lloguers, doncs no hi ha hagut creació de nous pisos per lloguer residencial. Però està clar que aquesta mesura pensem que és molt important i vosaltres hi teniu molt a dir en aquest sentit. Des dels grups parlamentaris de la majoria estem treballant tots plegats per a què les administracions comunals doncs executin el seu poder i que durant aquest mes de gener doncs facin allò que creiem que s'hauria de fer i donar opció a què propietaris inversors doncs posin aquest 0% de cessió en sòl urbà consolidat per afavorir que aquests propietaris que actualment i darrerament no estan invertint amb toxo pel fet de què tots som conscients que la Llei de la LITEC va fer que tots aquests propietaris doncs la construcció d'habitatges fos més cara que el que venia sent darrerament.

Som conscients però que l'ecologia ara mateix passa per davant i que aquest esforç l'hem de fer tots plegats. Però aquesta mesura de passar al 0% durant 20 mesos el sòl urbà consolidat pensem que pot reanimar i reactivar tots aquests propietaris i inversors que vulguin fer pisos de lloguer. De fet n'estem convençuts perquè ja sabem de varis d'ells la possibilitat de fer-ho. Així doncs els hi demanem que reconsiderin, que pensin amb aquesta opció i que ajudin si us plau a què tots aquests propietaris acabin canviant d'opinió i que tornin a invertir en toxo tal com havien fet en anys anteriors.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Magallon.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica i gràcies Sr. Sánchez. Li agraeixo que en la seva intervenció hagi dit que s'ha incrementat la partida corresponent als ajuts a l'habitatge. És veritat que estem fent un esforç addicional en aquesta partida i nosaltres el que intentem és donar a la problemàtica de l'habitatge una solució que ve des de diferents solucions que es venen a sumar i que tenen doncs un horitzó temporal diferent. Així doncs entenem que algunes solucions són en el curt termini, que són necessàries i que encara que no siguin obligatòriament del nostre grat, ajuden a la ciutadania a poder desenvolupar amb més normalitat aquesta activitat associada a l'habitatge de lloguer. I els ajuts, la congelació dels increments dels preus de lloguer són mesures en el curt termini efectives i que ajuden als nostres ciutadans. I és veritat que estem desenvolupant aquests elements.

I després hi ha altres elements que desenvolupem més en el mig o llarg termini i aquí hi ha el fet de desenvolupar doncs habitatge a preu assequible o habitatge social o fer que el propi sector privat doncs pugui incrementar l'oferta que tenim al mercat.

Miri, com recorda sovint el Sr. Pere López, no soc de formació economista però vostè ha utilitzat un axioma associat a l'oferta i la demanda que no m'acaba de quadrar massa. És a dir, vostè el que m'ha comentat és que gràcies a aquests pisos que, per exemple, no tenien aparcament i que nosaltres hem permès que puguin esdevenir habitatges de lloguer hem introduït al mercat, no hem aconseguit que el preu baixés, però no acabo d'entendre, si sé més o menys com funciona l'oferta i la demanda, si vostès retiren 183 pisos del mercat, com això afectarà el preu? Entenc que no anirà en el bon sentit... o m'ho sembla. Així doncs, crec que no seria una mesura positiva.

Miri, vostès al final el que faran, i vostè ho ha comentat, hem tret una partida del nostre pressupost de 2 milions d'euros que sí que estava en el pressupost pel 2020 per l'element de contenció, és evident, les finances públiques no arriben a tot arreu, però de fet, aquests dos milions d'euros que traïem els reemplacem per 10 milions d'euros externs als pressupostos de l'Administració, no sacrificuem el projecte associat a la problemàtica de l'habitatge perquè per nosaltres és cabdal, el que passa és que ho organitzem d'una altra manera perquè no tingui un impacte tan important sobre les finances públiques. I com vostè sap, i ho hem comentat diferents vegades,

el que farem gràcies a aquest fons publico privat és tenir habitatge de lloguer a preu assequible, donant la capacitat al Ministeri d'Afers Socials de poder transformar aquest habitatge a preu assequible amb habitatge social en la mesura que sigui necessari. Així doncs, crec que aconseguim amb la contenció pressupostària que necessitem ser més eficaços, més eficients que vosaltres i amb molt menys sacrificis de projectes que creiem que cap el futur poden ser més interessants com ara aquest Recinte Multifuncional.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Sr. Sánchez, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, només per finalitzar, quatre punts.

És clar, nosaltres planifiquem en base als elements que tenim sobre la taula. Hi ha 183 pisos que no sé entenc que són els d'aquesta promoció o els anteriors, perquè si són els anteriors són 174 i he entrat una pregunta escrita per a veure quines són les característiques, per a veure quina és l'eficàcia i l'eficiència d'aquestes mesures.

Respecte als 10 milions d'Avatel encara no els hem vist.

Nosaltres tenim tres elements sobre la taula: la necessitat d'accés a l'habitatge, l'habitatge com a principal preocupació i el desconeixement del projecte del Multifuncional. A partir d'aquí amb aquest pressupost, el del 2021, hem establert les mesures que hem cregut oportunes per millorar en el curt, mitjà i llarg termini l'habitatge públic que és una mesura, insisteixo, de llarg termini l'accés i el dret a l'habitatge a Andorra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

El Govern desitja intervenir...

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, molt breument.

Jo li repeteixo, l'exemple que podríem trobar i que crec que els ciutadans entendran perfectament. Un habitatge que no disposa d'aparcament no podia estar considerat en aquest sentit i gràcies a la mesura

transitòria que hem fet doncs es pot posar al mercat de lloguer. Creiem que aquesta mesura és positiva i el que fa és incrementar l'oferta.

Diria que s'ha equivocat. Ha dit 10 milions d'euros que venien d'Avatel... Entenc que vol dir d'Andorra Telecom. Andorra Telecom, com vostè sap, té una tresoreria molt àmplia. El que busca i el que l'interessa és tenir la millor gestió financera d'aquests recursos i al mateix temps sent una societat pública té un compromís amb el país. I gràcies amb el Fons publico privat el que aconseguim és aquest element, és a dir, proposar una inversió que no posa en perill la tresoreria d'Andorra Telecom, que li permetrà tenir una rendibilitat i, al mateix temps, fer de palanca per un element que estem tots d'acord que és important que és lluitar contra la problemàtica que tenim que és l'encariment del preu de l'habitatge o la poca oferta que podem tenir al mercat actualment.

Ho hem dit per activa i per passiva, no sé com vol que li diem. És a dir, el Sr. Torres que és president d'Andorra Telecom, ha dit que el Consell d'Administració i la junta d'accionistes d'Andorra Telecom han agafat aquesta decisió. Jo que soc vicepresident d'Andorra Telecom ho he dit per activa i per passiva, si voleu ho fem per escrit però entenc que aquest acord que ja ha pres el Consell d'Administració d'Andorra Telecom, que ja ha pres la Junta d'accionistes li poden donar una certa credibilitat i, a més a més, ja fa dies que hem dit que quan el Fons publico privat estigui en funcionament doncs activaríem aquesta partida corresponent als recursos d'Andorra Telecom.

Miri, el que hem vist és que el mercat de l'habitatge per si sol sense una intervenció de l'Estat, no aconseguia generar la suficient oferta per mantenir uns preus assequibles pels nostres ciutadans. Aquí el que hem intentat modular és el grau d'intervencionisme de l'Estat perquè vostè sap que tampoc no som favorables a una elevada intervenció per part de l'Estat però considerem que en la situació actual és necessari intervenir. Intervenim en diferents nivells: intervenim gràcies a aquest Fons publico privat, intervenim gràcies a les pròrrogues, intervenim gràcies a aquest projecte que permet posar al mercat 183 habitatges de lloguer més, intervenim donant eines als comuns que així ho desitgin de rebaixar la seva cessió o fer que la inversió que s'havia desplomat completament amb habitatge se lloguer, la inversió privada amb habitatge de lloguer, pugui tornar a tenir un sentit econòmic. Tota aquesta sèrie d'elements, pensem que van en la línia d'ajudar als nostres ciutadans, i de fer que aquesta problemàtica de l'habitatge no sigui tan intensa.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Acabades les intervencions, procedirem a la votació de les reserves d'esmena votant sí a la reserva d'esmena, o no, i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 5 que es correspon a l'esmena número 39 de l'informe del Ponent, de modificació del pressupost del Ministeri d'Ordenament Territorial.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària, si ens comunica el resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

17 vots en contra, 7 a favor i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena número 6 que es correspon a l'esmena número 45 de l'informe del Ponent de modificació del pressupost del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària, si ens comunica el resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

17 vots en contra, 7 vots a favor i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

I reserva d'esmena número 7 que es correspon a l'esmena número 46 de l'informe del Ponent, de

modificació del pressupost del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària, si ens comunica el resultat, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies Sra. síndica.

17 vots en contra, 7 vots a favor i 4 abstencions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Farem ara una pausa. Reprenem la sessió a les 18.30h.

Se suspèn la sessió.

(Són les 17.51h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 18.31h)

La Sra. síndica general:

Reprenem la sessió. Vagin seient si us plau.

Acabat el debat i votació de les reserves d'esmena procedirem a debatre les altres parts del text.

Pel Govern, Sr. Èric Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Senyores i senyors consellers, com ja vaig fer amb el debat de l'esmena a la totalitat, m'agradaria començar per agrair als consellers generals però també a la pròpia Sindicatura pels tempos de treball que s'han fet del pressupost i a més a més ara també ho heu demostrat des dels treballs de la Comissió de Finances on heu estat molt diligents i al final el que aconseguireu, gràcies a la vostra feina, és que tant des de l'Administració general com de les institucions dependents tinguin un pressupost actiu que és la principal eina de gestió que tenim el més ràpidament possible. Un pressupost que al final és la principal eina que tenim per donar solucions als nostres ciutadans i poder implementar les polítiques que desitgem des del Govern.

Així doncs, un agraïment a tot l'arc parlamentari i evidentment especialment a la Comissió de Finances

i també a la Sindicatura per aquesta gestió que ens facilitarà, doncs, molt la feina.

Senyores i senyors consellers fa un any estàvem encarant el pressupost del 2020 des del Govern de coalició amb optimisme, amb voluntat d'implementar un ambiciós programa de Govern i al mateix temps apostant per la sostenibilitat de les finances públiques. Presentàvem un pressupost amb un dèficit inicial de 23 milions d'euros que pensàvem que un cop ens apropéssim, doncs, a la seva liquidació podríem, doncs, arribar a l'equilibri o, fins i tot, assolit un lleuger superàvit com hem aconseguit en exercicis anteriors. Però evidentment la Covid-19 a Andorra com a la resta del món ha implicat canvis abruptes en els hàbits socials, en la situació econòmica del nostre teixit productiu però també en les finances públiques. Aquella predicció d'equilibri o lleuger superàvit es convertirà en un dèficit pel 2020 de gairebé 100 milions d'euros, degut tant al menyscapte de l'Estat degut a la baixada de l'activitat econòmica com amb les despeses extraordinàries tant en l'àmbit sanitari, econòmic o social que hem hagut de fer front.

Senyores i senyors consellers, el pressupost 2021 té el caràcter d'extraordinari amb un doble sentit. Primer lligat a la pròpia Covid que el fa excepcional en la majoria dels seus capítols, en la majoria dels seus projectes, i després perquè textualment revesteix d'aquesta classificació segons la Llei 32/2014 de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, ja que estem incomplint diferents llinars que es marquen en aquesta llei, i especialment, el límit d'endeutament que fixa com a un 40% del producte interior brut com a màxim. arribarem al 2020 a 43,9%, però al 2021 ens mantindrem per sobre d'aquest llinar arribant a un 40,5%.

Però també la despesa màxima permesa que preveu un dèficit que no pot superar l'1% del producte interior brut. En aquest sentit el 2020 el superarem amb escreix, dels 25,3 milions d'euros que podríem assolir a 99,3 milions d'euros previstos en la liquidació i pel 2021 continuarem incomplint perquè dels 27,3 milions que podríem pressupostar de dèficit, de fet en pressupostem 65,5 milions d'euros.

S'ha de dir que el projecte del pressupost l'acompanya el Pla d'equilibri financer 2020-2025, i es preveu que pel 2022 aquests diferents llinars ja es puguin tornar a complir.

El pressupost del 2021 és un pressupost fet des del realisme i que preveu continuar patint una reducció dels ingressos substancial.

Així els ingressos corrents per l'Estat es preveu en 397,8 milions d'euros, gairebé 50 milions per sota del pressupost inicial del 2020, i 18 milions d'euros en

relació amb la previsió de liquidació del 2020. És evident que la Covid-19 ha tingut un impacte important en els ingressos afectant majoritàriament els impostos indirectes durant l'any 2020 i els impostos directes durant al 2021 degut a la seva diferent naturalesa.

De fet preveiem una baixada del 23% en la imposició directa pel 2021, un 5% dels impostos indirectes i també una baixada dels ingressos patrimonials, que ja vam comentar durant l'esmena a la totalitat, del 44%.

Pel que fa al pressupost de despeses 463,3 milions d'euros, 2,4 milions d'euros menys que al pressupost inicial del 2020 i, encara més important, gairebé 60 milions d'euros per sota del que acabarem liquidant el 2020 com a despeses.

En aquest pressupost de despeses Govern, com ja vaig comentar el dia de l'esmena a la totalitat, hem volgut conjugar 3 factors:

El més important és la voluntat de continuar donant suport a la nostra ciutadania en el context difícil de la Covid.

El segon, la necessària contenció de la despesa de l'Administració General com a conseqüència dels menyscapes observats.

I finalment el repte estratègic de continuar millorant la sostenibilitat econòmica, social i ambiental del país com un dels elements cabdals associats també amb el projecte Horitzó 23.

La despesa corrent incrementa d'uns 10,3 milions d'euros, el que representa, doncs, un +3%, però si entrem en el detall de les diferents partides, veiem que aquest increment és degut a la Covid.

Així fins i tot al capítol 1 tenim una previsió de lleugera moderació de la despesa amb una baixada del 0,8 milions d'euros, però malauradament ens trobem per exemple en el consum dels béns corrents, amb un increment pel que fa a salut de 0,6 milions d'euros, educació 0,6 milions d'euros, despeses financeres que degut a l'increment del deute també augmenten 0,8 milions d'euros, i altres despeses corrents com les transferències corrents que també incrementen de manera important degut a la Covid.

Del SAAS hem tingut l'ocasió de parlar-ne en una de les reserves d'esmena, un increment del seu pressupost marcant l'aposta clara del Govern per la salut, en 5,8 milions d'euros.

O la pròpia CASS, també amb un increment de 5,2 milions d'euros.

Les inversions és el capítol amb el que hem hagut de fer la major contenció, com deia el conseller Sánchez, per poder, doncs, fer que els números fossin sostenibles, per mantenir aquesta sostenibilitat

financera, fins i tot, amb un important dèficit per aquest exercici pressupostari.

L'Administració general ha baixat la seva inversió directa en 10,5 milions d'euros, és a dir 24%.

Què mantenim? Doncs, aquelles coses que considerem que no es poden aparcar, aquelles coses que són més estructurals i que necessiten de mantenir els nivells d'inversió. Per exemple, un element que tenim l'obligació de desenvolupar i que potser recuperarem els diners i això són les accions que està desenvolupant l'Administració, però poden ser les intervencions a la zona de la Portalada, amb un pressupost de 2,9 milions d'euros.

També aquells elements associats, doncs, al propi SAAS, associats també en inversions degudes amb convenis internacionals, com pot ser la RN20 a França, o projectes lligats a la sostenibilitat com comentaven, amb un increment de la inversió en el programa Renova de rehabilitació del nostre parc immobiliari.

Però també m'agradaria fer un esment particular a la transformació digital, perquè a més a més, ha fet l'objecte d'una esmena pel Grup Terceravia. Pensem que fins i tot amb aquest escenari de contenció hem de continuar apostant de manera decidida per la transformació digital de l'Administració. Perquè si l'Administració no es transforma, no es digitalitza, en aquest sentit poc podem demanar al nostre sector privat. És gràcies a la transformació digital del sector públic, donant millors serveis al nostre teixit econòmic, als nostres ciutadans que també els podem ajudar a fer aquest salt qualitatiu. Així doncs, incrementem una partida que de fet ja s'havia incrementat l'any passat però que continuem pujant, i si ho comparem amb el pressupost 2019, enguany tenim un 70% d'inversió més en transformació digital directa des de l'Administració.

M'agradaria destacar dos disposicions finals previstes en l'articulat i que no vaig mencionar, doncs, en el moment de l'esmena a la totalitat, i una d'elles prové d'una esmena dels propis grups de la majoria que crec que és destacable. És la disposició final sisena, que modifica, doncs, la Llei de sostenibilitat de les finances públiques. Com vosaltres sabeu aquesta llei preveu un compte de compensació a utilitzar quan estem en una situació de dificultat a nivell de país. De fet és el que hem utilitzat, és una de les palanques que hem utilitzat durant la crisi de la Covid.

Quants diners hi havia dins el compte de compensació? 2,25 milions d'euros.

Evidentment, una quantitat irrisòria comparat amb les despeses que ha hagut d'afrontar l'Estat.

Què hem volgut fer? Hem volgut i donem plenament suport a l'esmena de la majoria, incrementant aquesta possibilitat d'inversió en el compte de compensació, passant del 0,1% que es demana al pressupost de despeses del Govern i dels comuns, al 0,5%, multiplicant per 5 la capacitat de generar estalvi en aquest comptes i també incrementant el seu llindar. Si estàvem en un llindar del 0,5% el pugem fins a un 1%. És a dir, 25 milions d'euros aproximadament podria tenir aquest compte de compensació.

Si superem aquest nivell, el que utilitzaríem és aquesta partida per poder, doncs, retornar deute o crear o dotar un fons sobirà per continuar, doncs, enriquint els elements financers que pot utilitzar el Govern, els elements de riquesa de país per poder, doncs, afrontar els reptes de futur.

També m'agradaria destacar la disposició final setena. És una modificació de la Llei 12/2017, la llei que ordena les assegurances i reassurances del país. A través d'aquesta modificació el que volíem és introduir un règim especial per una companyia específica que és la MAIF, Mutuelle Assurance Instituteurs de France, que històricament havia desenvolupat la seva activitat a Andorra assegurant els professionals del sistema educatiu francès. El que hem volgut i hem mostrat dels del Govern la voluntat política, és donar suport un cop més al sistema educatiu francès i als elements colaterals amb aquesta realitat que ens enriqueix tant. I per això vam voler proposar als grups parlamentaris de la majoria d'introduir aquesta esmena. Malauradament, la negociació amb aquesta institució degut al petit volum de pòlisses que gestionaven aquí al país, aquesta entitat ha decidit, doncs, no continuar amb la seva activitat a Andorra.

Així, doncs, el que demano a la Cambra és si ho consideren oportú, doncs, de fer una votació separada d'aquest article per no consolidar aquesta possibilitat, que ara ja no té sentit, dins la normativa andorrana.

Senyores i senyors consellers, durant aquests darrers mesos molts de nosaltres hem perdut familiars o amics, molts de nosaltres hem tingut familiars o amics ingressats a l'hospital patint els impactes sanitaris de la COVID-19.

Senyores i senyors consellers, durant aquests darrers mesos tots nosaltres hem patit directament o indirectament les conseqüències econòmiques de la COVID-19.

El projecte de pressupost que avui defenem davant d'aquesta Cambra no tan sols ens ha de permetre aguantar l'investida sanitària, econòmica i social associada a la Covid-19 sinó que ens ha de permetre transformar aquesta crisi en una oportunitat i reforçar la nostra competitivitat com a país. Hem d'apostar de

manera decidida per la sostenibilitat ambiental, econòmica i social i fer-ne un actiu de país.

El projecte de pressupost que defensem recolza als ciutadans des de la perspectiva sanitària, econòmica, social i al mateix temps ens dota d'eines per poder afrontar millor els reptes de futur.

Hem de ser més atractius pels inversors estrangers, hem de ser més àgils i més eficients en els tràmits administratius, hem de promoure la diversificació del nostre teixit econòmic transformant-nos en un país més resilient.

Aquesta crisi ha estat global i ha afectat a tots els països però no tots en sortirem amb la mateixa situació. La nostra dimensió que de vegades és una fragilitat també pot ser una fortalesa i ho ha estat per exemple en la implementació de les recomanacions i de les polítiques sanitàries. La inèrcia de la nostra societat és menor i podem adaptar-nos més ràpidament que d'altres als canvis de context. La COVID-19 és i serà un cop molt dur per Andorra i per la seva gent, però estic convençut de què ens tornarem a aixecar com a poble més forts i més resilients.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. nunci.

Moltes gràcies Sra. síndica. I també ja que estem donant les gràcies i crec que aquesta gratitud la podria fer en nom de tots els que estem aquí a Casa de la Vall, la vull fer extensiva Sr. Jover a tot l'equip del Sr. Babi, el director de pressupost, i si em permet els hi vull donar les gràcies al Sr. Tiago Rodríguez, al Sr. Patrick Julian, a la Sra. Anna Belén, a la Sra. Sara Dospraseres, a la Vanesa López i a l'Edgar Baró. I així mateix Sr. Hinojosa volem fer extensiva la gratitud al Sr. Erick Garasa i a tot l'equip de secretaria general perquè és veritat que aquest any tothom ha fet un esforç important i considerable per fer com deia el Sr. ministre, que aquest pressupost sigui una realitat i que l'estiguem votant el mes de desembre del 2020 quan venia sent costum ja votar-ho en l'exercici ja començat. I era important que tots prenguéssim consciència d'aquesta importància perquè gràcies a això el pressupost entrarà en vigor a principis d'any 2021 i facilitarà molt la vida a moltes persones del nostre país.

I com ja hem anat dient tots, aquest lamentable Covid està sent tràgic, està sent lamentable, està sent trist i té un cost important amb l'economia, amb salut però sobretot amb vides humanes i era important que féssim aquest esforç tots perquè qualsevol tipus de mesura econòmica pugui entrar en marxa el més abans possible, com serà el cas perquè presumeixo que aquest pressupost avui s'aprovarà.

És un pressupost que té el caràcter d'extraordinari, i ja ens agradaria poder dir que és el pressupost ideal, i ja ens agradaria poder dir que és un pressupost equilibrat i que no té dèficit, però aquesta vegada evidentment el que no farem és deixar ningú endarrere, deixar aquelles persones que estan més desfavorides endarrere i per tant no toca altra cosa que per aquesta vegada deixar una mica més enllà aquell punt d'equilibri que ens agradaria. I malgrat s'ha fet una contenció important a nivell pressupostari, és evident que el Covid ens porta a un augment de despeses i a una baixada dels ingressos, i per tant com ha dit el Sr. Jover, aquest pressupost té un dèficit de 99 milions d'euros, però és un dèficit que ens permet afrontar amb més garanties l'impacte no només de vides però sobretot sanitari i social del Covid i també ajudar a tot el teixit econòmic del país perquè pugui aguantar i pugui seguir generant llocs de treball.

Els indicadors macroeconòmics d'aquest pressupost estan revisats i la previsió per l'any que ve és del 8% de creixement del PIB. És evident que ningú té la bola de vidre però això ja és el de cada any, i ningú té la bola de vidre però també és evident que les darreres notícies de les darreres setmanes en relació als medicaments i a les vacunes ens fan ser més optimistes del que podíem ser fa unes setmanes més enllà. I això permet també preveure que aquest pressupost Covid juntament amb el pla d'equilibri financer que s'ha presentat ens permeti tornar a l'equilibri possiblement abans del que molts ens pensen i portar Andorra cap allà on volem.

És un pressupost com hem dit realista, que busca recolzar a les empreses, a les persones, a les famílies, en definitiva a tota Andorra dins d'aquest marc de desenvolupament sostenible, que tampoc ho hem de perdre de vista.

El pressupost surt de la regla d'or, surt de la famosa llei de sostenibilitat de les finances i estabilitat pressupostària en el sentit de què se'n va mig punt per sobre de l'endeutament permès per la llei, i així com ha dit el Sr. Jover també se'n va una mica més del dèficit, doncs se'n va a 65 milions d'euros per sobre dels 27 permessos per la llei.

Però el que diu el pla d'equilibri financer que s'ha presentat, ens permet d'afrontar-ho amb optimisme i

amb certes garanties juntament amb el context internacional que està evolucionant favorablement perquè això sigui una realitat.

Ens baixaran els impostos directes, ens baixaran els impostos indirectes, ens baixaran els ingressos patrimonials provinents de les societats públiques, i a més a més hi ha certes despeses que pujaran. Tot això ens posa com deia en un dèficit negatiu de 99 milions d'euros. Però aquí cal insistir en què la confecció d'aquest pressupost es fa amb aquesta visió Covid que volem superar. En aquest sentit, per exemple en el capítol 1 que és el capítol de personal, es fa un esforç de contenció de gairebé un milió d'euros. També es fa un esforç amb les despeses de béns i serveis de 200.000 euros a la baixa, i lamentablement els requisits financers fan augmentar les despeses financeres.

A qui no es deixa abandonat, a qui no se li fa baixar l'esforç econòmic? Doncs bé com s'ha dit, els ajuts a les famílies s'incrementen, les transferències a la CASS i al SAAS amb més de cinc milions d'euros respectivament.

El Ministeri de Salut i Sanitat en definitiva se li puja 11 milions d'euros la dotació pressupostària. En aquest moment és evident que no es pot girar l'esquena a un ministeri tan cabdal important com és el Ministeri de Salut, i en aquest sentit s'incrementa notablement la dotació per recursos sanitaris i també pel laboratori.

Vull fer una repassada ràpida també al Ministeri del Sr. Filloy, se li augmenta un 9% el pressupost, amb 2,6 milions d'euros. Però per veure l'esforç de contenció que es fa a nivell global, doncs el Gabinet del cap de Govern es baixen 416.000 euros el seu pressupost, a medi ambient 251.000 euros, a finances 5 milions d'euros, a exteriors també se li redueix un 5%, a funció pública se li redueix un 1%, a cultura i esports se li redueix un 2%, a educació se li puguen 180.000 euros i a turisme també se li baixen 77.000 euros.

Amb aquest repassada ràpida el que evidenciem és que s'està fent un esforç de contenció, i que aquelles coses que en època Covid s'han de continuar mantenint, doncs s'hi està apostant o s'hi està recolzant.

Mencionava que el Ministeri de Justícia i Interior, tot i reduint-se li 538.000 euros al seu pressupost, seguirà fent un esforç per dotar-se de més agents de policia per mantenir la nostra seguretat ciutadana i a més a més, s'està fent un esforç importantíssim amb totes aquelles modificacions que permeten, com deia el Sr. Jover, la digitalització ja sigui dels expedients judicials, la modificació de la Llei qualificada de la justícia, el Codi de procediment penal i la modificació de la Llei de jurisdicció administrativa i fiscal, tot això per agilitzar tots els tràmits que es fan en aquest àmbit.

A nivell d'inversions es fa un esforç important de contenció i també s'ha dit que es redueixen 10 milions d'euros que és un volum d'inversió força important que es redueix, però evidentment hi ha coses que no es poden parar. De la mateixa manera que no es para l'estabilització de l'accés a Andorra per la Portalada, s'invertiran 5 milions d'euros en les escoles del nostre país, hi ha una previsió d'1,2 milions d'euros amb el Pla Renova i també hi ha una previsió de 2 milions d'euros amb l'accés a Andorra des de França. També vull mencionar, que se n'ha parlat abans, es potencia i hi ha la intenció d'acabar l'accés a La Massana des del Túnel dels Dos Valires fins a la rotonda d'Anyòs amb això que s'ha parlat fa una estona dels dos carrils reversibles, de pujada o de baixada en funció del trànsit com s'ha demostrat per descongestionar el trànsit, o també l'eixample de la carretera d'Erts on també hi haurà una voravia que avui és inexistent.

No vull oblidar també mencionar que amb aquest concepte de carril reversible també hi ha una partida important per acabar o per millorar l'accés des d'Espanya cap Andorra en tot el tros del Túnel de la Tàpia on també hi haurà carrils reversibles.

És importantíssim seguir apostant per aquesta transformació digital que ens ha de portar a la reducció de temps i terminis perquè les coses es facin realitat, i és en aquest sentit que hi ha una aposta important pressupostària perquè la transformació digital de la nostra Administració sigui una realitat. I això és un element més, és a dir, reduir els tràmits i fer-los més ràpids perquè a tots: persones, famílies, empreses, autònoms ens funcioni tot més ràpid, que és un pal més, una palanca més per donar i per seguir donant un impuls econòmic que permeti a la nostra societat créixer des d'un punt de vista que hi hagi més riquesa per a tothom de manera que no calgui pujar impostos a ningú per pagar aquesta factura que ens deixarà el Covid, sinó que amb el creixement econòmic n'hi haurà suficient per tornar a recaptar el que és necessari.

En aquest sentit, per no pujar la pressió fiscal seguim apostant amb el Govern amb tots aquells projectes que ens ajudaran a la diversificació econòmica. Ja n'hem parlat aquí de la resolució per estudiar la potencialitat que ens ofereix la indústria del cànnabis des del punt de vista terapèutic i no al·lucinogen com també no només com a canvi del sector agrícola sinó també com a nova font d'ingressos important per al nostre país o, com tots els consellers ja saben, la Llei dels actius virtuals que ahir se'ls hi va facilitar a tots els consellers i conselleres que també pensem que serà un revulsiu important per la nostra economia i que, per cert, suposo que encara no ho han pogut llegir, conté una taxa per dotar al Fons de compensació i/o al Fons sobirà.

En definitiva volem seguir donant suport al Govern. Ho seguirem fent recolzant aquest pressupost que, com ha dit el Sr. Jover, en aquest context de crisi hem de saber trobar les oportunitats i amb mesures com les que els acabo d'explicar segur que sabem dotar al nostre país de més resiliència i encarar aquest futur amb una mica més d'optimisme per sortir tots junts del forat que ens ha posat el Covid.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Grup Parlamentari Terçeravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Josep Pintat Forné.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sra. síndica.

Avui es sotmet al Ple d'aquesta Cambra el debat i l'aprovació del projecte de pressupost per a l'any 2021, i aquí sí que coincidim que ha estat un pressupost elaborat amb rapidesa... Massa rapidesa. Projecte de pressupost, al qual vàrem presentar, el 19 de novembre d'enguany, una esmena a la totalitat.

En aquell moment consideràvem que les hipòtesis en què es sustenta el pressupost, degut a l'evolució de la pandèmia, el deixàvem invàlid. En concret, a la pàgina 6 de la memòria del Projecte de pressupost, el Govern ens diu -i cito: "*En el marc de l'evolució econòmica mundial observada i de la perspectiva de l'evolució dels països veïns per al 2020 i el 2021, s'estima que l'economia andorrana decreixerà un 10,3% el 2020 i creixerà un 8% el 2021.*"

Aquestes variacions corresponen a una situació de retorn de quasi a la normalitat de l'activitat i preveient que no hi hagi noves crisis sanitàries ni rebrots molt significatius fins a final de l'any 2020 i durant el 2021."... No l'han encertat! El 19 de novembre ja no era així, i avui, encara menys.

En aquella sessió els hi vàrem demanar de retirar el pressupost i d'establir-ne un conjuntament, fet que va ser rebutjat amb els vots de la majoria que dona suport al Govern.

En les últimes previsions de l'Eurosistema, publicades el 10 de desembre d'enguany, tot i contemplant ja els efectes de la vacuna, no es preveu que l'economia torni, als nivells del 2019, fins a mitjans del 2022, en els millors dels casos.

També es constata, a banda de la malaltia en si, que l'efecte de la crisi no ha estat igual en tots els sectors. Els quins han sofert més i continuen sofrint són els de serveis i en especial, el sector turístic.

El PIB d'Andorra és fortament dependent d'aquest sector, com també dels països del nostre entorn. En tot cas, l'evolució del nostre entorn macroeconòmic està subjecte a importants nivells d'incertesa i de risc durant els propers dos anys. Així, ho manifesta, tant el Banc de França, com el d'Espanya, i el propi Banc Central Europeu. Tots ells apel·len a la prudència; tots ells compten, amb fortes capacitats d'endeutament i finançament; és més, tots ells constaten, amb preocupació, per a l'any 2021, davallades dels ingressos dels seus Estats. Especialment en el nostre país veí, Espanya, tot i incrementar els tipus impositius i aplicar noves figures impositives i, per tant, augmentant el dèficit i l'endeutament. I tots apunten que recuperar l'estabilitat de les finances públiques serà clau, per tenir un creixement sostenible de futur.

En aquest sentit, demanàvem de retirar i re formular el pressupost i de refer-ho sota el criteri de prudència, no sota el criteri de comparar pressupost amb pressupost... En parlarem més endavant.

En el seu moment ja vàrem votar a favor del pressupost extraordinari per incrementar la capacitat d'endeutament de l'Estat, ajudar a les famílies i el teixit productiu i lluitar contra la pandèmia. És, en aquest sentit, que hem formulat les esmenes al pressupost a fi de millorar la resiliència. Esmenes enfocades a retardar, aquelles inversions que no requereixen una execució urgent, fins que la pandèmia estigui controlada, i les seves conseqüències econòmiques estiguin ben definides.

És imperatiu no comprometre el nostre escàs fons de maniobra financer, juntament amb la capacitat de retorn. Aquest marge o coixí, com l'anomena Sr. ministre, és clau, pel benestar de tots i més en aquesta conjuntura.

Les esmenes que vam proposar tampoc han prosperat. És, per tant, que per tot l'exposat el nostre grup votarà en contra d'aquest pressupost.

De moment ho deixo aquí.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa Marimon.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

Com han fet els altres oradors que han passat pel faristol, penso que és de rebut agrair a totes les forces d'aquesta Cambra el fet que s'hagin cenyit a uns

terminis ajustats, amb una càrrega de feina, per tant, superior i afegida, per tal que els pressupostos de l'exercici 2021 puguin ser aprovats abans que acabi aquest any. De fet ens hem de remuntar als pressupostos del 2013 per trobar-nos en una situació similar i el fet de fer-ho d'aquesta manera facilita enormement la tasca dels ministeris, la implementació de les seves polítiques i, en conseqüència, rau en un major benestar per als nostres conciutadans.

Dit això, doncs, un agraïment a totes les forces aquí presents, tant de l'oposició com de la majoria per haver-se sotmès a aquest esforç addicional.

Fa tot just un parell de setmanes en aquesta mateixa Cambra parlàvem de la idoneïtat d'alguna de les lleis i si aquella llei era d'algun particular o si ens agradava més o menys, i dèiem que segurament era, en el cas de la llei de mesures urgents, una llei que no satisfia a cap dels grups d'aquesta Cambra però que era una llei consensuada i que intentava arribar a posicions que ens unien.

Segurament el pressupost d'enguany també és la llei del pressupost general de l'Estat que menys satisfà a ningú en aquesta Cambra perquè està sotmesa, agradi o no als efectes d'aquesta malaurada pandèmia d'àmbit mundial.

És un pressupost que està lluny del dèficit zero. Ens ho deia el ministre Jover, ben lluny de l'equilibri pressupostari que els darrers anys ens tenien massa ben acostumats i que, òbviament, presenta un dèficit important degut a què l'Estat en tot moment està convençut que cal acompanyar a tots i cadascun dels ciutadans i les ciutadanes del nostre país, a les treballadores i treballadors, a les treballadores i treballadors per comptes propi, i també a tot l'empresariat.

Ens deia el Sr. Jover que s'ha fet un esforç de contenció en la majoria dels ministeris, amb dues excepcions o dues excepcions i mitja pel que fa al Ministeri de Salut, al Ministeri d'Afers Socials i també al Ministeri d'Educació, no s'han escatimat esforços per continuar dotant de recursos per continuar amb la tasca tan necessària en aquests moments d'acompanyament a tots els ciutadans.

I també ens recordava el ministre Jover, que calia continuar millorant la sostenibilitat econòmica del país. De fet la llei, també ho dèiem quan vàrem debatre l'esmena a la totalitat del pressupost, que la llei dona suport a aquest programa d'Horitzó 23 que ha reestructurat els eixos estratègics de l'acció política del Govern per aquesta legislatura a causa de la pandèmia.

És el que toca en temps de Covid. El Sr. Jover literalment ens ha dit que les finances públiques no arriben a tot arreu, però sí que arriben a molts llocs. I

és que les finances públiques han de continuar donant sortida a l'evolució i al progrés del nostre país. Els països del nostre entorn, sense excepció continuen avançant i Andorra no en pot ser una excepció. L'excusa de la pandèmia no fa que el rellotge s'aturi i que ens podem permetre aturar totes i cadascuna de les accions de governs per òbviament caure en un desavantatge que no seria gens bo i totalment perniciosos per al nostre país.

Per tant, moltes polítiques que es continuen tirant endavant, i si em permeten i segurament per la quantitat de polítiques públiques que es volen tirar endavant gràcies al pressupost del 2021, no podria ser extensiu, ni de bon tros, però sí que m'agradaria posar en relleu alguns dels projectes cabdals dels diferents ministeris del nostre país, perquè sàpiguen també els nostres ciutadans que no només se'ls acompanyarà degut a les causes de la pandèmia, però que el nostre país, amb aquest Govern de coalició que té unes polítiques d'acompanyament als ciutadans, continuarà portant a terme.

Si ens centrem, per exemple en alguns dels projectes del Ministeri de Presidència, Economia i Empresa, ens trobem per exemple, que es donarà, hi ha partides pressupostàries per donar suport a l'exposició de Dubai per promocionar Andorra com a destinació d'inversió. també una ajuda als programes d'empresa a través d'Actua, aquest programa Growth i el programa d'internacionalització, un impuls a les infraestructures de desenclavament amb la ubicació definitiva de l'heliport per al nostre país, i també uns esforços de trobar comercialització per vols comercials des de l'aeroport d'Andorra-La Seu d'Urgell.

També des del mateix ministeri es continuarà actualitzant el pla estratègic de comerç, es digitalitzen els processos i tràmits d'empresa, es regulen nous sectors d'activitats pel país, i es continua amb un impuls decidit envers els programes de contractació del Servei d'Ocupació.

Si ens mirem el Ministeri de Finances es desenvoluparà el programa economicofinancer de Govern.

També es vol eliminar el paper a les duanes per les gestions dels importadors. Per tant, un pas més cap a la digitalització del nostre país.

S'implementarà un portal d'impostos que també inclogui l'impost de societats i, per tant, que el procés de presentació d'aquest impost amb el dipòsit de comptes i l'enquesta d'activitats econòmiques es pugui fer també a la vegada de manera conjunta.

També altres aspectes que donen suport a les polítiques del Ministeri de Finances, es vol continuar amb la diversificació de les fonts del finançament de l'Estat, i de la manera més destacable es vol continuar

amb les negociacions amb el Banc Europeu d'Inversions i amb una emissió internacional de deute per tal de diversificar-ne les fonts.

Si mirem els projectes que ens venen des del Ministeri d'Afers Exteriors per als quals s'han dotat partides pressupostàries al pressupost d'enguany. Es vol potenciar la cooperació de proximitat amb trobades amb les autoritats locals d'Occitània i de Catalunya, i també es vol acompanyar els diferents departaments de Govern, els comuns i el sector privat pel que fa als projectes de participació POCTEFA i SUDOE de cara al programa 2021-2027.

Es continuarà reforçant la cooperació amb els estats membres de la Unió Europea.

I també es vol garantir la seguretat i l'assistència administrativa dels andorrans a l'exterior.

També es continuarà amb una aposta decidida per la cooperació amb els organismes internacionals, la cooperació al desenvolupament prestant especial atenció al pla rector de l'agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenibles, amb un èmfasi especial - vostès ja ho sabem- amb l'educació, els grups vulnerables i el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic.

Per últim, òbviament també, s'implementarà des d'aquest mateix ministeri, el pla estratègic nacional per la implementació de l'agenda 2030 al nostre país.

Ho mencionava també el conseller Naudi, des del Ministeri de Justícia i Interior es fa un esforç important amb la contractació de 8 nous agents de policia i, també, un procés important de digitalització per millorar el funcionament de la justícia. Per tant, són partides que comprenen en el ministeri, i també, òbviament, tot un seguit de canvis legals que han de facilitar la feina de la justícia, com és la modificació de la Llei qualificada de la justícia, un nou Codi de procediment penal, la modificació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

Pel que fa al Ministeri d'Ordenament Territorial, els nostres conciutadans han de saber que es continuaran fent aquelles accions per securitzar trams de carretera generals. Per tant, no són pas capricis del nostre ministre, sinó que es tracta de vetllar per la seguretat de tots i cadascun dels nostres conciutadans. També hi haurà partides per prevencions dels riscos naturals, treballs d'adequació i ampliació en centres escolars. També una inversió per la millora de la xarxa de refugis no guardats. També es continuarà millorant l'eficiència energètica dels edificis públics. Una aposta decidida per una reforma a l'hospital amb aquest mòdul d'aïllament per a malalties infeccioses, una àrea de cirurgia major ambulatoria, la reforma de l'àrea d'urgències, la reforma de les consultes externes, la reforma de l'hospital de dia i la creació

dels espais del servei de consultes adaptats també a pediatria.

Per últim, també i entre molts altres, el Ministeri d'Ordenament Territorial, inclou una partida per fer els estudis i projectes d'edificis d'habitatges a un preu reduït.

Pel que fa al Ministeri d'Afers Socials, d'Habitatge i Joventut, un dels quals, doncs, s'hi destinen encara més recursos, s'incrementen els recursos pels ajuts econòmics ocasionals per garantir la cobertura sanitària, per millorar la prestació dels fills a càrrec, per millorar les prestacions de desocupació involuntària amb més ajuts a l'habitatge de lloguer, a les pensions de solidaritat a la gent gran i a la pensió de solidaritat pels discapacitats.

No m'allargaré.

Pel que fa a l'Institut de l'Habitatge i a les partides que s'hi destinaran, perquè penso que ja se n'ha parlat a bastament fins ara.

El Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, pretén garantir la continuïtat del nostre sector agrícola i ramader amb una aposta per la qualitat, el benestar animal i pel seu rol en la preservació del medi natural. També es continuarà avançant cap el camí de la transició energètica, apostant per l'eficiència del parc d'edificis i producció nacional i l'aposta decidida i clara pel transport públic. I un altre dels objectius prioritaris del mateix ministeri és assentar les bases de l'economia circular.

Pel que fa al Ministeri de Turisme, hem parlat del multifuncional, també aquesta introducció de la taxa turística, intensificar i millorar l'oferta turística local, obrint noves línies de productes Premium i incrementant i millorant els esdeveniments que es porten a terme.

Pel que fa al Ministeri de Salut, a part de les partides per finançar els dèficits de la CASS i del SAAS, programes d'atenció al càncer, un pla de vacunacions, programes de salut pública, el desenvolupament de la història clínica compartida i de la recepta electrònica, el desenvolupament de la via preferent i metge referent i la lluita contra la pandèmia.

En l'àmbit de l'educació, partides per fomentar les eines tecnològiques per acabar de desenvolupar el PREMSEA, el projecte de la renovació de la FP, la creació d'una escola d'oficis, el projecte del batxillerat internacional, el centre de formació al llarg de la vida i el pla nacional d'infància i adolescència sense oblidar-nos del programa PROGRÉS per l'escolarització d'alumnes en discapacitat.

Vaig acabant, el Ministeri de Cultura i Esports continuarà posant pel que fa a la cultura en relleu el valor del patrimoni cultural. Es finalitzarà la redacció

del relat nacional del nostre museu nacional, s'emfasitzarà la difusió del nostre patrimoni documental amb la seva digitalització, es dotarà Andorra d'un nou espai expositiu vist que unilateralment el Comú d'Escaldes ha posat fi al Conveni per l'Art al Roc d'aquestes exposicions. Hi haurà un nou portal de museus, es dissenyarà el pla d'acció que implementarà les conclusions del Llibre Blanc de la Cultura i també s'impulsarà i dotarà de contingut la comissió de política lingüística.

Pel que fa als esports, oferta mancomunada a les federacions que maximitzarà els seus resultats i reduirà els seus costos, una millora d'infraestructures esportives amb òbviament aquest acabament del Centre de Tecnificació d'Ordino, començant per completar la zona de preparació física i apostar pel potencial orogràfic d'Andorra, és a dir la nostra alçada a nivell esportiu. I òbviament també sense oblidar les noves campanyes i programes esportius accessibles a tothom.

Per acabar, però no menys important, tots els esforços que des del Ministeri de Funció Pública i Simplificació Administrativa es faran pel desenvolupament del contingut de la carrera professional i tenir les eines disponibles per poder-la implementar i tota la digitalització de la nostra administració.

Per tant, volia posar èmfasi no pas de manera extensiva però de manera clara, per deixar clar als nostres conciutadans que el nostre país, malgrat la pandèmia, el 2021 continuarà avançant i progressant de maners decidida.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Després del debat de l'esmena a la totalitat de fa unes setmanes, avui pensem que s'escau fer una mica balanç de com ha estat la tramitació pressupostària del pressupost en el si de la Comissió de Finances.

I penso que és important això dins d'aquest àmbit de diàleg, de mà estesa i de col·laboració política que tothom fa servir però no tothom utilitza potser de la mateixa manera.

Donarem unes dades que al nostre entendre són prou clarificadores.

Sobre les 31 esmenes que el PS va aprovar o que finalment van ser aprovades, se n'ha aprovat en tràmit

en comissió exactament una. Una que és una, però que de fet ni tan sols seria pròpiament una esmena, es tractaria més quasi bé d'un error pressupostari d'una despesa que estava duplicada amb inversió i manteniment en el Fons de reserva de jubilació, que no pas l'anàlisi d'una proposta o a venir-se a transaccionar amb algun dels punts.

I a més no hem rebut ni propostes de transacció ni d'atansament ni de buscar alternatives sobre moltes de les esmenes que hem presentat.

Posaré només un parell d'exemples concrets de propostes que segurament s'hagués pogut arribar fàcilment a un punt d'entesa.

Per exemple amb l'esmena que es va presentar per la reconstrucció del campanar de Sant Vicenç, una esmena que va ser també presentada tant pel PS com pels grups de la majoria i que divergien amb el calendari i la xifra d'inversió que s'havia previst i que al final doncs no se'ns ha donat altra opció que haver de votar l'esmena que havia presentat la majoria.

Curiosament llegíem avui en algun mitjà de comunicació unes previsions pressupostàries i de calendari que d'alguna manera quasi s'atansen més a allò que s'havia presentat des del PS que no el que s'ha presentat des de la majoria i des del Govern.

Fa una estona estava escoltant atentament el debat sobre el centre de salut mental i sincerament sembla increïble que amb una proposta en la que quasi bé hi ha un acord, una voluntat, potser el PS vol anar més enllà a concretar doncs aquesta proposta, doncs no es trobi la possibilitat de transaccionar unes xifres d'euros per poder arribar a un acord o a una entesa.

Per tant, sembla una mica o potser no tant mica, que moltes vegades és un no perquè no. Un no perquè la majoria diu no a tot allò que ve des del PS i en algunes vegades doncs com a mínim una mica d'anàlisi i de debat segurament seria més enriquidor per a tots.

Veiem ara què és el que ha fet el PS, Grup Parlamentari Socialdemòcrata, amb les esmenes que ha presentat o que s'han presentat des de la majoria.

De les 14 esmenes finalment validades, a 9 hem votat que sí, a 3 ens hem abstenut i a 2 hi hem votat que no. I si em permeten faré una breu referència a aquestes dues que hem votat que no. La primera que hem votat que no és aquesta proposta que ha aparegut a tràmit parlamentari, d'alguna manera reduir el pressupost de les federacions esportives per donar més pressupost al rugbi. Nosaltres no veiem pas malament que hi hagi un projecte que es treballi pel rugbi a futur al nostre país. El que sí que veiem molt malament és que es redueixi el pressupost de totes les altres federacions esportives, i aquest és un debat que vam tenir abastament en la passada legislatura de quina

situació complicada estan moltes de les petites federacions i clubs al nostre país i que aquí en aquest tràmit parlamentari doncs algú hagi decidit que marxin 25.000 euros de les federacions esportives, doncs sincerament no ho hem vist massa bé.

I l'altra com deia abans, era la qüestió de Sant Vicenç d'Enclar. Vam defensar la nostra esmena i per tant, per coherència vam votar que no a la que venia des dels grups de la majoria però també ho hem dit, ho vam dir en comissió i torno a dir ara que ens hauria agradat més no arribar a haver de votar una esmena diguéssim en contra de l'altra sinó haver trobat algun punt d'entesa, alguna aproximació i haver pogut assolir una transacció sobre un tema en el qual imagino que tots hi estàvem d'acord que cal procedir a aquesta reconstrucció.

Per tant un cop fetes aquestes explicacions, jo crec que cadascú pot treure fàcilment les seves pròpies conclusions.

Tot i això, tot i que el tràmit parlamentari és important, és evident que la llei del pressupost va molt més enllà del treball que es pot fer amb esmenes. És una llei important que marca les prioritats polítiques, la translació amb números del que és la gestió del Govern i fins i tot es podria dir de la forma i de l'estil de governar. I aquest, el projecte de pressupost que avui estem debatent, doncs no seria el pressupost que el Partit Socialdemòcrata hauria portat a tràmit parlamentari.

Nosaltres hauríem presentat un projecte de pressupost doncs amb una veritable política d'habitatge, que ha estat àmpliament debatuda doncs amb la reserva d'esmena que ha defensat el company Carles Sánchez. Amb unes fermes accions en la lluita contra el canvi climàtic, amb una aposta decidida pel transport públic, per les inversions amb energies renovables, que per cert, no acaben mai d'arribar, l'aposta per sectors més sostenibles mediambientalment, una aposta per atreure el talent, per l'emprenedoria, per una llei d'inversió estrangera moderna i adaptada a l'actualitat, amb un reforç de les polítiques de joventut, dels joves amb risc, del Pla nacional contra les drogodependències, una aposta per la formació i la capacitació dels nostres joves.

Polítiques destinades a l'atenció de les persones, a combatre la solitud, amb un veritable pla d'atenció a la dependència en la que FEDA i STA haurien injectat 12 milions d'euros a les empreses autònomes i famílies que estan passant una situació complicada en aquest any 2021, en el que s'hagués aprovat una gratuïtat dels subministraments de FEDA i STA pel SAAS i hi hauria 1 milió d'euros l'any 2021 per compensar els professionals de la salut, amb un sistema estadístic potent, al dia i coordinat.

Recordaran potser en motiu de l'esmena a la totalitat, la contradicció entre les dades de la CASS i del Govern, però es pot considerar fins i tot que és un petit drama que avui, per exemple, l'única informació disponible de l'evolució del PIB al nostre país publicada oficialment és la del segon trimestre. Estem a les acaballes de l'any 2020 i és evident que és una dada important que tothom vol conèixer i vol saber com està pactant la crisi de la Covid en la nostra economia. El ministre fa previsions en relació al Marc pressupostari i la darrera dada publicada oficialment correspon al segon trimestre, al 30 de juny.

Un pressupost que donaria un model de governança més participatiu, més inclusiu, més plural amb unes inversions focalitzades a les persones i a la creació de riquesa en lloc de tanta inversió en via pública. Evidentment habitatge, educació, cultura. Vull pensar que no s'han oblidat del Pla nacional d'infraestructures que aquesta Cambra va aprovar amb una fiscalitat justa i amb veritable força recaptatòria, evidentment els que més tenen tributarien més, pagarien més impostos, en el que no hi haurien tributacions al 0% en IRPF per la repartició de dividendes o per les desinversions en SICAV.

Un pressupost amb el que es lluitarà, efectivament, contra el frau fiscal i tot plegat un pressupost que seria més solidari amb les futures generacions que el que estan fent vostès: amb menys dèficit, menys deute, més ingressos per retornar la factura de la Covid, una economia menys pol·luent aportant els nous sectors i amb unes inversions en equipaments que són necessàries per al nostre país.

I amb unes previsions realistes, i això és important. Amb un càlcul real de l'endeutament del nostre país. Aquí vull donar una dada que pensem que és important. El nostre país té contractada una capacitat d'endeutament de 1.700 milions d'euros ara mateix. Potser és una xifra que a molts s'escapa per la seva dimensió però, si parlem per habitant al nostre país estem parlant pràcticament de 22.000 euros per cada un de nosaltres.

En aquest punt, Sr. Jover, i fet l'oferiment que li vam fer de treballar un pressupost conjunt, de fer unes previsions més acurades que vostè va rebutjar en motiu de l'esmena a la totalitat, li he de fer avinent que li demanarem explicacions i responsabilitats sobre aquestes xifres i sobre la seva adequació a la realitat i que evidentment, com no pot ser d'una altra manera, perquè vostè té la més alta funció en la gestió de les finances, que aquestes responsabilitats seran proporcionals als potencials, errors o desviacions que aquests comptes puguin tenir.

Per tant, demanem des de ja, i una mica vostè s'hi va comprometre en motiu de la compareixença que va

fer en la Comissió de Finances, que es presenti un Marc pressupostari a tràmit parlamentari amb les xifres actualitzades amb els càlculs adequats.

Arribat a aquest punt voldríem fer dues reflexions més en relació al moment en el que estem vivint que tenen transacció, tenen impacte tant sobre el pressupost com sobre la situació global en la que està vivint el país.

Un és aquest discurs que tant repeteixen des de la majoria de què estem sols i que nosaltres som l'únic que tenim per tirar endavant. I recordava aquests dies les greus i ferotges crítiques que es van fer en aquell moment des de la dreta en la negociació de l'Acord monetari, i veient la gestió dels darrers anys me n'adono que la dreta encara no ha entès com funcionen les relacions internacionals i el multilateralisme. I ens trobem sovint encallats o atrapats en les nostres relacions bilaterals.

I l'altra és el discurs de la diversificació econòmica. Som aquí en bona part degut a la voluntat de les polítiques de dreta dels darrers anys que no han volgut ni han permès que la nostra economia es diversifiqués.

Posaré només alguns exemples de la passada legislatura. Recordin... -i aquí veig algunes cares conegudes que eren a la passada legislatura-, recordin el que va passar amb la Llei d'emprenedoria; recordin què va passar amb la proposta de la creació del punt empresa per l'atenció a la creació de nous negocis i de captació d'inversió estrangera; recordin què va passar amb les obertures de negoci exprés; recordin què va passar amb la proposta de regular el *Crowdfunding*; recordin què va passar amb la regulació de les cooperatives, mai tocava, el país no necessitava aquest tipus de legislacions. Per tant una nova mostra més de la seva manca de visió global i de la seva incapacitat d'anticipar-se als fets.

I finalment, unes consideracions finals i ja acabo. Des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata hem treballat seriosament en la comissió per millorar el pressupost de l'any 2021. A més hem complert, com no podia ser d'una altra manera, el nostre compromís perquè avui, -i tothom crec que s'hi ha referit-, 17 de desembre, es puguin votar els comptes del 2021. A més, hem analitzat detingudament totes les propostes que es van presentar des dels grups de la majoria tot i que no podem estar de dir que hem trobat a faltar com a mínim l'anàlisi, la voluntat d'aproximar-se sobre les propostes que vam presentar també nosaltres.

Tot i així enteníem la importància de tenir els pressupostos aprovats el més aviat possible, ho he explicat abastament. Aquests no són els nostres comptes, no ho recullen les principals prioritats polítiques que necessita el nostre país. Tot i això, hem fet el possible per aportar propostes i solucions.

Estem oberts a dialogar per refer aquests números i les previsions que s'hi contenen i, a més, hem votat favorablement aquelles previsions que milloraven el text final.

Tot plegat una posició i una actitud responsable i seriosa com és pròpia d'un partit que ha governat i que té vocació de governar al nostre país.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Carles Enseñat Reig.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. nunci.

Gràcies Sra. síndica.

No, perquè no, deia el conseller que m'ha precedit. No, perquè no, totes les lleis del PS, emprenedoria, cooperatives... És gràcies perquè aquestes dues lleis justament van ser aprovades. Per tant, el no, perquè no i finalment aprovar-se... No, perquè no a totes les esmenes. És gràcies també perquè el dia 23, justament d'aquí una setmana, votarem una llei que la majoria ha votat totes les esmenes que el seu grup parlamentari ha presentat... Totes. I he tingut jo l'honor, igual que la resta de la comissió, de poder treballar amb la Sra. consellera Judith Salazar i hem trobat acords sobre tots i cada punt plantejats per vostès. No, perquè no.

Altres exemples com, per exemple, la Declaració d'emergència climàtica, i poso aquesta perquè vaig tenir també l'honor jo mateix de negociar, de tractar, de poder raonar aquesta Declaració amb el conseller Sr. Roger Padreny. També vam arribar a un acord sobre totes les qüestions que vostès plantejaven.

Jo intentaré no atacar-lo, perquè no és la meua intenció atacar-lo, però potser s'ha de plantejar, si no és vostè, el fre d'aquest acord.

Durant la sessió del Consell General del passat 19 de novembre, ja vam tenir un ampli debat sobre el Projecte de llei de pressupost per al 2021 en el marc de les esmenes a la totalitat presentades pels grups parlamentaris de l'oposició.

Avui el reprenem per sotmetre el text a la seva aprovació definitiva, és a dir, tots els presents en aquesta Cambra tenim la responsabilitat d'emetre el nostre vot a uns comptes amb elevat rigor pressupostari, un complicat exercici de contenció i que estan totalment enfocats a l'objectiu essencial de sortir d'aquesta crisi, estan enfocats a garantir la salut i el benestar de la nostra ciutadania.

Han passat just ara només 10 mesos des de l'aprovació del darrer pressupost. Molt poc temps, però a la vegada tot un món temporal i circumstancial separa els dos textos legislatius.

Llavors vivíem en un període d'acceleració de l'economia. Ara la situació és totalment a la inversa.

La pandèmia del SARS-CoV-2 ha plantejat uns reptes històrics al nostre país impensables, fa només un any i que mai abans havia hagut d'afrontar aquest país.

En aquests 10 mesos la responsabilitat, treball i cooperació entre totes les administracions han permès tirar endavant i mitigar els efectes d'aquesta crisi de dimensions mundials. Això sí, no hagués estat possible ser on som sense l'ajuda i els sacrificis enormes per part de la nostra ciutadania.

A nivell legislatiu en 10 mesos hem aprovat 3 lleis òmnibus, juntament amb altres texts de llei relacionats per ajudar a la nostra població i al nostre teixit econòmic. Les mesures han permès evitar destrucció del teixit productiu així com acomiadaments massius d'assalariats. A la vegada, han estat acompanyades d'accions en matèria de seguretat social, d'arrendaments, laboral, d'ajudes directes, fiscals i tributàries.

Però tot aquest treball legislatiu, fet des del passat març, evidentment, no el podem donar per tancat, i tot i que la situació sanitària millora, però no el suficient per dir que l'economia està reactivada. Tampoc les notícies que arriben més enllà de les nostres fronteres criden a l'optimisme. A més tallar en sec tot el que s'ha fet fins a la data, no tindria cap mena de sentit. Per tant, la corresponsabilitat, la solidaritat i els sacrificis han de tenir la seva prolongació també aquest 2021. I és el pressupost de l'Estat que avui votarem on hi ha les directrius essencials per poder-ho dur a terme.

Com no podria ser d'altra manera, per no donar l'esquena als nostres conciutadans, el Govern ha fet en la projecció dels comptes del 2021 un remarcable exercici de rigor pressupostari. Alhora, s'ha vist obligat a dotar-se de més recursos per estar al costat de la ciutadania. Ho ha fet diversificant i augmentant l'endeutament més enllà de les necessitats que hi havia abans de l'esclat de la pandèmia. De fet, m'atreveria a dir que el pressupost del 2021 és l'exercici de contenció i prioritització de la despesa més important que mai ha hagut de fer cap Govern en la història recent d'Andorra.

Senyores conselleres, senyors consellers, fa un mes ja vam defensar de manera àmplia els motius que ens porten a donar el nostre vot favorable a aquest pressupost. No m'estendré, per tant, en aquest sentit. Sí que diré de manera metafòrica que el nostre vot

encara és més favorable que fa un mes perquè gràcies al treball en comissió, el text final n'ha sortit enriquit.

Les esmenes introduïdes s'alineen amb l'objectiu d'assolir la millor gestió dels recursos públics dels que disposa l'Estat. Però sense renunciar, en cap cas, a l'esperit intrínsec del pressupost, que és el de preservar la salut i el benestar de la ciutadania, alhora que mantenir el teixit productiu del nostre país.

De totes les esmenes presentades i després de ser valorades per la Comissió de Finances, 13 han estat aprovades per majoria, 2 han estat retirades per transacció i aprovades per majoria, 42 no han estat aprovades i 15 esmenes han estat retirades.

A continuació passo a destacar les que han estat presentades pels grups parlamentaris de la coalició. En primer lloc i tal com ja he refermat, aquest pressupost ha de ser més que mai una eina per cobrir les necessitats socials dels nostres ciutadans. En aquesta direcció hem introduït una esmena per atorgar una prestació de maternitat en cas de mort d'un fetus amb 180 dies o més de gestació. A la vegada, establint també el dret a la prestació de paternitat en cas de mort del nadó, perquè abans de l'esmena teníem una realitat inconcebible. Així definiria la situació que es donava fins a l'actualitat. Una dona que ha perdut el seu fill després de portar-lo sis mesos al seu ventre, no pot tornar a treballar l'endemà d'afrontar aquest tràgic fet, i afrontar-lo com si res, per un tema físic, evidentment, però també per un tema psicològic. Són dones que tenen tot el dret del món a poder estar de baixa i rebre aquesta prestació, com també tenen tot el dret del món a passar aquest procés de dol acompanyats i acompanyades de la seva parella.

En segon lloc i seguint en aquest vessant social, també hem introduït via esmena el dret de generar una pensió d'orfenesa en els casos en què la persona difunta no hagi cotitzat en els darrers 18 mesos abans de la defunció. Si aquesta havia cotitzat en aquest cas un mínim de 15 anys abans, la podrà rebre. Una acció necessària per assimilar els requisits vigents per generar un dret de pensió d'orfenesa.

També introduïm canvis en el cas de les pensions de viudetat perquè no hi hagi cap tracte desigual entre persones beneficiàries.

Aquestes esmenes, ho sabem, augmentaran la despesa de la CASS, però tenim clar que són indispensables i coherents. Cal recordar, a més, que aquests mesos de pandèmia la parapública ha vist reduïdes les seves cotitzacions i ha hagut d'afrontar increments a les diferents prestacions que desenvolupa, com ara les incapacitats temporals i el reemborsament de despeses mèdiques.

Per tant, el pressupost per a l'any vinent incrementa en 5 milions les transferències que rep.

També en aquesta direcció, la transferència al SAAS s'incrementa en 6 milions d'euros per fer front a la vessant assistencial derivada de la crisi sanitària.

En tercer lloc, hem aportat una esmena que és fruit d'un compromís de la majoria, compromís que aquesta malaurada pandèmia ha obligat a accelerar. Amb l'entrada en vigor de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques, Andorra va disposar de la figura del compte de compensació per poder fer front a situacions extraordinàries com la viscuda. Però l'import disponible i acumulat fins a la data, 3,2 milions d'euros era moderat. És a dir, la seva utilització no ha incidit de manera significativa en la correcció dels impactes sanitaris, econòmics i socials d'aquesta crisi que vivim.

Així doncs, i per disposar d'un compte de compensació que pugui tenir una major incidència en cas de possibles crisis futures, incrementem el volum d'aportacions que hi fa tant a l'Administració general com als comuns. Passem del 0,1% actual del total de les despeses al 0,5%. Per tant, multipliquem per 5 la capacitat d'Andorra d'estalviar recursos per destinar-los a fets extraordinaris. Per posar un exemple ràpid, amb el nou tant per cent Andorra hauria de tenir estalviats d'aquí 10 anys, 25 milions d'euros per fer front a situacions com l'actual o, en tots els casos, excepcionals.

També hem redactat una esmena per tal que totes les entitats que no formen part de l'Administració Pública però que reben més de 300.000 euros de subvencions anuals, quedin sotmeses al control del Tribunal de Comptes. Tot i que aquestes havien de presentar auditoria, el fet de quedar sotmeses sota el Tribunal de Comptes, dona major transparència i major rigor a la gestió del diner públic.

Amb tot i de la mateix manera que apostem per la racionalització de la despesa de personal, també incidim en què no es precaritzï la situació dels treballadors públics. Per aquest motiu hem aprovat l'esmena que torna a corregir l'impacte negatiu no desitjat de la sentència judicial sobre la remuneració dels treballadors interins que ja havien estat contractats per l'Administració. Aquests treballadors veuran incrementats els seus salaris amb l'IPC corresponent als períodes 2011 i 2012.

Pel que fa a la conservació i preservació dels monuments nacionals i del nostre llegat cultural, tots recordem ara fa just un any el malaurat esfondrament del campanar de Sant Vicenç d'Enclar. Des del mateix moment en què es va conèixer la notícia ens vam comprometre a destinar els recursos econòmics que fessin falta per reconstruir aquest bé del país, un bé històric, cultural, però també sentimental. Malauradament aquest any no ha sigut possible

realitzar tots els treballs de reconstrucció i solament s'ha pogut portar a terme el derrunatge i l'elaboració del projecte de reconstrucció i restauració del monument. Així hem introduït una esmena per destinar 275.000 euros a la reconstrucció del campanar i a la restauració de l'interior d'aquest monument, una millora que s'estendrà durant els exercicis del pressupost 2021 però també 2022.

També dins d'aquest bloc d'esmenes i pel que fa a la Casa Parramon, edifici que és propietat de Govern, el seu estat estructural presenta greus deficiències. Deficiències que posen en perill la seguretat de les persones, i més tenint en compte que l'edifici ara en desús està ubicat en una zona propera a les escoles de la Massana. En aquest sentit, hem presentat una esmena per poder-lo enderrocar i establir un perímetre de seguretat a la zona. El cost serà de 80.000 euros. En aquest punt vull agrair tant la iniciativa de Ciutadans Compromesos com el suport i impuls dels consellers Demòcrates de la Massana, els meus companys David Montané i Sra. Ester Molné perquè aquesta acció pugui ser una realitat.

Passant ara a una esmena relacionada al món de l'esport, que també ha sigut impulsada per la majoria, és la que dota en 25.000 euros el VPC Andorra. El nostre equip de rugbi porta la marca del país per tot el sud de França cada vegada que competeix i és ben sabut que l'esport és un gran canal de difusió turística. En tenim altres exemples al país com és el bàsquet o el futbol i més quan l'equip guanya de manera reiterada. Volem que el rugbi guanyi i que ens doni moltes alegries, per això hem demanat que dissenyin el millor pla esportiu perquè l'equip pugui pujar de categoria dins de la lliga francesa a la qual disputa.

Finalment i també durant el treball en comissió, s'ha aprovat reduir la despesa de personal de l'Autoritat Financera Andorrana, de l'AFA, concretament la destinada a incorporar un nou conseller. Aquesta és una esmena purament tècnica, sense que es pugui fer cap mena d'intent de polititzar-la. Cal recordar que la Llei de l'AFA indica que no es pot nomenar més de la meitat dels membres del Consell d'Administració per any, cada any. I en aquest cas el Consell d'Administració està format per cinc membres a l'actualitat. Actualment hi ha dos consellers amb el mandat caducat, que se suma a la vacant que ha deixat el nomenament del nou director, per tant tres de cinc.

Cal constatar també que vista la situació que vivim, durant el 2020 no s'ha nomenat cap de les vacants i que aquestes es cobriran durant el 2021. Per tant la llei impossibilita el nomenament d'un sisè conseller durant l'any vinent, i en tot cas es podrà fer durant el 2022.

Dit això, en nom del Grup Parlamentari Demòcrata volem agrair públicament la feina i la dedicació dels dos consellers que hauran de ser substituïts aquest any, el Sr. Josep Casal i el Sr. Francesc Areny, i de tota la resta del Consell d'Administració.

Senyores i senyors consellers, tots els grups aquí presents ens vam marcar l'objectiu d'aprovar aquest pressupost abans de què acabés aquest any 2020. És un fet molt inusual en les darreres dècades, per això el Govern va entrar a tràmit el projecte de pressupost en un temps rècord a principis d'octubre.

Tots tenim clar que la possibilitat de funcionar amb dotzenes parts a partir de l'1 de gener hagués posat moltes traves a tot el volum d'ajudes i accions directes que tenim en marxa per ajudar a la nostra població. I això el país no s'ho mereix, ni s'ho pot permetre.

L'any 2020 ha estat un any per oblidar, per oblidar perquè ha aportat solitud a aquelles persones més febles, ha trencat il·lusions i somnis, ha fet perdre estalvis guanyats amb esforç i disciplina, ha fet tancar projectes durament lluitats, ha portat aïllament, allunyament, incomprensió i destrucció.

També ha estat un any per recordar, per recordar totes aquelles persones que han mort per culpa de la Covid, un total de 79 a Andorra, i també a totes aquelles persones que no han pogut ser acomiadades com les seves famílies haguessin volgut. I per recordar alhora la constància, el sentiment d'unitat i els esforços de la nostra ciutadania.

També ha estat un any per reflexionar quin món volem? Quin model de societat i quin model de creixement volem construir entre tots per llegar als nostres fills? Per això votem a favor d'aquest pressupost, dels reptes que s'hi plantegen i també de les solucions que s'hi donen.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Enseñat.

Iniciem el segon torn d'intervencions.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies Sra. síndica.

Deixi'm primer referir-me als grups de la majoria, agrair-los-hi primer el suport evidentment al projecte de pressupost però també que gràcies a les seves intervencions s'ha entrat molt més en el detall en algun dels projectes del pressupost. Evidentment jo no m'he pogut referir a tots els detalls i a tots els elements però crec que gràcies doncs a la intervenció dels tres presidents de grup parlamentari, doncs hem pogut

conèixer algunes de les virtuts d'aquest projecte de pressupost, alguns dels elements que ens faran que aquest pressupost ens permeti ajudar millor als ciutadans i al teixit econòmic.

També m'agradaria referir-me evidentment als posicionaments que han tingut els grups de l'oposició, doncs començaria pel Sr. Pintat, Terceravia.

Ha comentat doncs que segurament hem desenvolupat el projecte de pressupost amb massa rapidesa i que ells ens demanaven de retirar aquest pressupost i de tornar-lo a fer doncs amb noves estimacions.

No puc estar-hi d'acord, és veritat i en això sí que li dono la raó, estem en un moment d'incertesa. Però de la mateixa manera que estàvem en un moment d'incertesa el 30 de setembre, continuem estant en un moment d'incertesa ara, i el que necessitem és una eina a disposició i si cal, després modular-la, i si cal després modificar-la tornant a passar per aquesta Cambra i fent els canvis que siguin necessaris. Però el nostre Estat necessita d'un pressupost que estigui en funcionament i que ens doni la capacitat d'acció, la capacitat d'estar al costat dels nostres ciutadans i del teixit econòmic.

És evident que tenim més incertesa aquest any que no pas els altres, però a l'haver esperat unes setmanes a entrar el pressupost, ens trobaríem exactament en la mateixa situació.

I a més a més, les magnituds econòmiques amb les quals ens belluguem, de moment no han canviat de manera significativa, i li donaré un exemple.

Vam entrar aquest projecte de pressupost a les acaballes del mes de setembre crec recordar, i fèiem una previsió de liquidació del pressupost del 2020 amb un dèficit de menys 99 milions d'euros. Amb dades de tancament provisional i amb algunes estimacions que hem fet a 30 de novembre, estaríem a menys 95 milions d'euros, és a dir que ens mantenim dins d'aquesta forquilla. Quan fem previsions des del propi Govern, intentem ser prudents, intentem ser conservadors i tenir els elements necessaris per construir un pressupost rigorós.

En aquest sentit, també les previsions macroeconòmiques que estem plantejant, continuem amb unes previsions similars, i li argumentaré amb dos elements.

Primer pel que fa al propi 2020, el que hem vist és que Andorra ha notat una caiguda com totes les seves economies veïnes molt important doncs de l'activitat econòmica durant les èpoques de tancament de mobilitat. Aquests tancaments ens van fer fer una estimació al voltant del -10%, i hi havia una forquilla i la vam així comentar amb vosaltres, que en funció

de si hagués un rebrot o no important, ens podríem bellugar entre aquest -10% i un -14%. Estaríem dins d'aquesta forquilla i més apropant-nos de moment al -10% que no pas al -14%. Evidentment haurem d'anar mirant en el moment de la liquidació, en el moment del tancament de les dades estadístiques associades a l'any en curs, doncs veure on ens trobem. Però de moment sembla que ens belluguem dins de les forquilles que s'havien pronosticat dins del departament d'estadística.

També el nostre grau de reactivació, evidentment que depèn de l'economia dels països veïns, històricament ha estat el cas, però per la naturalesa del nostre sector econòmic, per la tipologia d'activitats econòmiques d'on es nodreix el nostre país, com vostè ha dit molt marcat per un turisme, i jo incidiria per un turisme de proximitat, el que hem vist és que tenim una capacitat de recuperació econòmica més ràpida que no pas molts altres països, i no és la meua intuïció o la meua opinió sinó a les dades em remeto.

Els mesos d'agost i setembre d'enguany, dos mesos on tot i que la malaltia continuava present, vam tenir una recuperació plena de la mobilitat amb els països veïns. Els ingressos de duanes per la importació van ser superiors a la mitjana dels cinc anys anteriors. Així doncs tenim aquesta sort i això no depèn de l'acció de Govern sinó que és la pròpia naturalesa del nostre teixit econòmic que li permet una reactivació més ràpida que no pas altres territoris. I tenim la sensació que això pel 2021 també serà una palanca per l'economia andorrana. Que un cop es pugui recuperar de manera plena la mobilitat, la recuperació de l'activitat econòmica doncs serà important.

Què fem? Doncs és el Govern posar 225 milions d'euros actualment, hi posarem els que facin falta per donar recolzament al nostre teixit econòmic, per poder passar el sotrac d'aquestes crisis de mobilitat tan importants i perquè no destruïm o destruïm menys llocs de treball. Perquè quan hi hagi la possibilitat de reactivació, els nostres negocis continuïn vius, les nostres plantilles de professionals dels nostres negocis continuïn actives i puguin així desenvolupar la seva activitat.

Vostè, i ho haig de reconèixer, ha fet un exercici de prudència al voltant de les seves esmenes i les ha orientat en el sentit de no assumir riscos financers pel Govern d'Andorra, posposar i a més crec que ho indicava força clarament en les motivacions de les seves esmenes, en alguns casos no entrava ni a valorar si aquella inversió era positiva o no, sinó que el que comentava és que per prudència convindria posposar aquesta inversió. Hi estic d'acord i de fet la inversió de l'Administració general a inversió directa s'ha vist reduïda en aquest pressupost d'un 24%. És a dir li comprem aquest discurs, vostè voldria anar més enllà

però nosaltres ja hem fet una contenció d'inversió molt important.

On no podem estar d'acord és que aquesta inversió, aquesta voluntat de contenció sigui indiscriminada en totes les tipologies d'inversió. I ja m'hi he referit en la meua intervenció inicial, però crec que la prudència en disminuir o eliminar 4,3 milions d'euros d'una partida de transformació digital per part de l'Administració general posaria en risc la nostra competitivitat perquè és, entenem, ho entenem així des del Govern, una inversió necessària per poder afrontar amb millors possibilitats, amb millors oportunitats la represa de l'activitat.

De fet, fins i tot aquesta despesa l'hem afrontat amb més prudència del que havíem fet anteriorment. Així per exemple, al 2020 l'increment de la partida de transformació digital l'havíem afrontat amb una distribució extraordinària de reserves d'Andorra Telecom per un import aproximat d'uns 5 milions d'euros. En canvi per prudència, la inversió d'enguany prevista al pressupost del 2021 l'hem assumit pròpiament amb els recursos de l'Estat sense ajudar-nos de distribucions extraordinàries, de reserves o de dividendes per part d'Andorra Telecom.

De fet, el que hem fet és que no tan sols hem mantingut aquesta inversió en transformació digital sinó que l'hem incrementat, i hem passat dels 4,3 milions d'euros als 6 milions d'euros representant un increment del 70% si ens comparem amb el pressupost del 2019.

Referent al Sr. Pere López, no li acabo d'entendre algunes coses i francament crec que quan vostè parla de responsabilitat ho fa des de la comoditat de seure's a l'oposició perquè exigeix responsabilitats, el que evidentment fa l'acció, i poques responsabilitats li podem exigir a vostè que les seves declaracions, les seves interpretacions doncs no donen fruit. Però, què passaria si algunes de les vostres declaracions s'haguessin traduït en realitats? És a dir, si per exemple la seva esmena de reduir fins a 90.000 euros tan sols la partida pressupostària de defensa dels interessos de l'Estat a l'AREB. Com afrontariem els plets que tenim i hem comentat -amb demandes de responsabilitat patrimonial per part de l'Estat de 400 milions d'euros-, quan perdéssim o tinguéssim més possibilitats de perdre perquè no tindríem una defensa el suficientment professional organitzada, vostè assumiria les responsabilitats? Crec que és relativament còmode des de l'oposició fer aquests plantejaments.

També quan vostè ha fet el que anomeneu abstencions crítiques amb algunes de les polítiques de lleis d'urgència que hem hagut de desenvolupar per donar suport econòmic al nostre teixit econòmic i als

nostres ciutadans. És aquella posició de justament no voler assumir responsabilitats, de no dir clarament el que vostè faria.

Vostè -i això li agraeixo- diu clarament com sortiria d'aquesta crisi: incrementant la pressió fiscal, incrementant la pressió fiscal sobre les nostres empreses, sobre els nostres empresaris, l'IRPF... Em sembla adequat, és a dir, és un posicionament legítim, lícit però que evidentment no compartim. Creiem que no és el moment de perdre competitivitat fiscal i els exercicis pressupostaris anteriors ens demostren que en l'actual model fiscal podem generar lleugers superàvits, podem continuar disminuint lleugerament el nostre endeutament.

És veritat que volem fer una revisió fiscal de les nostres principals figures però, hi ho hem dit sempre des del Govern, sense tocar els tipus nominals ni de l'IRPF, ni de l'impost de societats, ni de l'IGI.

Crec que el que estaria fent és ofegar les empreses, ofegar la inversió privada, destruir la inversió estrangera i que el que deixaria després de la seva política doncs seria un desert erm i on segurament algú o ningú ja li podria demanar responsabilitats.

Analitzem les esmenes constructives que vostè diu que ha fet. A part de la destrucció de la capacitat de defensa al patrimoni ha estat de l'AREB, també fa un atac reiterat al Fons de Reserva de Jubilació que, dit de passada, demostra uns millors resultats davant de la Covid que altres fons de jubilació, fons de pensions que hi ha al nostre entorn, és a dir, demostrant una bona gestió de la jubilació de tothom que també, dit de passada, si féssim cas a les vostres proposicions de llei ja hauríem hipotecat el 10% d'aquest Fons de Reserva de Jubilació.

També continueu amb les vostres esmenes volent sacrificar Andorra Telecom i Forces Elèctriques d'Andorra. No sé quin passat vostè té o quin recorregut té amb aquestes dos empreses parapúbliques però no acabo d'entendre aquesta persecució quan tenim la sort a Andorra de tenir el que molts països voldrien: empreses parapúbliques que donen bon servei, a preus competitius i que, a més a més, generen capital pel Govern per poder finançar escoles, despesa sanitària, despesa social, despesa de recolzament al nostre teixit econòmic. Vosaltres, de manera reiterada, intenteu anorrear aquesta capacitat de generar econòmica que tenen aquestes dos societats parapúbliques.

I una de les esmenes que, entre cometes, vam tenir la sort de què no passés ni el "filtre tècnic" demanava de retirar, per exemple, Andorra Telecom 11,2 milions d'euros de la seva facturació, fent un cafè per a tothom de reducció de les factures i no aportant una solució real a les famílies que poden tenir més

dificultats, a les empreses que poden tenir més dificultats. El que hem de fer és ajudar al qui ho necessita, no fer rebaixes de les facturacions de FEDA o de facturacions d'Andorra Telecom indiscriminades...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, Sra. síndica.

...que l'únic que faran és posar en risc la viabilitat d'aquestes empreses i la seva capacitat d'aportar recursos a l'Estat.

I un element, vostè diu que posaria en el centre de les polítiques, si vostè governés, d'aquest Govern doncs, el medi ambient -que s'ha referit ja varies vegades. Miri... jo crec que es pot criticar aquest Govern i els anteriors governs demòcrates per moltes coses però aquest Govern de coalició ha posat en l'eix de les seves polítiques i és demostrable amb la majoria de polítiques que desenvolupem, la sostenibilitat ambiental. Hem estat extremadament ambiciosos i ho continuem sent. Així doncs, no crec que ens pugui criticar per aquesta banda.

I finalment, també vostè fa referència a què estaria més a prop de les persones. Miri, crec que el Govern d'Andorra ha demostrat que en aquestes situacions de dificultat, amb el suport de gran part de la Cambra, -de vegades no amb el vostre-, hem sabut posar els recursos necessaris per estar al costat dels ciutadans, de les famílies i de les empreses.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, desitja intervenir Sr. Pintat...

El Sr. Josep Pintat:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, faré una mica de balanç de tot el que s'ha dit i contestar al ministre que és qui m'ha interpellat.

Parlem de rigor... Sr. ministre, ara vostè ho acaba de dir. Que la previsió que tenen re calculada a partir del novembre de tancament de l'exercici, es situa a l'entorn d'un dèficit de 95 milions d'euros, en un document que ens van entregar que era aquest, en aquell moment que estava fet al setembre, es parlava de 99. Per tant, més o menys estem en el mateix.

Per tant, quan jo parlava de rigor em ceneixo aquí. No comparo el pressupost del 2020 que no ha existit mai, perquè en vam fer un d'extraordinari, jo el comparo com s'han de comparar les coses, i no va de bola de vidre, ho comparo amb el que seria un possible tancament que d'una part de l'any ja ha passat i, per tant, són resultats que es poden més o menys conèixer. I crec que aquests resultats, almenys quant als ingressos si comencem per aquí, si es poguessin assolir jo els posaria com els mínims tot i que queda la incertesa d'aquest últim mes que també la segona onada la tenim de ple, i que també hi ha hagut tot aquest tancament i aquest aïllament que estem patint.

Per tant, seria en aquest ordre de consideracions. I jo li puc dir que, ara d'entrada, els ingressos -i per tant per fer un pressupost més racional que és el que haguéssim pogut fer si s'hagués retirat i hauria sigut més ràpid-, crec que s'hauria de preveure una disminució, per la nostra part, de 69 milions d'euros, i m'explico -és que si no costa una mica d'entendre-, i també entenc que això a part, que quan s'està en el seu càrrec que té amb les pressions de tots els grups doncs fan que de vegades convingui explicar les coses com s'expliquen aquí però per enfocar el futur no es fa sobre els pressupostos que es van preveure sinó sobre possibles tancaments i aquests possibles tancaments tenint en compte molt on ens trobem, com li afecten les ones de la crisi de la pandèmia, i el nostre entorn. I sobretot, evidentment que coincidim en un punt, que d'aquesta pandèmia tota Andorra ha de sortir enfortida i tirar endavant, però és clar, aquest no és el pressupost que hauríem plantejat. Nosaltres hauríem plantejat un pressupost, per començar, amb menys ingressos i d'aquest coixí que hauríem tingut d'aquests "menys ingressos" hauríem vist on els podríem destinar.

Per tant, si comencem pels impostos indirectes a la previsió del tancament, que són en aquest cas l'IGI, se'n preveu 240 milions; al pressupost en posa 283, per tant, que hi hagi un augment de 43 milions d'euros més. Hauria sigut més assenyat mantenir el 240 que són 43 milions d'euros menys, i hauríem vist com evoluciona. Perquè la pandèmia, i jo ho he comentat, tot i havent-hi la vacuna que semblaria que així s'arriba al final del túnel, no acaba d'acabar. I ja estic d'acord, quan tot reprèn l'economia fa un rebot. Però fins a quina magnitud? No se sap, perquè encara estem dins d'aquesta incertesa, i ens està impactant en els moments que per Andorra no deixa de ser la temporada alta, i també queda clar quina és aquesta temporada alta, una part de gent ve per les compres, compres i esquí, tot un conjunt.

Però ens afecta, i per tant, preveure complir més aquest semestre serà complex, després ja ho veurem, que potser hauria sigut més prudent deixar-ho amb

aquests 43 milions o amb aquest tancament que hagi fet. Perquè ja dono per descartat que ni vostès ni a nosaltres no volem pujar l'IGI, per descartat.

Si entrem al que són els impostos directes, bé, els impostos directes preveuen un tancament de 76 i en el pressupost en preveuen 67, 9 milions d'euros menys. Però és clar, si busquem un indicador, com pot ser els comptes d'Andorra Telecom, que és un monopoli d'Estat, ja en vaig parlar l'altra vegada, ell preveu un menys resultat del 50%. I això només era en la primera onada, ja veurem com acaba tancant ara a finals.

Crec que aquest hauria sigut un bon indicador perquè el que genera per impost d'IRPF i d'impost de societats, és en base al que s'ha fet el 2020, que és el que es generarà el 2021. Per tant, tota l'economia que ha tingut més competència i que ha suportat tota aquesta situació, potser el resultat serà més catastròfic que no ha tingut Andorra Telecom i que ja està anunciant, i ho anuncia el propi director, ja en vam parlar, una pèrdua d'un 50%.

Per tant, del pressupost que vostè parla aquí de 67, nosaltres el deixaríem al 50%, amb el mateix criteri d'Andorra Telecom. Amb aquests dos números senzills, ja no estem aquí, ja estem en la xifra que li he dit, d'aquests 69 o 70 milions d'euros menys. Per tant, això ja fa un marge diferent. I el que no es pot malmetre, com li he dit, és el fons de maniobra o aquest més que espaiat endeutament.

Això era per nosaltres partir d'un ingressos realistes, realistes per afrontar tota aquesta incertesa que no coneixem. I que si hi ha més ingressos perquè les coses canvien, tant de bo que sigui així. No desitgem pas res més! Doncs, miri, tindrem més ingressos i si es vol fins i tot es pot dotar més de pressa el fons de compensació, i fins i tot ens permetrà inclús retornar deute o tenir un millor finançament i tenir moltes coses.

Però han de tenir clar que tots els estats, el que tenen claríssim és que el pressupost és on les finances públiques sanejades ha de ser la palanca de futur per bastir el creixement. I avui dia s'ha de partir dels mínims. Per tant, dels mínims que nosaltres hauríem partir, no són els mínims que s'han plantejat. I comparar de pressupost a pressupost, encara que la llei de finances ho pugui dir així, el normal és comparar de tancament, i vostè ho ha fet i ho sap, i ho tornem a insistir, potser pel tema de pressions que té, doncs, convé vestir-ho així, que és el pressupost de les retallades.

No, no, aquí no va de retallades! Aquí va centrem-nos, dins d'un tema que sigui racional. Per tant, amb això el tema d'impostos.

Amb el tema d'impostos també aprofitaria dos punts més. Ja li he deixat clar que no pujaríem la pressió fiscal. A més ja hem vist que altres països de l'entorn ho han fet i que els mateixos bancs centrals no ho acaben d'avaluar.

Per una altra part també intentaria deixar les coses clares. Avui dia amb la llei de l'IRPF, s'estaria generant, i no crec que hagi sigut mai la voluntat del legislador, la figura de l'impost de successions. Nosaltres no ho compartim. No ho compartim! I aquí em refereixo, Sr. cap de Govern ara li explico, aquí em refereixo al que ha fet l'agència tributària emetent, diguem-ne, la seva interpretació o com se li digui, referent a una demanda o una consulta que se li ha fet. La seva opinió vinculant.

Això genera molt mal estar. I això s'ha de corregir per la llei d'IRPF, i per tant, és urgent. I escolti, l'impost de successions ja està en marxa i per la porta del darrera, realment perquè legislant de forma de pressa es produeixen aquests errors. I evidentment que l'agència tributària fa la seva tasca i per saber si això serà així o no serà així, el qui es trobi en aquesta situació ho haurà d'anar a discutir als tribunals. I no crec que hi hagi voluntat d'aquest legislador.

Per tant, aquesta incertesa hi és. I com que aquesta incertesa hi és, de moment podem dir, que almenys per la porta del darrera, aquest impost de successions, amb opinió vinculant de l'agència tributària, ja estaria en marxa. O es vol corregir o no es vol corregir. És una interpretació... bé ja explicaran que en fan.

Això és quant als impostos.

Després quan han parlat o que van parlar l'última vegada en l'esmena a la totalitat, bé, que a nivell de les despeses de funcionament, i en aquest cas de les despeses de personal, la previsió si la comparem també amb la que fan de tancament, no és una disminució com s'està dient. Al contrari, és un increment de 3,5 milions d'euros. Jo l'altre dia li parlava en l'última sessió de les 190 places. Perquè ho posava en la seva memòria. Vostè avui aquest matí -li agraeixo- m'ha enviat una nota venint a justificar com canviaria el redactat. Home! Ja ho parlarem! Però ho trobo una mica confús, perquè a vegades queda molt en condicional.

En tot cas, perquè és clar, em parla aquí de 47 places d'excedència, que bé, que si fa falta les dotaran o si no, no les dotaran. Però bé, queda confús. En tot cas aquesta partida hi era i en tot cas, comparant amb la previsió de tancament que tenen i no amb el pressupost, no és una disminució de personal, és un increment de 3,5. I aquí també li he de dir que en aquests moments creiem que tampoc toca.

Quan entrem al capítol de despeses d'inversió, n'hi ha una que s'hi ha referit dos vegades que és el tema de

la digitalització. Miri, amb el tema de la digitalització ja hi estem d'acord, i aquest debat ja el vam tenir l'any passat. I li tornaré, i ara he fet una precisió. Quan hem estat mirant les fitxes d'inversió i ja hem mirat el pressupost on estaven situats l'any 2020, aquesta digitalització tenint en compte fins l'any 2022, vol dir, incloent els plurianuals, es parlava de 16 milions d'euros. Avui quan es mira, aquest procés de digitalització ja no en són 16, en són quasi 22 (21 i escaig). Per tant, 6 milions d'euros més! A més, es diu, que durant l'any 2020, evidentment, tota part d'aquest procés de digitalització no s'ha pogut implementar, i encara queda una part pendent degut a la pandèmia. Lògic! L'esmena va dir, escolti, si troba 6 milions d'euros més que no sabem d'on venen, perquè a les fitxes d'inversió no està explicat, perquè tot són programes, softwares, i més històries d'aquestes, l'última vegada ja li vam dir, quin és el full de ruta per fer un procés de digitalització? Potser ho entendrem. Però que passin de 16 a 22, sobta. El que passa és que el que s'havia de fer, la tasca durant el 2020 no s'ha fet i ara encara més s'augmenta la partida i el cost, doncs, encara sobta més.

Per tant aquesta esmena venia a racionalitzar i a posar en evidència això. Ningú va contra el procés de digitalització, ni contra la llei d'actius virtuals i tots aquests temes que s'han parlat. Al contrari! Ara, quan les coses no són comprensibles si es va sobre la pressa, doncs, generen esmenes. D'aquí que si s'hagués retirat del pressupost, doncs, també hauria anat millor.

Amb el tema de sanitat també hi havia una esmena, nosaltres que n'hem parlat i que s'ha interpretat com si volem fer un hospital o com si voléssim fer... Miri, allò és per fer estudis i projectes per veure la capacitat sanitària que podríem tenir i poder-ho dur endavant.

Crec que avui és de rebut, crec amb la pandèmia que estem, és i així ho han fet altres països, una auditoria de gestió de la pandèmia, i no parlo per anar a buscar responsabilitats, per veure d'on ve, què ha passat i de cara com ens encarem de cara al futur. Miri, curiosament buscant documentació d'aquesta, vam veure que Andorra va entrar al consell executiu de l'OMS l'any 2012, i tenia mandat fins al 2016. En aquell moment, i està publicat al Govern, -continua estant a l'OMS però en aquell consell executiu- un dels objectius que tenia era el de la salut pel 2020 a l'OMS, i era plantejar una nova estratègia regional orientada a facilitar entre tots els països un marc d'acció comuna per millorar la salut i el benestar reduint les desigualtats de la salut, reforçant la salut pública, i afavorir la sostenibilitat, i en especial pels temes epidemiològics...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant Sr. Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

El pla de salut del 2020 a l'OMS l'ha encertat de ple, perquè la pandèmia no l'han vist a venir i estem dins. Per tant, crec que una auditoria d'aquestes característiques per mirar el futur seria positiu i si es volgués fer, seria la forma que també ens permetria dimensionar l'estructura de la sanitat, perquè si mirem la despesa en salut que dedica el Govern o l'Estat els últims anys, és un 4,5% del PIB, quan els demés països estan a l'entorn d'un 10, i tot i així ha costat.

Per tant, aquestes esmenes anaven en aquest sentit de racionalitzar, de posar unes bases i d'intentar encarar un futur millor. Per això volíem poder retirar aquest pressupost o poder-ho valorar. Ja vam recolzar un pressupost extraordinari, ja li vam dir sí al cap de Govern, estarem aquí per fer costat en això. I així ho vam fer. De pressa i corrents aquestes modificacions ens permetria, al nostre entendre, sortir d'una base més objectiva comparant amb les liquidacions i anant de cara al present, realitzant una autèntica base de resiliència i poder deixar altres projectes que hi ha, ja n'he parlat més endavant, per més endavant. Perquè estem en una situació complexa i la incertesa es marca, i aquests pròxims sis mesos poden ser molt claus.. Això és el que vam plantejar.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

Simplement voldria fer uns apunts potser més de caire conceptual sobre les intervencions que bàsicament han pronunciat els dos presidents des dels grups de l'oposició. De fet jo agraeixo les reflexions que fa el Sr. Pintat. Són reflexions interessants i òbviament mostren doncs amb una alta capacitat d'analítica, plantejaments alternatius a la proposta de pressupost que la majoria donem suport. La qual cosa són del tot respectables, però òbviament si no s'accepten és perquè la visió que ens proposen des de Govern doncs difereix una mica. No obstant això, penso que són proposades a escoltar i a tenir en compte, i per tant ben vàlides. No obstant això, sí que li he de dir Sr. Pintat que no puc estar d'acord amb el seu criteri de retirar el pressupost per re formular-lo perquè vostè mateix

ha titllat el pressupost actual d'haver-se fet massa ràpid amb massa presses i que l'evolució de la mateixa pandèmia l'invalida. Però jo li he de dir que la pandèmia malauradament continua al seu ritme, la pandèmia no s'aturarà perquè els consellers generals de manera pausada i amb aquest criteri de prudència que vostè apel·la, tinguem temps de preparar un altre pressupost. Aquesta no és la realitat malauradament i convinc amb vostè que seria un exercici del tot desitjable, però no s'adiu amb la crua realitat del moment. Com recordava el Sr. ministre, coincideixo amb ell quan diu que ens cal tenir una eina per fer front a les necessitats actuals per continuar treballant pel progrés del nostre país i si cal, com ja hem hagut de fer, haver-ho de modificar. Perquè sinó ens trobaríem justament en aquesta contradicció.

I reitero, puc estar molt d'acord amb aquest principi de prudència que penso que el ministre de Finances ha tingut en compte en tot i cadascun dels moments de la realització del pressupost, però les conseqüències del seu plantejament serien exactament les mateixes. La pandèmia segurament amb aquest criteri que vostè diu que l'invalida, el podria tornar a invalidar.

Dit això però, li dic sincerament, doncs agraeixo aquesta capacitat analítica per entreveure amb aquest detall certs criteris en algunes de les disposicions i de les partides.

Pel que fa a la intervenció del president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, no entraré en el fons perquè si em permet, i en el meu humil parer penso que no hi ha hagut fons en la seva intervenció. De fet jo gairebé titllaria el seu discurs propi de comentari de text per arribar a una conclusió clara que es basa en una fal·làcia. I quan parlo de fal·làcia faig servir la primera excepció del diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans.

Trobo que és un discurs del tot mancat d'arguments o quan siguem justos, n'ha intentat posar algun d'argument, era molt dèbil, molt dèbil.

Penso que el Sr. Enseñat ja li ha deixat clar el tema del no pel no. No és cert, hi ha múltiples situacions, múltiples projectes de llei, i múltiples proposicions de llei on moltes de les esmenes presentades per l'oposició, s'han acceptat. Senyal doncs que convencien a la majoria. Potser qui ens parteix d'aquest discurs del no pel no, és vostè mateix. Perquè vostè ja ha quedat demostrat que si no es de la seva manera, no hi ha alternativa possible. I aquest no és el cas. Al nostre parer, al nostre entendre, aquest no és el cas.

Fixi's en aquest exercici de comentari de text i el convido que repassi quan tinguem el Diari de Sessions la seva intervenció. Crítica n'hi ha hagut, però constructiva no massa, que és el que hom esperaria en

una Cambra parlamentària per tal d'enriquir els textos, o el debat si més no, com hem dit moltes vegades. Crítica n'hi ha hagut molta, constructiva gens. De fet, si vostè si fixa, només respecte a les propostes de la majoria ha parlat en negatiu, ni s'ha molestat en destacar ni un sol aspecte positiu, al nostre entendre les bondats que proposa aquest pressupost. Jo penso que aquells que l'escolten des de casa, també hauran parat atenció en aquest fet. No pot ser que tot estigui malament Sr. López, al nostre entendre. Vostè demostra reiteradament que el no és el seu estàndard, per tant no acusi a la majoria del no pel no.

Per altra banda, no he tingut temps a prendre nota de tots els seus brindis al sol, però n'he pres uns quants. El pressupost que vostè faria, atenció seria més participatiu, més plural, més inclusiu, més solidari, seria amb menys dèficit, seria amb menys deute i seria amb una economia menys contaminant. I jo li diria: i què més?

Perquè tot això ho ha dit amb la tranquil·litat, com li deia el Sr. Jover d'estar a l'oposició, però és que a més a més no ha argumentat cap ni una d'aquestes afirmacions. Fer-les és ben senzill, però perquè siguin creïbles, perquè la gent les escolti i les valori i pensi que aquestes són bones propostes, justament el que calen són les propostes, les que no ha fet. Altra vegada potser és vostè el del no.

Jo penso que a la gent li queda clar des de casa que no és tot or allò que llu.

A més a més reiteradament, jo suposo que això deu ser perquè li han dit que ho ha de fer així, menciona constantment la dreta. Tots els discursos parla de la dreta. Home jo penso que hi ha tres formacions diferents i a més a més cadascuna amb uns qualificatius en els seus noms ben clars. Perquè nosaltres no ens molestem a dir-los que vostès són o socialistes o comunistes o que són de l'esquerra o de l'extrema esquerra, no ho fem perquè no cal. Vostès ja posen els seu qualificatiu en el nom de la seva formació, com ho fem també nosaltres. La gent a l'hora de votar ja sap destriar el gra de la palla. No intenti amb aquesta persistència que ja comença des del meu punt de vista a ser excessiva, a intentar qualificar perquè per molt que vostè insisteixi, acabarà convertint-se en realitat.

Ho deixa caure però vostè no ho argumenta. Per exemple quan parlava de què la dreta no entenc com funcionen les relacions multilaterals. I vostè ens ha explicat o argumentat per què vostè sí? No ho hem sentit, per això li dic, reitero que el seu discurs es basa en una fal·làcia perquè és buit de continguts.

I finalment, ens ataca el discurs acabant-lo dient que no són els seus comptes. Home això és una evidència

que no són els seus comptes, són els de la majoria. Però després diuen que vostès estan disposats a refer els números. No hem dit que era el no pel no. És a dir vostè estarà disposat a refer els números i són els seus comptes. Li agradi o no, vostè no governa. Hi ha un govern de coalició que dona suport a una majoria que donarà suport a uns comptes que pensem que serveixen, que són l'eina necessària per fer progressar el país.

Ha reblat les seves afirmacions Sr. López, i jo penso, ja li dic amb tota la humilitat de què vostès tenen unes propostes serioses, -no n'hem sentida ni una-, d'un partit que ha governat, -jo afegiria malauradament sense cap pressupost-, i que té vocació de governar. Si realment la té, jo el convidaria a què comenci a fer propostes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies de nou Sra. síndica.

Contestaré algunes de les coses que ha dit el Sr. Jover i també em permetré si m'ho permet, doncs posar jo també unes preguntes sobre alguns dels temes que vostè afirmava penso amb una certa alegria. Però, aniré per passos.

Vostè, en relació a la reserva d'esmena que feia el conseller Miró avui, sobre les despeses de l'AREB deia què passaria si la nostra esmena hagués passat i quedaria desprotegida la defensa de l'AREB pels judicis que té en marxa. Nosaltres, el que hem vingut defensant, i ja li anunciava abans al Sr. Miró, que aquest és un tema que crec que seguirà, intuïm que seguirà, quan tinguin ocasió de mirar la documentació que se'ls reenviarà, crec que és un tema del que caldrà parlar-ne molt seriosament i, si poden, amb la informació que tenim aplicant les tarifes del Col·legi d'Advocats podria haver-hi molts lletrats del país que podrien fer la feina amb una dotació pressupostària que queda romanent continua sent una dotació pressupostària molt, molt important i molt quantiosa, però no pas aquest excés que vostès cada any han anat pressupostant amb aquest tema.

Després, ens ha dit que amb les lleis òmnibus o amb les lleis de mesures per fer front a la Covid nosaltres no hem explicat el que faríem. Jo crec que no és veritat. De fet, justament el no donar suport a aquestes lleis és perquè hem explicat repetidament el que faríem nosaltres amb els autònoms, el què faríem

nosaltres amb els petits empresaris, el què faríem nosaltres amb els lloguers, el què faríem nosaltres amb el que vostè no s'ha atrevit a fer amb la banca per aplicar moratòries generalitzades. És a dir, ho hem explicat moltes coses... el que faríem nosaltres amb els subministraments, moltíssimes coses.

El que haguéssim fet nosaltres pel període d'octubre, novembre i desembre que vostès sembla que s'hagin oblidat de què hi ha moltíssims negocis que amb una economia pràcticament tancada com ha estat la nostra doncs ho estan passant molt malament i sembla que el Govern tot aquest període que engloba aquests tres mesos no té en compte i, per tant, no tenim cap mena de dubte de la votació que hem efectuat de les lleis que s'han aprovat, sempre hem presentat propostes i més propostes, i més esmenes, i més esmenes i hem trobat a faltar un Govern valent que hagués pres les mesures que feia falta per donar un veritable suport al teixit econòmic del nostre país com realment es necessita per fer front a una crisi tan important com la que estan patint molts petits empresaris i no tan petits empresaris del nostre país. I no un Govern que dona l'esquena a aquests tres mesos terrorífics amb manca de mobilitat tant per França com per Catalunya i l'impacte que això té sobre els negocis dels nostres empresaris.

Després, vostè -i després de vegades s'enfada i de vegades ho diu de broma. Jo crec que no ho diu en broma, jo crec que s'enfada-, quan li recordo la seva manca de trajectòria financera però, és clar, vostè diu: "*Vostès volen ofegar les empreses i carregar...*" Nosaltres no hem parlat mai de troncar l'impost de les empreses ni l'impost de societats. Amb el que nosaltres no estem d'acord és amb l'actual sistema d'IRPF. Per tant, si hem de tenir un debat, tinguem-lo honestament, defensant cada un el que defensa, i no barrejant coses que nosaltres aquí "*anem a ofegar a les empreses i volem pujar la pressió fiscal...*". Nosaltres no volem pujar tipus, no volem tocar l'impost de societats però, per exemple, no estem d'acord que una persona, hi ha casos concrets, que guanya 1 milió d'euros d'IRPF tot ell provinent de benefici de les empreses, pagui 0 euros d'IRPF. Si vostès estan d'acord amb això a mi em sembla perfecte, només ho han d'explicar amb l'actual situació i amb l'actual context, com s'explica això als ciutadans? Aquest és el seu model fiscal i, evidentment no és el nostre. I ara a més no ens ho podem permetre amb uns dèficits molt quantiosos, amb un incompliment de la Regla d'or i amb altres propostes.

Després diu que fem un atac al Fons de Reserva de Jubilació... Atac, cap! Nosaltres proposem mesures, propostes concretes que ens sembla que fan una gestió més eficient i més barata cap una entitat que té la noble missió de gestionar les nostres pensions i que,

per tant, qualsevol estalvi que es produeixi al Fons de Reserva de Jubilació reverteix directament de manera positiva, ni més ni menys, que sobre les pensions dels nostres ciutadans.

Després diu que també ataquem a FEDA i a STA. A veure, ho hem explicat moltíssimes vegades però potser cal tornar-ho a explicar i sempre amb dades perquè potser les coses s'entenen millor quan parlem amb números.

Vostès cada any obtenen de FEDA i STA entre 30 i 40 milions d'euros cap els comptes de Govern, una xifra que és enorme com tots els ciutadans poden entendre fàcilment. Per tant, vostès han convertit FEDA i STA en una màquina de recaptació. Vostès s'han oblidat, i n'hem parlat moltes vegades, de la història de dos entitats que són de servei públic que es van crear amb aquesta vocació i ara mateix és una màquina de fer diners al servei de l'actual Govern. Però, a l'altra banda de les factures de FEDA i STA hi ha uns ciutadans, unes empreses i unes famílies que han de pagar aquestes factures. Nosaltres, i el que va defensar, va explicar el company Jordi Font quan vam presentar les esmenes, vam dir, rebaixem per aquest any 2021 amb 12 milions d'euros aquesta facturació, i aquests 12 milions d'euros van directament als autònoms, als petits empresaris, a les famílies i, per tant, no són uns diners que no van a un lloc que sigui noble i que sigui, almenys al nostre entendre, d'interès públic i d'interès general.

Si aquests 12 milions d'euros es resten dels beneficis de FEDA i d'STA, passen de guanyar-ne 40 a guanyar-ne 28. Per tant, ni van les empreses a la fallida, ni fem una gestió desastrosa. Guanyen una xifra important de diners, però una xifra molt menor d'un any tan important en el que hi ha tantes dificultats, en el que hi ha tants negocis que ho estan passant malament, nosaltres defensem una proposta i la continuarem defensant que és perfectament possible, que és amb unes tarifes més baixes ajudar a les famílies, ajudar als autònoms, ajudar als empresaris i que aquestes companyies continuïn guanyant diners i es puguin mantenir les seves reserves però que facin un esforç en aquest any que és tan complicat per a moltes persones en aquest país.

Després, el tema del medi ambient. Jo li he posat dos exemples, els problemes de mobilitat que hi ha al nostre país i l'aposta per les energies renovables. Ara veig que la ministra no hi és en aquest moment, però jo li deia abans la referència de què no arriben els projectes d'energies renovables a aquest país. Una qüestió que té un interès mediambiental però que també té un interès econòmic perquè darrera de les energies renovables hi ha un veritable sector econòmic que crea llocs de treball i que crea riquesa al nostre país.

No m'ha parlat del tema de l'estadística i jo crec que a més vostè ha parlat d'unes dades de previsió del PIB que vostè disposa que a mi em sembla que es poc seriós en un país que es pretén un país modern a finals del 2020. És a dir, que vostè cregui que té unes previsions del PIB i no les faci públiques perquè li ha dit algú però que la dada publicada sigui la del mes de juny, crec que és molt poc seriós en un moment com l'actual en el que som molts els que tenim l'interès per conèixer realment quines són aquestes dades.

I no ho deia abans, he parlat del PIB, no he parlat del mercat de treball. Però, és que les darreres dades del mercat de treball publicades oficialment són del mes d'agost, les darreres dades que es poden consultar.

Tampoc no m'ha fet cap referència sobre aquesta contraposició, entre aquests dos models econòmics: aquest model econòmic conservador de la dreta que no vol canvis, que vol continuar amb les obertures de comerç i de societats com s'estan produint ara, que no vol fer avançar les coses, davant d'un model com el nostre que vol mirar al futur, que vol fer progressar la nostra economia, que vol atraure talent, que vol que els nostres joves no hagin de marxar fora d'Andorra per crear la seva empresa i per poder-se desenvolupar professionalment.

I ja per acabar, amb el tema de les responsabilitats, no ho ha dit, però suposo que entén que no les pot eludir. Vostè és el màxim responsable de les finances al nostre país. Torno a repetir la dada de què té contractades -vostè com a ministre de Finances, no personalment- 1.700 milions d'euros de capacitat d'endeutament amb diferents fórmules, que això són 22.000 euros per cada persona que viu al nostre país, i ja li deia en motiu del debat de l'esmena a la totalitat, a més amb un discurs -vostè que em diu a mi que no accepto responsabilitats-, jo quan vaig ser ministre de Finances vaig crear un marc fiscal perquè aquest país tingués ingressos, vam fer una reforma tributària, és a dir, vam prendre decisions valentes perquè eren les que el país necessitava i al final el Govern d'Andorra, els que van venir darrera, però és el Govern d'Andorra, se'n va beneficiar. El que vostè sembla, és que no vol assumir les seves responsabilitats Aquí hi ha una factura a pagar i vostè fa il·lusió d'això, vostè gestiona els diners, com li deia abans, com si aquests diners fossin gratis. Vostè va anunciant mesures i anunciant propostes, però no explica l'altra cara d'aquesta moneda, i sembla que vol acabar la legislatura, almenys jo no li he sentit, com si aquí no hagués passat res. A mi em sembla que això no és una qüestió molt responsable com a ministre de Finances. I li deia abans.

A demés ha fet unes previsions que són com a mínim discutibles i nosaltres estarem molt vigilants i molt atents amb aquestes previsions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

El Grup Parlamentari Demòcrata desitja intervenir...

Sr. Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sra. síndica.

Miri, per exemple, ara comentava el Sr. López una esmena i l'he anat a buscar per veure exactament què indicava. Vostè proposava reduir 13 milions 300 mil euros del concepte maquinària i instal·lacions de FEDA per poder fer un descompte a tots els clients, a tots, rics, pobres, tothom, del 20%. 13 milions 300, fem un descompte del 20%. Però és que la companyia en guanya 11.

És clar, és que si vostè fa un descompte superior al propi que ingressa la companyia, és que no sé com ho pensa pagar.

I així es van desgranant les 35 esmenes seves. Són totes elles sorprenents, n'hi ha algunes que més, n'hi ha altres que menys. Per exemple, vostè porta sobre la taula de la Comissió de Finances que matem tota la nostra política en matèria d'habitatge. Home, pot entendre que nosaltres li direm que no! Perquè justament per això hem fet una llei, per això estem debatent una següent llei, per això hem fet el fons publico-privat, per desenvolupar-ho.

És clar, si vostès es plantegen en matar-ho tot, quina és la negociació? Matar-ho una mica?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Enseñat.

Iniciem un altre torn d'intervencions.

Pel Govern, Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Començaré per la part més constructiva, amb Terceravia. Admeto que podem tenir opinions diferents sobre quines són les previsions d'ingressos que podem fer per a l'any 2021 i que no obligatòriament el podré convèncer. Però li faré dos argumentaris associats a l'evolució de la imposició indirecta i la imposició directa, perquè vegi que no surten del no res les nostres previsions.

De totes maneres li he de dir que en la meua intervenció d'avui i també en la intervenció que vaig

fer per l'esmena a la totalitat, sovint faig referència no tan sols al pressupost inicial del 2020, sinó a la previsió de liquidació d'aquest pressupost 2020, perquè crec que té raó vostè que és una dada interessant i que s'ha de tenir en consideració, sobretot en un any com l'actual, on hem tingut un pressupost extraordinari a l'abril i aquest pressupost extraordinari, doncs, evidentment, no té massa cosa a veure amb el pressupost que vam votar just dos mesos abans, el mes de febrer.

Per exemple, quan comento els ingressos corrents, i dic textualment el que he llegit, així els ingressos corrents per l'Estat es preveuen en 397,8 milions d'euros, gairebé 50 milions per sota del pressupost inicial del 2020, 18 milions en relació a la previsió de liquidació del 2020. És a dir, ja li compro que hem de fer aquesta comparació amb pressupost inicial, perquè també és l'element formal que normalment s'utilitza, però també tenint en consideració la liquidació.

Vostè considera que les nostres previsions tant en els ingressos d'impostos directes com indirectes, doncs, no són adequades. En el cas dels impostos indirectes hem de considerar que, i al comentari que us he fet abans em remeto, l'evolució quan hi ha una obertura de l'economia, quan hi ha una obertura de la mobilitat és molt ràpida. I així torno a dir els ingressos nets de duanes pels mesos d'agost i setembre, semblava un 7% superior i un 20% superior, respectivament, a la mitjana dels 5 darrers anys. Si ho comparem amb el mes de maig on hi va haver un tancament de la mobilitat, els ingressos són un 78% inferiors, és a dir una caiguda, evidentment, dramàtica, comparat amb la mitjana dels darrers 5 anys.

És a dir, nosaltres pensem que la situació del 2020 hi han hagut dos tancaments de mobilitat molt importants, el que estem just ara sortint i el que vam tenir, doncs, a la primavera, que no tenen perquè reproduir-se situacions tan dràstiques ni amb tanta durada durant el 2021. I aquesta és pel que fa a la previsió que la nostra recuperació amb els impostos indirectes, tot i ser menor el que havíem pressupostat inicialment, és més important que no pas el que liquidem, doncs, efectivament aquest 2020.

Pel que fa als impostos directes, és veritat, preveiem, doncs, un impacte major pel 2021. I per què segurament les meves dades són, diria, més optimistes o preveuen una recaptació d'impostos directes major pel 2021 que vostè?

Doncs, perquè de fet, ja hem fet una mesura que s'anticipa pel 2020 que és modificar els acomptes. Hem reduït els acomptes per aquestes figures del 50% al 20%, anticipant que la liquidació a 2021 serà inferior.

Així doncs, si comparéssim les xifres absolutes potser fins i tot, arribaríem a estar d'acord, ho hauríem de mirar, però el que hem fet és anticipar la davallada provocar menys tensió a les tresoreries dels teixits econòmics, disminuir aquest acompte i fer que una major part es tradueixi amb la liquidació del 2021, que sabem que per la majoria d'empreses igualment serà una liquidació, doncs, amb un resultat que no seria l'adequat.

I després, per acabar amb els ingressos, vostè busca comparar la situació dels ingressos patrimonials, l'activitat d'Andorra Telecom com un referent o com un element, com a mínim, que podríem utilitzar com a model per mirar com evoluciona l'activitat econòmica de la resta d'empreses. Jo crec que podem trobar arguments tant a favor com en contra, tant per ser més optimistes o més pessimistes d'utilitzar Andorra Telecom.

Andorra Telecom és una empresa que per la seva tipologia, fins i tot pel monopoli que desenvolupa en l'àmbit de les telecomunicacions, segurament és difícilment comparable amb altres àmbits. Però també ha estat desenvolupant, doncs, una política de descomptes, de la mateixa manera que FEDA, important de subvenció que, evidentment, té un impacte directe sobre el seu resultat d'explotació, encara que no estigui relacionat amb la Covid o, com a mínim, no una conseqüència directa de la Covid, sinó una voluntat de l'empresa d'ajudar.

Així doncs, jo seria prudent a l'hora d'utilitzar Andorra Telecom com un element per poder fer comparatives.

Vostè ha fet referència a una consulta vinculant associada a l'impost sobre la renda de les persones físiques associat a activitats econòmiques, que donaria o semblaria que pot ser un símil d'un impost de successió. Li seré molt clar. Des del Ministeri de Finances donem recolzament a aquesta consulta vinculant, pensem que és l'aplicació correcta de la norma actual, però al mateix temps, des del Ministeri de Finances i des del Govern, considerem que no era ni la voluntat del legislador en aquell moment d'introduir un impost de successió, ni la voluntat actual.

Ja ens hem reunit, doncs, amb diferents sectors per explicar aquest element, que nosaltres no ens sentim còmodes i el que farem és fer la modificació corresponent. I també ja li avanço que aquest mateix dimecres en reunió de Govern ho vam estar comentant, i la decisió del Govern és, en el paquet fiscal que estem preparant pel 2021, introduir un aclariment per estar segurs que l'IRPF d'activitats econòmiques no és un impost de successió encobert. I

a més a més, com que aquesta mesura és favorable al ciutadà, incloure-ho com un element retroactiu.

Així doncs, pensem que donem la seguretat jurídica corresponent, clarifiquem el missatge i espero que també tranquil·litzi, doncs, el teixit econòmic o els professionals del sector, veient que no és la voluntat del Govern desenvolupar aquests tipus de figures fiscals.

Referent al capítol 1, bé, no ens posarem massa d'acord. Vostè aquí compara amb la previsió de liquidació i diu que el nostre pressupost inicial, doncs, hi ha un increment de 3,5 milions d'euros. Aquest increment de 3,5 milions d'euros és gràcies a la contenció que s'ha fet de la despesa del capítol 1 durant aquest any. Una contenció extraordinària que ha passat per no pagar hores extres als nostres treballadors públics, per reduir totes les formacions que també s'inclouen en el capítol 1 i fer tan sols aquelles que siguin imprescindibles o estratègiques, i també disminuir de manera dràstica les dietes. Així doncs, hauríem de comparar-ho amb un pressupost normal, és a dir amb el pressupost inicial, i veure que fins i tot així, hi ha una voluntat de contenció de despesa de 0,8 milions d'euros en aquest àmbit.

Vostè comenta l'auditoria de la gestió de la pandèmia i creu i ho ha puntualitzat bé, no és un element de fer crítica, però sí de voler valorar com ha estat, doncs, la situació d'aquesta crisi sanitària al país i poder-ne, doncs, entenc aprendre de les lliçons i poder ser més resilients de cara el futur. Evidentment, que segur que podem fer millores, n'estic convençudíssim. Però al mateix temps crec que hem de... i no és un comentari que es fa des del propi Govern d'Andorra, sinó són valoracions que s'han fet internacionals, marxàvem d'un sistema sanitari de molt alt nivell, d'una qualitat assistencial molt important, i la política que hem fet d'aproximar-nos, doncs, a la crisi sanitària, d'acompanyar a la nostra societat amb uns cribratges massius, a poder anar més enllà del que feien altres països, suposo que degut a la fortalesa de ser un país petit, també ha estat citat com a model doncs per diferents països per diferents especialistes en aquest tema.

Així doncs jo crec que és un element positiu de fer una valoració a posteriori de què podríem millorar però al mateix temps, crec que també ens hem de sentir orgullosos dels nostres professionals i del nostre sistema sanitari, que no s'ha col·lapsat en cap moment i que ens ha permès doncs assistir a les persones que tenien tantes dificultats associades a la Covid com altres problemes de salut, sempre amb el màxim de garantia de qualitat. I en aquest sentit tan sols per acabar aquest element, recordar que tenim una inversió potent cap el SAAS, és a dir que tenim una voluntat de continuar millorant les coses, i pel

pressupost 2021 tenim previst directament des del SAAS una inversió de 4,5 milions d'euros.

Associat amb el Partit Socialdemòcrata, el Sr. Pere López, miri jo crec que vostè no pot faltar a la veritat en alguns dels elements que ha dit. Vostè ha dit que el Govern no està fent res per les empreses o els treballadors que estan patint doncs aquest setembre, octubre, novembre. Miri, tenim actiu el procés de la suspensió temporal de contractes de treball i reducció de jornada laboral. Tenim actius els crèdits tous, tenim actius les carències hipotecàries per la gent afectada, les carències sectorials que se'ls hi dona validesa doncs des del propi marc legal. Hem fet un ajut al lloguer per totes les empreses més tocades degut doncs a la tipologia d'activitat. Tenim ajuts de subministraments amb aquestes empreses i continuarem fent tots els passos que facin falta per estar al costat del nostre teixit econòmic i dels nostres treballadors i de les famílies que viuen al país. Així doncs no crec que sigui adequat.

Vostè critica el nostre model fiscal i el que diu, -faltant també a la veritat-, és que aquí tothom paga per igual i que vostès el que voldrien és que les persones amb més retribució doncs paguin més. Però ja és el que passa, el nostre sistema impositiu és un sistema que afecta de manera diferenciada doncs les persones amb més o menor retribució.

I sempre li dic una xifra que no vull que se l'agafi textualment, però que l'ordre de magnitud és aquest, 75% dels nostres assalariats no paguen impost sobre la renda de les persones físiques, que és el que toca, que és el que ens hi sentim còmodes des dels grups que donen suport al Govern. I després tenim un tipus nominal del 10% que es va aplicant i es va convertint en un tipus efectiu que quan més retribució té la persona, més s'apropa en aquest 10%.

Així doncs, com no pot ser d'altra manera, qui més recursos té en aquest país, més aporta a l'Estat.

I després vostè a vegades em parla de la SICAV i fins i tot ha arribat a dir que voldria fer una imposició al 10%, al tipus nominal que tenim a la SICAV. Miri, és que ni als països veïns ho fan això, ni als països veïns. És l'essència de la SICAV que va en aquesta línia.

Llavors crec que hauríem d'anar acotant una mica aquest discurs.

Després aniré una mica en la línia del que ha dit el Sr. Carles Enseñat en la gestió de les parapúbliques.

Jo crec que vostès algunes de les esmenes les han fet una mica a correu i més amb una voluntat d'enlluernar que no pas de ser esmenes realistes. I en aquest sentit, els ingressos patrimonials... no són els 40 milions que vostè diu sinó que en aquest exercici pressupostari estan previstos amb 20,1 milions

d'euros, i vostè en canvi d'aquestes companyies, -he fet el càlcul ràpid, em perdonarà que m'equivoqui d'un milió-, en treu 26 milions.

És a dir, el que fa és que aquestes companyies ja no puguin aportar ni un euro a l'Estat i a més a més hagin d'escarrapar les seves reserves per continuar.

Però a més a més vostè el que sembla dir, -i això no ha dit-, és que els dividendes que ens aporten aquestes companyies des del Govern els malgastem. Però miri, gràcies als dividendes que ens aporta FEDA i Andorra Telecom, nosaltres donem ajuts socials, nosaltres invertim amb educació, nosaltres invertim amb transformació digital. És a dir vostès el que volen és disminuir la nostra capacitat de poder fer aquestes inversions, o sinó mirem-ho d'una altra manera...

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí Sra. síndica.

...o d'una altra manera és si vol afectar la despesa corrent. Vol que fem realment un càlcul de quantes persones, quants treballadors públics hauríem de fer fora si traiem dels ingressos de l'Estat 26 milions d'euros?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Els grups parlamentaris desitgen intervenir...

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Contestant al Sr. Costa i al Sr. ministre, bé Sr. Costa em diu que retirar el pressupost no hauria estat possible. Jo penso que tota aquesta feina que hem fet, en comissió i des de què se'n va començar a parlar, hauríem arribat al mateix i potser hagués sigut més ràpid, amb un punt diferent, potser que hi hauria una retallada més substancial pel que he explicat anteriorment, que es podia bé compartit o no. Però en tot cas sí que hauria tingut un punt molt diferent, un missatge més d'unitat de cara a la ciutadania, que en aquests moments potser és el que fa més falta. Això hauria estat diferent, encara que potser no haguéssim arribat a construir. Només això.

Dit això Sr. ministre, ja sé que ha fet alguna referència a la liquidació en les seves explicacions, però bé quan

es parla de liquidacions per tant tot el discurs que s'ha tingut de la gran contenció, comparat amb el 2020, no hi és, és un altre.

En quant a les previsions, bé nosaltres considerem i si agafo aquesta dada d'Andorra Telecom és perquè té un valor intrínsec. La gran davallada ve pel roaming, ve pels nostres visitants que no ens han visitat. I això tindrà l'impacte també sobretot el teixit productiu. Per tant això es permetia fer diguem-ne aquesta simulació, en tot cas es permetia partir d'un nivell d'ingressos més baixos per preservar aquest coixí que tenim. Perquè és un pressupost que globalment ha d'aguantar les famílies, el teixit productiu, i en aquests moments no és un tema de pressió fiscal, és un tema d'intentar aguantar això i esperar que l'economia es recuperi i que retorni a la normalitat. Però mentrestant el que toca és fer front a això i per això vam recolzar aquell pressupost extraordinari al maig.

Quan han parlat de l'Agència Tributària, la tasca que ha fet l'Agència Tributària ja la trobem correcta i és la seva tasca de fer-ho. El problema està aquí, amb la precipitació de les lleis que es fan i l'atropellament que hi ha dins del Consell en aquesta legislatura i en l'anterior, que es fan tant de pressa que inclús fins i tot es pot arribar a què voluntats que no són ni de l'arc parlamentari, quan es fa una tasca ben feta, es poden posar en evidència, aconseguir coses que no ho són. Aquesta és la reflexió. Jo celebro el canvi que volen fer, i a més li diria d'anar més lluny perquè en aquests moments que estan parlant ja de retocar un impost, i que també ja estan parlant d'altres figures com l'impost de societats i temes d'adopcions, crec que també aquest model fiscal valdria la pena replantejar-lo perquè realment serà també la clau perquè Andorra pugui anar endavant i que sigui un atractiu més fort del que és. I l'hauria de fer potser més àgil, més simple, i posar-hi d'altres atractius. I aquí per parlar d'això, ens hi trobarà perquè realment és una manera d'augmentar els ingressos de l'Estat i realment també si s'augmenten els ingressos de l'Estat també millorarem el tema de les pensions, que avui no n'hem parlat. Sempre sentim dir que aquí hi ha un pla d'Estat que plana, però bé tampoc es fa mai, ja en parlarem.

I per acabar, el tema de l'auditoria de gestió independent. És precisament aquí on està el tema i és precisament on s'han trobat tots els països i el nostre entorn. Que tots hem tingut uns nivells de salut o de sanitaris, almenys els nostres entorns més propers, tant França com Espanya que eren modèlics i s'han trobat desfasats. Per tant aquí toca una reflexió del perquè ha passat això, i com ho encarem tot de cara al futur. I a més un cop passat tot aquest mal tràngol per dir-ho així, no oblidem que invertir en sanitat també pot ser una peça atractiva pel país, també en educació, amb ecologia i la seguretat ciutadana per

atreure talent, valor afegit i fer créixer aquest Producte Interior Brut. Les reflexions van cap aquest sentit, i aquí ho deixaria.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Pintat.

Pel Grup Parlamentari Liberal, alguna intervenció...

Sr. Costa desitja intervenir...

No.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Pere López...

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només per fer algunes consideracions amb coses que comentava el Sr. Jover i particularment per un tema que ens preocupa molt, que és aquest tema del període octubre, desembre de la gestió de la Covid que doncs pel que sembla i com hem tingut ocasió de debatre fa poc, doncs els va agafar desprevinguts, i sí que s'ha treballat la nova llei a partir del mes de gener, però hi ha algunes mesures com són la dels ERTOS, però hi ha altres mesures de subministraments, lloguers, tema bancari i demés que són molt importants per molts negocis que ho estan passant molt malament i que sembla que aquest període, com deia abans, és un període que per a vostès no existeix, és un període que han oblidat. Parlàvem en el Debat de totalitat, potser al mes d'agost va haver-hi massa eufòria amb la visita i arribada de turistes i amb una certa relaxació i no es va anticipar al que podia venir i, al final, ha faltat capacitat de reacció i hi ha molts petits negocis que ho estan passant molt i molt malament.

Després, em diu que falto a la veritat amb els temes fiscals i em sap greu dir-li que qui falta a la veritat és vostè. A més, ho fa amb una certa mala intenció, com a mínim amb la voluntat de confusió.

Ho torno a dir, nosaltres no hem dit mai de pujar el tipus d'interès ni de les SICAVS, ni de l'impost de societats, no ho hem dit mai. Hem dit que quan es distribueixen els dividendes des de les SICAVS i es reparteixen els beneficis a l'IRPF no estem d'acord, i no estem disposats a què això continuï sent una informació que els ciutadans no tinguin, que es pagui al 0%. Vostè no ha dit res d'una persona que guanya 1 milió d'euros d'IRPF, de renda, és a dir que ho té, i que paga 0 euros d'impost al nostre país. Això és una realitat. I miri, li dic ara, farem tantes demandes d'informació com facin falta evidentment, no nominals, a l'Agència Tributària i al Ministeri de Finances per aconseguir aquesta informació, que

aquesta informació sigui pública i transparent. I ara mateix, sobre les societats patrimonials que obtenen una xifra d'ingressos enormes i que tenen unes despeses d'amortització que fa que tinguin pèrdues i que no tributin. I, per tant, demostrarem aquest any 2021 la realitat del nostre marc fiscal perquè tothom sàpiga que és el que està passant al nostre país i que hi ha uns que paguen impostos, i justament aquells que més tenen, aquells que es poden organitzar amb societats patrimonials, amb SICAVS i que quan tot això ho distribueixin a nivell de la renda paguen 0 euros d'impost al nostre país.

Després ha dit que el 75% de la gent no paga IRPF i això és el que toca. Suposo que potser no s'ha donat compte que això vol dir que el 75% de la gent cobra menys de 2.000 euros al nostre país. No sé si des de les files demòcrates això és el que es desitja com a model de país i si això és el que toca, però nosaltres en tot cas aspirem a un model societari en què la gent es pugui guanyar més bé la vida que no aquest model en què la gent cobra per sota de 2.000 euros i, fins i tot, la gran mitjana està al voltant dels 1.400 o 1.500 euros.

I després, en relació a les esmenes que hem plantejat. Nosaltres seguim defensant la validesa, i jo crec que la companya Susanna Vela ho ha explicat molt bé, del projecte del Centre de Salut Mental, d'augmentar les energies renovables a FEDA, esmenes per la millora de la gestió a CTRASA, un pla des d'Andorra Turisme de suport als comerciants i als empresaris del nostre país, evidentment el tema ja comentat de Sant Vicenç d'Enclar que el Govern sembla que es va oblidar en el seu Projecte de pressupost, totes les qüestions vinculades al Pla Nacional de Joventut, més recursos per estadística, un tema que vostè continua eludint de parlar-ne, aquest tema de què les estadístiques al nostre país són com a mínim precàries i obsoletes, és a dir, torno a recordar que encara no sabem res més del PIB que no sigui des del mes de juny, per tant, és complicat saber com està afectant la crisi al nostre país i fer previsions amb aquesta feblesa i amb aquest retard estadístic; més recursos per l'Agència fiscal -un greu problema que hi ha al nostre país- no només la configuració del Marc fiscal, sinó el fet de què no s'està perseguint i es volen dedicar prou recursos a l'Agència fiscal i a perseguir el frau fiscal existent al nostre país, del que ja hem parlat moltes vegades, i a la reducció de les factures de FEDA i d'STA. Vostè m'ha fet aquí una proposta que jo crec que no és del nivell d'un debat com el d'avui. A quanta gent hauríem de fer fora, i evidentment els funcionaris tenen la seva plaça garantida per edicte i, per tant, em sembla que és un debat que no correspon. El que jo li demano és: vostè sap l'impacte que tindria per les famílies, i per moltes famílies, la rebaixa a l'any

2021 de les tarifes de FEDA i d'STA? Vostè sap per molts autònoms que ho estan passant malament i que han vist com la seva facturació ha baixat tant al 2020 i que estan amb veritables dificultats, la importància que tindria rebaixar les tarifes de FEDA i STA per l'any 2021? Vostè sap quants petits empresaris agrairien que aquestes companyies de servei públic fessin aquest esforç i reduïssin aquestes factures per a l'any 2021?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sra. síndica.

Miri Sr. López, si jo li dic que vostè té dos nassos, i li dic: "Vostè té dos nassos. Argumenti'm el perquè no en té". Vostè no m'ho argumentarà, simplement perquè és fals. Quan una persona menteix i diu una mentida, no s'argumenta la contesta perquè és que és fals. Vull dir, el que vostè diu és una mentida, i ara n'ha dit una altra. Justament quan deia: "No, és que nosaltres hem presentat una esmena que millora el rendiment de CTRASA". Miri, vostè ha presentat una esmena que redueix 114.815 euros de treballs exteriors de CTRASA. Aquests treballs exteriors de CTRASA, com ja li vam explicar en comissió, bàsicament... bàsicament es corresponen a la despesa de la planta de triatge, els transports de les exportacions de residus de la Deixalleria, de les escòries i de les cendres. Llavors, vostè agafa aquests 114.815 euros i els posa en "Conservació de maquinària" perquè passa de conseller a cap de reparacions de la maquinària de CTRASA i destina 114.000 euros més perquè vostè sap que són necessaris, quan la pròpia CTRASA diu que amb el pressupost que està pressupostat no necessiten més diners per a la seva conservació. Llavors vostè ve aquí al Consell i diu: "És clar, és que no negociem". Què vol que negociem? Vol que agafem un compromís per escrit pressupostat de desplaçament, per exemple, o de residus de la Deixalleria o del Centre de Tractament de Residus li traiem diners d'aquí i ho posem per unes màquines que no s'han de reparar? Això, per exemple, és la seva esmena 21.

L'esmena 3, és una esmena també peculiar. Vostè pretén eliminar la modificació a una llei que preveu que les operacions desenvolupades per assumir la quota del FMI no tinguin la consideració d'endeutament. O sigui, perdoni'm de fer aquesta

consideració perquè segurament no és la seva idea, però tampoc ens la va explicar d'una altra forma i quan nosaltres la vam llegir, i segur que vostè no tenia aquesta intenció, ens va semblar un pèl peculiar que un conseller defensant els interessos d'Andorra volgués que no tinguessin la consideració d'endeutament, les reserves del FMI, la quota del FMI, ens va semblar una mica peculiar. Vostè no ens ho va explicar més. Aquí i hi ha una motivació. És vostè que demana a la majoria que li votem una esmena, per tant, és vostè que ens ha d'argumentar el perquè l'hem de votar, no nosaltres venir a preguntar si realment el que vol és que tinguin aquesta consideració i, per tant, que Andorra tingui més endeutament, quan és el propi Deloitte, quan és el propi Fons Monetari Internacional que ens recomana aquesta introducció a la llei i quan és la pròpia Intervenció General que ens diu que ha de ser introduïda aquesta modificació a la llei, perquè és el Tribunal de Comptes, en aquest cas, que en base a aquesta llei modificada fa l'apunt comptable.

Bé, tot això és sorprenent. Aquesta és la seva esmena 3.

Passem per exemple a l'esmena 9. L'esmena 9 també és una esmena molt rodona. Vostè redueix 100.000 euros dels treballs realitzats per altres empreses a Batllia i crea un concepte de formació i perfeccionament del personal i també la transformació digital dels arxius de la Batllia.

A primera vista és una bona esmena. Al final diem, altres treballs realitzats per altres empreses exteriors de fora la Batllia, 100.000 euros, i ho posarem en aquest cas a formació i perfeccionament de la gent que treballa a la Batllia i a transformació digital. Parlem en aquest cas amb el Consell Superior de la Justícia, que és qui gestiona en aquest cas la Batllia i ens diu: "No no, escolta és que la formació i perfeccionament del personal ja s'està fent, ja està pressupostat. La nostra capacitat de transformació digital dels arxius de la Batllia també estan pressupostats i ja està la partida establerta, i vigileu perquè aquests 100.000 euros que traieu dels treballs realitzats per altres empreses a la Batllia, aquests treballs realitzats per altres empreses, són peritatges judicials."

Són justament els peritatges judicials que són necessaris en qualsevol procés judicial. I també li vam explicar. Què vol que negociem aquí? Que entreguem 25.000, una mica de peritatge judicial, uns quants?

Això és la seva esmena 9. La seva esmena 10 i 11 per exemple, -i em perdonarà la senyora síndica quan se m'acabi el temps ja m'ho dirà-, proposa transferir 294.085 euros de subministrament serveis telefònics a la remuneració del SAAS per donar una prima.

I l'altra es proposa transferir 610.000 euros de subministraments elèctrics a remuneracions del SAAS per donar una prima.

Bé, a primera vista és populista, a segona vista és que ja està previst.

Vostè al final el que fa és de dir que com que el Govern ja té previst una prima per als treballadors del SAAS, jo en poso una altra, negociem, els hi pujo una mica i jo em puc posar la medalla que els hi hem donat una prima gràcies a mi.

No Sr. López, de veritat, la prima està establerta, està pressupostada. Vostè l'únic que fa és intentar guanyar punts, però guanyi punts en una altra cosa, per exemple, plantejant polítiques reals per aquest país.

Aquesta, com li deia, era la seva esmena 10 i 11.

Passant a l'esmena 14, per exemple, es proposa reduir 144.205 euros a estudis i treballs tècnics de FEDA i incrementar la partida d'energia renovable. Molt bé, miri jo amb això em convenç perquè en aquest cas, doncs, soc una persona que m'agrada que s'inverteixi en energies renovables. Però llavors, òbviament, demanem, escolti, però són necessaris aquests 144.000 euros per partides renovables? I que ens diuen des del ministeri? No, no són necessàries, és que ja està pressupostat 150.000 euros. Per tant, és que en certa manera vostè, pressuposta menys que el propi ministeri ha pressupostat. Això és la seva esmena 14.

L'esmena 30, borra del mapa el multifuncional, ho destina tot a habitatge social. Bé, és una esmena, com a mínim cridanera, que fa portada. Realitat de l'esmena: 100.000 euros per al 2021. Perquè aquesta és la realitat d'inversió del multifuncional per al 2021. Què és el que estem votant avui? Avui no votem una inversió de 6 milions a futur. Això es votarà en un futur si realment es fa aquest projecte. El que votem ara són els estudis, són 100.000 euros. Per tant, vostè dona 100.000 euros a habitatge social. Perdoni, però és que el nostre pressupost en porta 10 milions pressupostats: 10 milions versus 100.000. Això és la seva esmena 30.

Per últim la seva esmena 27, i perdoni que no acabi de fer-les totes, reduir en 310.000 euros el Pont Riu-Montaner, incrementar en 120.000 euros els estudis i projectes d'inversió del centre de salut mental, com ja hem pogut discutir abans, incrementar en 100.000 euros la desviació de la Massana, i incrementar en 100.000 euros la desviació de Sant Julià.

Bé, està molt bé, amb 100.000 euros farem la desviació de Sant Julià, amb 100.000 euros farem la desviació de la Massana. I a canvi deixarem de fer una obra que ja està executada i que falta solament la segona part i acabar-la. Per tant, paralitzarem una obra que ja està en part acabada, per destinar 100.000

euros per una cosa que costa més o menys 30 milions d'euros i a una altra que en deu costar entre 10 i 15 milions.

Home, no és massa realista. I què vol que negociem aquí? Vol que donem 10.000 euros per la desviació de Sant Julià?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Enseñat.

Govern desitja intervenir...

Iniciem un nou torn.

Sr. Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Intentaré ser breu per jo crec anar conclouent el debat amb el Sr. Josep Pintat. És que estic d'acord amb la majoria de coses que ha dit. De fet, la competitivitat fiscal és una de les coses que volem mantenir. Hem fet un estudi des del Govern emprant, doncs, metodologia del banc mundial, i el que ens posiciona a nivell de competitivitat fiscal seria amb el rànquing número 20 sobre 191 països. I la nostra voluntat és encara millorar rànquing. Aquest rànquing no és tan sols de pressió fiscal, sinó també hi ha elements associats amb coses que ha comentat vostè i que té tota la raó: agilitat del procés; si hi ha algun problema, alguna devolució necessària d'agilitat d'aquest retorn, etc.

La voluntat és continuar treballant en aquesta línia i el paquet fiscal que farem de cara al 2021, el que fa és a part de revisar, doncs, diferents figures fiscals, també farem canvis associats a donar més agilitat, més diligència en els processos tributaris sense incrementar la pressió fiscal.

Vostè ha comentat que segurament els elements de salut són elements interessants d'inversió, fins i tot de cara a diversificar l'economia o a trobar potencials increments a la diversificació de l'economia andorrana. Completament d'acord.

De fet, dins l'horitzó 23 ja hi ha previst el laboratori nacional d'epidemiologia que no tan sols vol ser una palanca amb la situació de la Covid, sinó vol tenir vida després de la Covid i poder ser un element tant de generació d'activitat econòmica associada, doncs, a la recerca i al desenvolupament, com també un punt d'arribada, un punt de trobada entre aquest actor públic i actors privats, indústries privades que vulguin invertir aquí al país.

I a més a més, pensem que podem fer una política del turisme del benestar, associat justament també amb la

palanca de salut, i continuarem treballant en aquest sentit, perquè pensem, com diu vostè, que és un element força interessant.

Sr. Pere López, una persona que té una retribució anual d'1 milió d'euros paga a nivell d'IRPF gairebé un 10% de la figura impositiva.

Després, quan vostè diu que totes les persones que no paguen, els assalariats que no paguen és que estan per sota de 24.000 euros, li faré un matís. Vostè està faltant a la veritat un altre cop, perquè s'oblida que es poden deduir, per exemple un 3% associat, doncs, a càrregues socials, que després tenen tota una sèrie de deduccions que s'apliquen.

I després també potser és bo dir que els governs demòcrates i la voluntat és que amb la major voluntat també es pugui anar fent, un dels elements que hem introduït és que els salaris per sota del salari... em sembla recordar que eren 24.000 euros, s'havien d'incrementar obligatòriament amb l'IPC, una cosa que mai s'havia fet aquí al país.

I després, vostè també sap que tenim una política que fins i tot en la situació econòmica en la que ens trobem, d'anar incrementant el salari mínim per anar acompanyant les persones que es troben en una situació, doncs, de més dificultat.

Una cosa que ara que vostè està a l'oposició, doncs, evidentment, voldria anar més enllà, aquesta voluntat d'anar més lluny vostè sempre la té, sobretot quan no ha de posar els recursos, i quan vostè tenia responsabilitats de Govern i que això es podia fer via decret, és a dir que no necessitava una majoria parlamentària per desenvolupar-ho, doncs, no ho va fer.

Hi ha un element que crec que és important recordar. Vostè sempre critica les estimacions que fem de producte interior brut, i des que joestic a la vida política activa, el recordo criticant les estimacions que es fan de producte interior brut. Primer, no les faig jo, les fa el departament d'estadística, i per donar l'última dada tancada per poder, doncs, comparar, és veritat, de vegades ens equivoquem. El 2019 es va fer una previsió de creixement nominal del 3,2% i ens vam equivocar. La real va ser de 3,4%.

Ara estem en un moment d'incertesa. Segurament hi haurà més volatilitat. Ens podem equivocar en un sentit o en un altre. El que nosaltres ens comprometem, és a mesura que el Departament d'estadística faci les avaluacions corresponents, anar traslladant aquestes dades amb rigor cap a vosaltres. Però no insinui o faci semblant com si nosaltres estiguéssim, doncs, tocant les dades o no donant-los-hi el rigor suficient. El Departament d'estadística ha millorat molt durant aquests darrers anys, han fet moltíssima feina i la continuen fent, també gràcies,

per cert, al seu accés al Fons Monetari Internacional que això ens donarà, doncs, eines per encarar millorar més la nostra tasca estadística.

I potser em quedaria amb un element que és una de les problemàtiques importants de la nostra societat actualment, que és la de l'habitatge. I reprement una miqueta l'argument del Sr. Carles Enseñat, si al final fem una fotografia de com quedarien les coses, vostès que estan tan preocupats per l'habitatge, pel pressupost de l'any que ve, per construcció d'habitatge social, jo crec que comptar aquests 100.000 euros que de fet hi havia una partida de 55.000 euros, no es pot considerar massa. El Govern d'Andorra amb el suport de la majoria que li dona suport, posaríem 10 milions d'euros.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Els grups desitgen intervenir...

Sr. Pere López, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Trobi Sr. Enseñat que arriba una mica tard al debat de les reserves d'esmena, si volia fer alguna aportació potser era quan tocava i no fer ara aquesta lectura precipitada, maquillada i caricaturitzada de les esmenes que hem presentat. Jo en tot cas tinc o nosaltres tenim, perquè és un treball d'equip, tenim bastanta més consideració a les seves esmenes i a les seves propostes que no fer, doncs, aquesta lectura que vostè n'ha fet amb un to, més aviat amb voluntat de ser humiliant i de caricaturitzar les nostres esmenes. Però finalment és el seu estil, respon, i això ho fa públicament, imagini's quan estem a porta tancada la manera com es ventilen les nostres esmenes i les nostres propostes i la poca consideració al treball col·lectiu que hi ha al darrere a l'hora de presentar unes esmenes. Jo no ho hauria fet mai, però si vostè se sent còmode tractant les esmenes que fa el principal grup de l'oposició, doncs, amb aquesta manera com si fossin sense sentit, que no tenen ni idea del que proposen, i demés, bé, és una mostra d'una manera de fer política. No passa res. Cadascun té la seva. Nosaltres hem estudiat les seves esmenes, les hem analitzat, fins i tot els hi hem fet arribar alguna consideració al voltant de les mateixes. I tot el que vostès proposen ens ho agafem amb el màxim rigor i sabent que si vostès ho presenten, per alguna raó deu ser i alguna raó deu haver-hi al darrere que facin una proposta en aquest sentit.

Només per agafar-ne una. Vostè diu, no és que pararan la carretera del Riu Montaner, una obra que està adjudicada i això ja no es farà mai més, i amb 100.000 euros faran la desviació de Sant Julià i la desviació de la Massana, amb aquest estil de tergiversar les coses i dir el que no és. Nosaltres, d'una partida que hi ha si no recordo malament, 2.800.000 entre aquest any i l'any que ve, proposem que es decalin 300.000 euros per aquesta obra del riu Montaner, que ni es para ni s'atura, s'alenteix una mica el treball, i amb aquests diners el projecte no queda parat, demanem que es facin estudis a la desviació de la Massana i a la desviació de Sant Julià, dos projectes que per nosaltres són importants i que quan torni a haver-hi visitants i turistes, en tornarem a parlar i per tant no cal esperar que hi hagi el problema per seguir-les estudiant. 100.000 euros cada una si no recordo malament per estudiar aquests equipaments i després un tema que vostès han promès reiteradament a les diferents associacions i que tot i que s'ha posat al pressupost varis anys, després no ho han executat, que això també és un tema que avui en dia no hauríem de parlar, que és el tema que hi ha hagut un debat que si vostè volia intervenir, doncs tenia ocasió de fer-ho quan la consellera Susanna Vela ha defensat la importància per nosaltres del centre de salut mental a Andorra.

En quant al tema de l'habitatge, nosaltres proposem que aquest any s'estudiïn projectes d'habitatge, a l'any 2021 perquè a l'any 2022 i 2023 hi hagi sis milions d'habitatges públics del Govern. Vostès sempre ens parlen d'aquest fons publico privat que és com el conte que mai no arriba, i encara no ens han explicat quins privats hi entraran i com es gestiona un habitatge públic en aquest sentit, però seguirem esperant, total ja fa més d'un any que ens ho van prometre i ara hem d'esperar l'institut de l'habitatge perquè arribi. Per nosaltres això sí que és una realitat que fos el Govern, habitatge i titularitat pública, que aquest any s'estudiï perquè al final s'han de fer els estudis per veure quins projectes es poden construir i quins projectes d'edificis es poden rehabilitar. A nosaltres ens sembla que és una bona proposta i jo no faria broma sobre cap proposta que vagi a millorar el problema de l'habitatge al nostre país.

I finalment, en quant al tema novament de l'IRPF. De dos coses volia parlar, de l'IRPF i de l'estadística.

Vostè diu Sr. Jover que una persona que guanya un milió d'euros paga un 10% aproximadament i sap que no és així. I si aquesta persona obté els seus ingressos per repartiment de beneficis de les societats normals, societats anònimes, societats patrimonials, sap que paga zero. I com deia abans, farem tantes demandes d'informació com faci falta per demostrar que això és així. I a més pot no haver pagat, que la societat no

hagi pagat impostos, que la societat tingui règim de pèrdues i que aquests dividends no necessàriament hagin tributat per acollir-se a qualsevol de les fórmules que permet el nostre marc fiscal.

I després en quant al tema de l'estadística, li he demanat varies vagades. Vostè considera normal que en un moment com l'actual, la darrera xifra oficial que es conegui al nostre país de creixement del PIB, sigui la dada del mes de juny? Vostè considera que això és normal? Jo crec que no ho és. Vostè considera que és normal que la darrera dada que es conegui del mercat laboral al nostre país publicat a la pàgina web d'estadística sigui la del mes d'agost? És que cal agafar qualsevol país gran, petit, un país veí, evidentment de l'entorn europeu que és quan a vegades he mirat alguna estadística, per veure que aquestes dades es coneixen als pocs dies del mes següent. Són dades provisionals, després a vegades hi ha petits ajustos i petites matisacions, però el que no és normal és esperar sis mesos per saber com evoluciona el PIB del país, i que a hores d'ara, doncs com deia abans, l'única informació que sabem és la del següent trimestre.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sra. síndica.

Miri Sr. López, el tarannà de la Comissió de Finances no sé si el deu conèixer gaire perquè de quatre reunions en va venir dos, això per començar. I el que sí que li puc dir és que amb tot el seu grup parlamentari que he tingut l'honor de treballar, sempre he arribat a enteses, i l'única persona del seu grup parlamentari que quan m'ha dit una cosa no s'ha complert, és vostè. I això m'ha passat més d'una vegada. I llavors quan et passa una vegada, potser doncs mira, la persona que s'equivoca és la que enganya a l'altra. Però quan et passa totes les vegades que es parla amb algú, el problema llavors és meu propi. Per això ja arriba en un punt que miri, jo prefereixo negociar amb altres membres del seu grup parlamentari que abans amb vostè. Però dit això, aquest pressupost també l'hem negociat amb el seu grup parlamentari. també hem donat tota aquella informació que se'ns ha requerit.

Jo li recordo que entre la primera i la segona reunió, més aviat entre la segona i la tercera, perquè la primera va ser de lectura d'esmenes, se'ns va requerir informació. I aquesta informació se li va donar, tan

ràpid com ho vam poder, que recordo que la comissió va ser un dilluns i la següent era un dimecres. Vam estar treballant tots el dimarts que era justament festiu, per donar-li aquesta informació perquè entenem que vostès la necessitaven. I això òbviament nosaltres ho farem tantes vegades com vostès ens ho demanin perquè entenem que als grups de l'oposició els hi hem de donar tanta informació com requereixin. Però per negociar una esmena seva, és vostè que ens ha de donar la informació. Nosaltres no hem d'anar darrera de la seva informació. Si vostès ens donen la informació que hi ha a la motivació de les esmenes, i aquestes esmenes o aquesta motivació és la que hem llegit i la que hem debatut, i no ens donen cap altre tipus d'informació, és amb això que nosaltres els hem de jutjar.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Enseñat.

Govern desitja intervenir...

Acabades les intervencions i vista la demanda dels M. I. Srs. Consellers Generals dels Grups Parlamentaris Demòcrata, Liberal i Ciutadans Compromesos de procedir a la votació separada de la disposició final setena, procediríem en primer lloc a la votació de la mateixa.

Vots a favor....

Vots en contra....

Abstencions...

Sra. secretària si ens comunica el resultat si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

4 abstencions i 24 vots a favor.

La Sra. síndica general:

Hauria de tornar a repetir el resultat Sra. Ferrer.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Sí, gràcies Sra. síndica.

24 vots a favor i 4 abstencions.

La Sra. síndica general:

No, si vol tornem a repetir la votació, que serà més fàcil.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Ens comunica el resultat Sra. secretària...

La Sra. Sílvia Ferrer:

24 vots en contra, 4 abstencions i 0 a favor.

La Sra. síndica general:

A la vista del resultat, declaro refusada la disposició final setena.

I a continuació procedim a la votació de la resta de parts del text.

Vots a favor...

Vots en contra...

Abstencions...

Sra. secretària si ens comunica el resultat si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

17 vots a favor, 11 en contra i 0 abstencions.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat, declaro aprovat el Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2021 així com el projecte de pressupost del Tribunal Constitucional...

Volen seure si us plau...

A la vista del resultat, declaro aprovat el Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2021 així com el projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i el projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona nit.

(Són les 21.22h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877